

ЗАКОН за туризма

Обн., ДВ, бр. 30 от 26.03.2013 г., в сила от 26.03.2013 г., изм., бр. 68 от 2.08.2013 г., в сила от 2.08.2013 г., доп., бр. 109 от 20.12.2013 г., изм., бр. 40 от 13.05.2014 г., бр. 9 от 3.02.2015 г., в сила от 3.02.2015 г., доп., бр. 14 от 20.02.2015 г., изм., бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.08.2016 г., изм. и доп., бр. 20 от 15.03.2016 г., в сила от 15.03.2016 г., изм., бр. 43 от 7.06.2016 г., бр. 59 от 29.07.2016 г., в сила от 1.08.2016 г., изм. и доп., бр. 75 от 27.09.2016 г., изм., бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 85 от 24.10.2017 г., бр. 96 от 1.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., изм. и доп., бр. 37 от 4.05.2018 г., в сила от 4.05.2018 г., бр. 77 от 18.09.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 86 от 18.10.2018 г., в сила от 18.01.2019 г., изм., бр. 17 от 26.02.2019 г., бр. 60 от 30.07.2019 г., в сила от 30.07.2019 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда обществените отношения, свързани със:

1. управлението, регулирането и контрола върху туристическите дейности, услуги и обекти;
2. туристическото райониране на страната, туристическите райони, създаването, устройството, организацията и дейността на организациите за тяхното управление;
3. правомощията на държавните органи, териториалните органи на изпълнителната власт, организациите за управление на туристическите райони и туристическите сдружения по формиране и провеждане на политика за устойчиво развитие на туризма.

Чл. 2. Целите на закона са да:

1. осигури условия за устойчиво развитие на туризма и конкурентоспособен национален туристически продукт;
2. създаде условия за развитие на специализираните видове туризъм - културен, здравен, СПА и уелнес, селски, еко, конгресен, детски и младежки, приключенски, спортен, ловен, голф и друг туризъм;
3. въведе единни критерии за извършване на туристически дейности и предоставяне на туристически услуги;
4. осигури защита на потребителите на туристическите услуги.

Чл. 3. (1) Туристически дейности са:

1. туроператорската и туристическата агентска дейност;
2. хотелиерството;
3. ресторантьорството;
4. предоставянето на тематично ориентирани допълнителни туристически услуги в областта на морския, ски, културния, балнео, СПА, уелнес, селския, винения, еко, конгресния, детския и младежкия, приключенския, спортния, ловния, голф и други видове туризъм;
5. предоставянето на екскурзоводски услуги, воденето на туристи в планинска и природна среда и предоставянето на услуги за спорт.

(2) Туристически обекти са:

1. местата за настаняване:

- а) клас А - хотели, мотели, апартаментни туристически комплекси, вилни селища,

туристически селища и вили;

б) клас Б - семейни хотели, хостели, пансиони, почивни станции, къщи за гости, стаи за гости, апартаменти за гости, бунгала и къмпинги;

2. заведенията за хранене и развлечения (самостоятелни и прилежащи към места за настаняване) - ресторанти, заведения за бързо обслужване, питейни заведения, кафе-сладкарници и барове;

3. туристическите хижи, туристическите учебни центрове и туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене - туристически столови, туристически бюфети и туристически столови със сервитьорско обслужване;

4. ски пистите - ски писти за алпийски ски, сноуборд и ски бягане, детските ски зони и снежните паркове;

5. самостоятелните и прилежащите към места за настаняване балнеолечебни (медикъл СПА) центрове, СПА центрове, уелнес центрове и таласотерапевтични центрове;

6. плажовете - плажове към естествени и към изкуствени водни обекти;

7. офисите за упражняване на туроператорска и туристическа агентска дейност;

8. туристическите информационни центрове;

9. посетителските центрове за представяне и експониране на местното природно и културно наследство;

10. музеите и обществените и частните колекции с културни ценности и художествените галерии;

11. центрове за изкуство и занаяти и центрове за временни изложения с туристическа цел;

12. туристическите пътища/пътеки и веломаршрутите;

13. обектите за катерене, парапланеризъм и маршрутите тип "виа ферата";

14. конните бази за любителска езда и маршрути за конна езда;

15. аквапарковете, водните атракционни и приключенските паркове;

16. атракционните и тематичните паркове;

17. голф игрищата;

18. местата за наблюдение на диви животни и птици;

19. ловните стопанства по Закона за лова и опазване на дивеча;

20. винарните изби;

21. недвижимите културни ценности по Закона за културното наследство, културните институти по Закона за закрила и развитие на културата, защитените територии по Закона за защитените територии - в случай че са социализирани и предлагат условия за приемане и обслужване на туристически посещения и в съответствие с режимите за опазването им и с вътрешните правилници на лицата, на които е предоставено правото на управление.

(3) Туристическите обекти по ал. 2 са общодостъпни с изключение на тези, за които специални закони предвиждат друго.

(4) Не се допуска отказ от предоставяне на туристически услуги в туристически обекти, както и предоставянето им с по-ниско качество или при по-неблагоприятни условия, основани на признаците по чл. 4, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация.

Чл. 4. (1) Лицата, предоставящи туристически услуги в туристически обекти, са длъжни да обявяват техните цени в еднакъв размер спрямо всички туристи, като не се допуска различно третиране на туристите или поставянето на част от тях в по-неблагоприятно положение, основано на признаците по чл. 4, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация.

(2) Изискванията на ал. 1 се прилагат и в случаите, когато обявените цени на

туристическите услуги се посочват в интернет, в рекламни и търговски брошури и издания, както и в радио- и телевизионни предавания.

Глава втора

ДЪРЖАВНА ПОЛИТИКА И ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ТУРИЗМА

Чл. 5. (1) Държавната политика в областта на туризма се определя от Министерския съвет.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Министерският съвет по предложение на министъра на туризма одобрява Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма и стратегии за развитие на отделни видове туризъм.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Държавната политика за устойчиво развитие на туризма се интегрира в секторните политики и се осъществява от министъра на туризма с участието на другите органи на изпълнителната власт в рамките на тяхната компетентност.

(4) За одобряване на стратегиите по ал. 2 е необходимо наличието на влязло в сила становище по екологична оценка за съгласуване или решение, че не е необходимо извършването на екологична оценка, издадено по реда на глава шеста, раздел II от Закона за опазване на околната среда.

Чл. 6. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Министърът на туризма провежда държавната политика в областта на туризма, като:

1. разработва и контролира изпълнението на Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма и на стратегии за развитие на отделни видове туризъм, както и краткосрочни програми и планове за прилагането им;

2. разработва и изпълнява национална маркетингова стратегия в съответствие със стратегиите по т. 1;

3. утвърждава и изпълнява годишната програма за национална туристическа реклама;

4. разработва и утвърждава концепция за туристическо райониране на страната;

5. разработва съвместно с други държавни органи и предлага на Министерския съвет проекти на нормативни актове за статута и управлението на националните курорти;

6. осъществява координацията и взаимодействията с организациите за управление на туристическите райони при реализацията на националната маркетингова стратегия и разработването на маркетинговите стратегии на туристическите райони;

7. организира извършването на маркетингови проучвания на основни и перспективни пазари за българския туристически продукт, както и проучвания в сферата на туристическата реклама и анализи на ефективността;

8. организира участието на Република България в международни туристически изложения, панаири и прояви, свързани с туризма;

9. организира опознавателни журналистически пътувания и посещения на чужди туроператори и туристически агенти в страната;

10. изработва и разпространява рекламни и информационни материали и сувенири;

11. набира, обработва и анализира статистически данни за развитието на търсенето и предлагането в държави - основни пазари за националния туристически продукт;

12. поддържа, актуализира и популяризира Националния туристически интернет портал;

13. разработва и осъществява комуникационни кампании на вътрешния и чуждестранни пазари;

14. осигурява дейността на Националния туристически информационен център;

15. взаимодейства с компетентните държавни органи и с териториалните органи на изпълнителната власт, организира и координира съвместната дейност при провеждането на националната политика в туризма, финансовото осигуряване и изпълнение на стратегиите и програмите по т. 1, 2 и 3 и концепцията по т. 4;

16. взаимодейства с организациите за управление на туристическите райони и осъществява надзор върху изпълнението на дейностите им по чл. 18, ал. 1;

17. взаимодейства с туристическите сдружения, вписани в Националния туристически регистър, при осъществяване на дейността им в областта на туризма;

18. (изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) съдейства за реализацията на инициативи на туристически сдружения, вписани в Националния туристически регистър, когато те съответстват на целите и приоритетите на Министерството на туризма в областта на туризма за съответната година;

19. издава, съгласува и предлага на Министерския съвет проекти на нормативни актове в областта на туризма и контролира тяхното прилагане;

20. организира и координира контрола върху качеството на туристическия продукт;

21. подпомага дейността на компетентните органи за провеждане на държавната политика по отношение на обучението и повишаване квалификацията на кадрите в туризма;

22. подпомага дейността по привличане на инвестиции и съдейства за реализиране на проекти за устойчиво и балансирано развитие на туризма на национално, регионално и местно ниво, включително за изграждането и развитието на инфраструктурата, свързана с туризма;

23. представлява Република България пред международните органи и организации в областта на туризма и изпълнява и координира изпълнението на задълженията на Република България, произтичащи от членството ѝ в тях;

24. разработва проекти и участва в разработването, оценяването, наблюдението и контрола върху изпълнението на програми и проекти в областта на туризма, финансирани от Европейския съюз и от международни организации;

25. предлага създаването на туристически представителства на Република България в чужбина;

26. организира поддържането на Единната система за туристическа информация;

27. организира воденето, актуализирането и поддържането на Националния туристически регистър по чл. 166, ал. 1;

28. (изм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) създава национална мрежа от туристически информационни центрове, функциониращи въз основа на единни стандарти;

29. разработва и съдейства за въвеждането на доброволни системи за сертифициране на качеството и устойчивото туристическо развитие;

30. ръководи Националния съвет по туризъм;

31. извършва регистрацията на туроператорите и туристическите агенти;

32. определя категорията на туристически обекти в посочените в този закон случаи;

33. сертифицира туристически обекти в посочените в този закон случаи;

34. (нова – ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г.) осъществява държавната политика в областта на концесиите на морски плажове;

35. (нова – ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г., изм., бр. 96 от 2017 г., в сила

от 1.01.2018 г., бр. 60 от 2019 г. , в сила от 30.07.2019 г.) организира и осъществява дейността по предоставяне под наем на морските плажове, които не са възложени на концесия;

36. (предишна т. 34, изм. – ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г.) прилага принудителни административни мерки, налага глоби и имуществени санкции в случаите, предвидени в този закон и в Закона за устройството на Черноморското крайбрежие.

Чл. 7. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) За осъществяване на сътрудничеството и координацията в областта на туризма се създава Национален съвет по туризъм (НСТ) - консултативен орган към министъра на туризма.

(2) В НСТ участват:

1. (изм. - ДВ, бр. 68 от 2013 г., в сила от 2.08.2013 г., бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., доп., бр. 14 от 2015 г., изм., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.) заместник-министър на икономиката, заместник-министър на финансите, заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството, заместник-министър на външните работи, заместник-министър на културата, заместник-министър на здравеопазването, заместник-министър на околната среда и водите, заместник-министър на земеделието, храните и горите, заместник-министър на транспорта, информационните технологии и съобщенията, заместник-министър на образованието и науката, заместник-министър на труда и социалната политика, заместник-министър на вътрешните работи и заместник-министър на младежта и спорта, определени от съответните министри;

2. председателят на Комисията за защита на потребителите;

3. изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните;

4. изпълнителният директор на Националната агенция за приходите;

5. по един представител на всяка организация за управление на туристическите райони;

6. по един представител на всяко браншово туристическо сдружение, вписано в Националния туристически регистър;

7. по един представител на регионалните, на продуктовете и на професионалните туристически сдружения, вписани в Националния туристически регистър;

8. един представител на националните курорти;

9. един представител на сдруженията на превозвачите в областта на въздушния, сухопътния и водния транспорт;

10. по един представител на национално представените сдружения на потребителите в Република България и на национално представителните работодателски организации в Република България;

11. представител на Националното сдружение на общините в Република България;

12. (нова – ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 18.01.2019 г.) представител на националната организация за спортно-туристическа дейност.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Председател на НСТ е министърът на туризма или оправомощен от него заместник-министър или друго длъжностно лице.

(4) Условието и редът за определяне на представителите на сдруженията, организациите и курортите по ал. 2, т. 6 - 10 се определят с правилника по ал. 6.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Организационно-техническото подпомагане на работата на НСТ се осъществява от администрацията на Министерството на туризма.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Организацията на работа на

НСТ се определя с правилник на министъра на туризма. Правилникът се публикува на интернет страницата на министерството.

(7) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Поименният състав на НСТ се определя със заповед на министъра на туризма.

(8) Членовете на НСТ по ал. 2, т. 1 - 4 и 10 може да бъдат представлявани от друго лице с изрично писмено пълномощно за всяко конкретно заседание, когато те не могат да присъстват по обективни причини.

Чл. 8. (1) Националният съвет по туризъм:

1. (изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) подпомага министъра на туризма при формирането и провеждането на държавната политика в туризма;

2. подпомага координацията на националната политика в областта на туризма;

3. обсъжда концепции и програми за устойчиво развитие на туризма и изразява становища по тях;

4. (изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) прави предложения до министъра на туризма за създаване, изменение, допълнение или отмяна на нормативни актове, свързани с развитието на туризма;

5. разглежда въпроси, свързани с териториалното развитие, изграждането и поддържането на туристическата инфраструктура и привличането на чуждестранни инвестиции в туризма;

6. обсъжда подготовката за туристическите сезони и анализира резултатите от тях;

7. обсъжда резултатите от дейността на органите, на които е възложено упражняването на контрол в туризма и свързаните с него дейности, и дава препоръки за подобряване работата на контролните органи;

8. разглежда въпроси и дава препоръки за подобряване защитата на потребителите на туристически услуги;

9. разглежда и други въпроси от значение за развитието на туризма.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г.) Националният съвет по туризъм изразява становища и дава предложения по въпроси, свързани с туристическото развитие - териториалното развитие, изграждането и поддържането на туристическата инфраструктура, поддържането и управлението на морските плажове, използването и опазването на туристическите ресурси, данъчното облагане на туристическите дейности, прилагането на визовия режим и други.

(3) Националният съвет по туризъм изразява становища и дава предложения по въпроси, свързани с маркетинга и рекламата на България като туристическа дестинация, включително относно:

1. годишната програма за национална туристическа реклама;

2. маркетингови изследвания и проучвания на туристическия поток и анализи и прогнози за туристическото развитие;

3. дейности по брендиране и реклама на България като туристическа дестинация;

4. Единната система за туристическа информация и Националният туристически интернет портал;

5. дейността на Националната мрежа на туристическите информационни центрове;

6. реализацията на проекти по програми на Европейския съюз в областта на туристическия маркетинг;

7. информационното обслужване и подпомагане участието на български фирми в панаири и прояви, свързани с туризма.

(4) Националният съвет по туризъм може да сформира експертни групи по конкретни

въпроси от неговата компетентност с участието на представители на:

1. научни организации, институти и висши училища от областта на туризма;
2. други институции и организации, заинтересовани от развитието на туризма.

Чл. 9. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Към министъра на туризма се създават Експертна комисия по регистрация на туроператори и туристически агенти (ЕКРТТА) и Експертна комисия по категоризация и сертификация на туристически обекти (ЕККСТО).

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Председател на комисиите по ал. 1 е оправомощен от министъра на туризма заместник-министър или друго длъжностно лице.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) В състава на ЕКРТТА се включват с равен брой гласове представители на Министерството на туризма, от една страна, и представители на браншовите туристически сдружения на туроператорите и туристическите агенти, от друга страна.

(4) Експертната комисия по категоризация и сертификация на туристически обекти има два състава съобразно обектите, подлежащи на категоризация и сертифициране, посочени в ал. 5 и 6.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) В състава на ЕККСТО при категоризиране на туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3 се включват с равен брой гласове представители на Министерството на туризма, от една страна, и представители на браншовите туристически сдружения на хотелиерите и ресторантьорите и на продуктови туристически сдружения, от друга страна.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) В състава на ЕККСТО при сертифициране на туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 5 се включват с равен брой гласове представители на Министерството на туризма и на Министерството на здравеопазването, от една страна, и представители на продуктови и на професионални туристически сдружения, от друга страна.

(7) Условието и редът за определяне на броя и представителите на сдруженията и юридическите лица с нестопанска цел по ал. 3, 5 и 6 се определят с правилниците по ал. 9.

(8) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Поименният състав на комисиите по ал. 1 се определя със заповед на министъра на туризма след постъпване на предложения от съответните ръководители на ведомствата, туристическите сдружения и юридическите лица с нестопанска цел по ал. 3, 5 и 6.

(9) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Министърът на туризма издава правилници за организацията и дейността на комисиите по ал. 1.

Чл. 10. Областният управител провежда държавната политика в областта на туризма на територията на областта, като:

1. разработва областната стратегия и участва в разработването на програми за развитието на туризма на територията на областта и координира тяхното изпълнение; стратегията и програмите се интегрират в областната стратегия за регионално развитие и се съставят на основата на националните приоритети за развитие на туризма, маркетинговата стратегия на туристическия район и съобразно местните и регионалните туристически ресурси и потребности;

2. (изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) съдейства на министъра на туризма при реализацията на дейностите по чл. 6 в областта;

3. сътрудничи и подпомага инициативи на държавните органи, организацията за управление на туристическия район и на туристическите сдружения за развитие на

туризма на територията на областта в изпълнение на националната политика в областта на туризма;

4. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.);

5. осъществява контролни функции в предвидените в този закон случаи.

Чл. 11. (1) Общинският съвет приема програма за развитие на туризма на територията на общината в съответствие с приоритетите на областната стратегия, маркетинговата стратегия на туристическия район и съобразно местните туристически ресурси и потребности.

(2) Програмата за развитие на туризма предвижда мероприятия за:

1. изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително местните пътища до туристически обекти;

2. изграждане и функциониране на туристически информационни центрове и организация на информационното обслужване на туристите;

3. изграждане и поддържане на туристически обекти, които са общинска собственост или за които правото за ползване и управление е предоставено на общината;

4. организиране на събития и мероприятия с местно и национално значение, които допринасят за развитието на туризма;

5. провеждане на проучвания, анализи и прогнози за развитието на туризма в общината;

6. реклама на туристическия продукт на общината, включително участие на туристически борси и изложения;

7. взаимодействие и членство на общината в туристически сдружения и в съответната организация за управление на туристическия район;

8. подобряване качеството на услугите, предлагани в общинските туристически обекти.

Чл. 12. Кметът на общината:

1. разработва програмата по чл. 11, ал. 1 и отчета за нейното изпълнение и след одобрението им от консултативния съвет по чл. 13, ал. 1 ги внася за приемане от общинския съвет;

2. създава и ръководи консултативния съвет по чл. 13, ал. 1;

3. създава Общинска експертна комисия по категоризация на туристически обекти (ОЕККТО);

4. определя категорията на туристически обекти по предложение на ОЕККТО в предвидените в този закон случаи;

5. създава и поддържа общински регистър на категоризираните по т. 4 туристически обекти на територията на общината - част от Националния туристически регистър;

6. предлага на общинския съвет да определи размера на туристическия данък след писмено становище на консултативния съвет по чл. 13, ал. 1;

7. (изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) ежесечно изпраща информацията от регистъра по т. 5 на електронен носител или по електронен път на министъра на туризма;

8. събира статистическа информация и създава и поддържа информационна база данни за туризма на територията на общината съгласно наредбата по чл. 165, ал. 2;

9. разработва и изпълнява програми и проекти в областта на туризма, финансирани от Европейския съюз и от международни организации;

10. сътрудничи и подпомага инициативи на държавните органи, организацията за управление на туристическия район и на туристическите сдружения за развитие на

туризма на територията на общината в изпълнение на националната политика в областта на туризма;

11. изготвя годишен отчет за разходването на събрания на територията на общината туристически данък и го публикува на интернет страницата на съответната община;

12. осъществява контролни функции в предвидените в този закон случаи.

Чл. 13. (1) Кметът на община, на чиято територия има изградени и функциониращи места за настаняване, създава консултативен съвет по въпросите на туризма.

(2) Председател на консултативния съвет по въпросите на туризма е кметът на общината или оправомощено от него длъжностно лице.

(3) В състава на консултативния съвет по въпросите на туризма участват с равен брой представители на местната администрация и на национални, регионални или общински музеи, от една страна, и на туристическите сдружения, вписани в Националния туристически регистър, и други физически и юридически лица, които имат отношение към развитието на туризма, от друга страна.

(4) Редът и начинът на определяне на представители на музеите, физическите и юридически лица по ал. 3 в консултативния съвет по въпросите на туризма се посочват в правилника по ал. 7.

(5) Кметът на общината със заповед определя броя и поименния състав на членовете на консултативния съвет по въпросите на туризма при спазване изискванията на ал. 3.

(6) Консултативният съвет по въпросите на туризма:

1. обсъжда и одобрява програмата по чл. 11, ал. 1 и отчета за нейното изпълнение;

2. прави предложения до кмета на общината и дава становища по въпроси, свързани с развитието на туризма на територията на общината, включително за размера на туристическия данък и неговото разходване, и за членството на общината в съответната организация за управление на туристическия район.

(7) Кметът на общината със заповед утвърждава правилник за организацията и дейността на консултативния съвет по въпросите на туризма.

Чл. 14. (1) Към кмета на общината се създава общинска експертна комисия по категоризация на туристически обекти по чл. 128.

(2) Председател на комисията по ал. 1 е оправомощено от кмета на общината длъжностно лице.

(3) В състава на ОЕККТО се включват с равен брой гласове представители на местната администрация, от една страна, и на местните, регионалните и браншовите туристически сдружения, вписани в Националния туристически регистър, от друга страна.

(4) Условиата и редът за определяне на представителите по ал. 3 се уреждат с правилника по ал. 6.

(5) Кметът на общината със заповед определя числеността и поименния състав на ОЕККТО по предложение на съответните ръководители на сдруженията по ал. 3.

(6) Кметът на общината със заповед утвърждава правилник за организацията и дейността на ОЕККТО.

Глава трета **ТУРИСТИЧЕСКО РАЙОНИРАНЕ**

Раздел I **Туристически райони**

Чл. 15. (1) Територията на страната се разделя на обособени територии - туристически райони, с цел формиране на регионални туристически продукти и осъществяване на регионален маркетинг и реклама.

(2) Туристическите райони покриват цялата територия на страната и са съобразени с общинските административни граници, като територията на една община не може да бъде разделяна между два района и не може да принадлежи едновременно към два различни туристически района.

(3) Туристическите райони имат наименование, лого и слоган.

Чл. 16. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) В концепцията за туристическо райониране на страната, утвърдена от министъра на туризма, се прави анализ и предложение за броя, наименованието и териториалния обхват на туристическите райони.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Преди утвърждаването на концепцията по ал. 1 проектът се публикува на интернет страницата на Министерството на туризма за обсъждане, като на заинтересованите лица се предоставя най-малко 14-дневен срок за предложения и становища по него.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Броят, наименованието и териториалният обхват на туристическите райони се обявяват със заповед на министъра на туризма, която се обнародва в "Държавен вестник".

(4) Със заповедта по ал. 3 се определят и седалищата на организациите за управление на туристическите райони.

Раздел II

Управление на туристическите райони. Предмет на дейност, учредяване и устройство на организациите за управление на туристическите райони

Чл. 17. (1) Туристическият район се управлява от организация за управление на туристическия район (ОУТР).

(2) Организациите за управление на туристическите райони са доброволни организации, които чрез взаимопомощ и сътрудничество в интерес на членовете си и в обществен интерес извършват дейности, свързани с формиране на регионални туристически продукти и осъществяване на регионален маркетинг и реклама на определена територия - туристически район.

(3) В ОУТР могат да членуват туристически сдружения, вписани в Националния туристически регистър, общински и областни администрации, научни организации, институти и училища в областта на туризма, сдружения на потребителите и други институции и организации, чието седалище или място за извършване на дейността е на територията на туристическия район, национални, общински и регионални музеи, национални и природни паркове, намиращи се на територията на района.

(4) Организациите за управление на туристическите райони са юридически лица, които се учредяват и регистрират по реда на този закон.

Чл. 18. (1) Организациите за управление на туристическите райони се създават за следните дейности:

1. разработване и прилагане на маркетингова стратегия на туристическия район в

съответствие с националната маркетингова стратегия;

2. изработване на лого и слоган на туристическия район;

3. организиране провеждането на маркетингови изследвания и проучвания на туристическия поток в туристическия район и на анализи и прогнози за туристическото развитие;

4. осъществяване на дейности по изграждане на бранд, връзки с обществеността и реклама на туристическия район;

5. организиране и подпомагане дейността на туристическите информационни центрове в района;

6. разработване и прилагане на стратегия за развитие на туризма, продуктови стратегии и годишни планове за развитие на туризма на територията на туристическия район в съответствие с Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма;

7. подпомагане дейността на областните управители и кметовете на общини при реализацията на стратегии и програми за развитие на туризма чрез становища и предложения;

8. подпомагане кметовете на общини при изпълнението на задълженията им по този закон;

9. реализиране на проекти по програми на Европейския съюз;

10. създаване и поддържане на база данни за туризма в района - част от Единната система за туристическа информация;

11. осъществяване обмен на информация, стандарти и добри практики;

12. провеждане на дейности по обучение и повишаване качеството на туристическите услуги;

13. подпомагане разработването, въвеждането и прилагането на доброволни системи за оценяване качеството на туристическите услуги и устойчивото развитие на туристическия район.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Организациите за управление на туристическите райони осъществяват своята дейност в съответствие с националната политика в областта на туризма, провеждана от Министерството на туризма.

(3) Областните управители и кметовете на общини оказват съдействие на съответната ОУТР при изпълнение на функциите ѝ.

Чл. 19. (1) Организациите за управление на туристическите райони могат да извършват и друга стопанска дейност, която подпомага, допълва или съпътства основния им предмет на дейност.

(2) Организациите за управление на туристическите райони могат да бъдат бенефициенти по Кохезионния фонд и Структурните фондове на Европейския съюз и по програми на национално и европейско равнище.

Чл. 20. (1) Организациите за управление на туристическите райони се подпомагат от държавата.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Организациите за управление на туристическите райони извършват дейността си под контрола на държавата. Функциите на контролен орган се осъществяват от министъра на туризма.

Чл. 21. (1) Организациите за управление на туристическите райони се учредяват без определен срок.

(2) На територията на един туристически район може да съществува само една организация за управлението му.

(3) Организацията за управление на туристическия район задължително включва в

своето наименование "туристически район". Право на наименование "туристически район" имат само организациите, които са създадени в съответствие с този закон.

Чл. 22. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) (1) Организация за управление на туристически район се учредява най-малко от:

1. две туристически сдружения, вписани в Националния туристически регистър, чието седалище е на територията на туристическия район;
2. четири общини от територията на туристическия район, като една от тях е седалище на района;
3. една областна администрация от територията на туристическия район.

(2) Учредители могат да са и лицата по чл. 17, ал. 3.

Чл. 23. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., доп., бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Министърът на туризма или определено от него длъжностно лице от състава на министерството със заповед открива процедура за учредяване на ОУТР:

1. (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) въз основа на заявление-декларация от учредителен комитет по чл. 24, ал. 2;
2. чрез публично обявяване по реда на чл. 25, ал. 1.

Чл. 24. (1) Учредителният комитет включва задължително представители на групите по чл. 22. Членовете на учредителния комитет могат да упълномощат лице, което да представлява учредителния комитет в процедурата за учредяване на сдружението.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) В заявление-декларацията за откриване на процедура се декларират най-малко следните обстоятелства:

1. наименованието на организацията (с изписване с български и латински букви) и адрес; телефон/факс и адрес на електронна поща, ако разполага с такива, в противен случай се изписват имената на упълномощеното лице и неговите телефон/факс и адрес на електронна поща;

2. обстоятелствата по чл. 22;

3. номер и дата на решението на общинския съвет за участие на общината в ОУТР;

4. номер и дата на решението на управителния съвет или общото събрание за участие на туристическото сдружение в ОУТР;

5. обстоятелства, свързани с предмета и целите на ОУТР;

6. туристическият район на ОУТР, за който се учредява.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Заявление-декларацията се подписва от всички членове на учредителния комитет и към нея се прилагат:

1. поименен списък на учредителите от всяка група по чл. 22;

2. оригинал на протокол от проведено събрание на учредителния комитет.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) В случай на констатирани нередовности на представените документи и/или по искане на министъра на туризма за представяне на допълнителни данни и документи във връзка с обстоятелствата по ал. 2 и 3 заявителят се уведомява писмено, като се определя 14-дневен срок от датата на получаването на уведомлението за отстраняването на нередовностите и представяне на допълнителни данни и документи.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Министърът на туризма се произнася по заявление-декларацията на учредителния комитет в 30-дневен срок от получаването ѝ.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) В случаите по ал. 4 срокът за произнасяне по ал. 5 започва да тече от датата на отстраняването на нередовностите и/или на представянето на допълнителни данни и документи.

(7) Заповедта за откриване на процедурата се обнародва в "Държавен вестник", в един централен всекидневник и в един местен вестник.

(8) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Министърът на туризма отказва със заповед откриването на процедура за учредяване на ОУТР, когато:

1. предметът на дейност на ОУТР не отговаря на изискванията на чл. 18;
2. в учредителния комитет участват лица, които не отговарят на изискванията на ал. 1;
3. документите по ал. 2 и 3 са непълни и данните и документите по ал. 4 не бъдат представени в срок.

(9) (Доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г., изм., бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Отказът за откриване на процедура за учредяване на ОУТР може да се обжалва пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от уведомяването на учредителния комитет.

Чл. 25. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Когато в срока по чл. 24, ал. 5 постъпи ново заявление-декларация за откриване на процедура за един и същ туристически район, министърът на туризма съгласува със заявителите възможността да подадат общо заявление-декларация, като ги уведомява, че в случай на непостигане на съгласие процедурата ще бъде открита по заявление-декларацията с по-голям брой учредители, а в случай че техният брой е равен - по заявление-декларацията с по-голям брой общини от територията на туристическия район.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Министърът на туризма изисква съгласувателни становища от заявителите по ал. 1 в 14-дневен срок от постъпване на новото заявление-декларация. Непредставянето в този срок на становище се смята за съгласуване без бележки.

(3) Срокът на съгласувателната процедура не може да бъде по-дълъг от 30 дни.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) В случаите по ал. 1 срокът по чл. 24, ал. 5 започва да тече от датата на приключване на процедурата по ал. 3.

Чл. 26. (1) Учредителният комитет:

1. изготвя проекта на устав на ОУТР и други документи за учредителното събрание;
2. организира провеждането на учредителното събрание.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) В дейността си по подготовката на учредяването на ОУТР учредителният комитет се подпомага от министъра на туризма.

(3) Учредителният комитет обнародва в "Държавен вестник" и публикува в един централен всекидневник и в един местен вестник покана за учредяване на ОУТР, като в нея се посочват и датата, и мястото на провеждане на учредителното събрание, дневният ред с предложение за избор на управителен и контролен съвет, както и мястото, където са изложени проектите на учредителните документи, и времето, през което те са на разположение.

(4) Предоставянето на учредителните документи се извършва най-късно един месец след публикуването на обявата по ал. 3.

(5) Учредителното събрание се насрочва не по-рано от изтичането на 45 дни след публикуването на обявата по ал. 3.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) В учредителното събрание участва представител на министъра на туризма.

Чл. 27. (1) Учредителното събрание е редовно, ако на него са представени учредителите съгласно списъка по чл. 24, ал. 3.

(2) При липса на кворум се насрочва ново заседание на събранието, което да се проведе не по-рано от 20 дни и не по-късно от 30 дни след датата на първото. Датата на новото заседание се посочва в поканата по чл. 26, ал. 3.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) По реда на ал. 2 може да се насрочат не повече от две заседания на учредителното събрание. В случай че и на второто заседание липсва кворум, процедурата за учредяване на ОУТР се прекратява със заповед на министъра на туризма.

Чл. 28. (1) Учредителното събрание взема решение за учредяване на ОУТР и приема устава ѝ.

(2) В устава на ОУТР се уреждат дейността и начинът на управление, условията за възникване и прекратяване на членството в нея, правата и задълженията на членовете, както и други въпроси, свързани с предмета на дейност на организацията.

(3) Уставът на всяка ОУТР се публикува на интернет страницата на организацията.

Чл. 29. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Организацията за управление на туристически район се смята за възникнала от деня на вписването ѝ в предназначения за това регистър, който се води в Министерството на туризма. Регистърът е публичен и е част от Националния туристически регистър.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Вписването на ОУТР в регистъра по ал. 1 се извършва със заповед на министъра на туризма въз основа на писмено заявление-декларация, към което се прилагат:

1. (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) копие на протокола от учредителното събрание;

2. (изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) копие на устава на ОУТР, подписан от учредителите и одобрен от министъра на туризма;

3. нотариално заверени образци от подписите на лицата, които представляват организацията, и образец от печата на организацията;

4. декларации от членовете на управителния и на контролния съвет, че не се намират помежду си в брак или родство по права линия без ограничения, по сребрена линия - до втора степен включително, и не са роднини по сватовство - до втора степен включително.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) В регистъра по ал. 1 се вписват най-малко наименованието, седалището и адресът на управление на ОУТР, предметът на дейност, туристическият район, указание, че организацията се учредява като юридическо лице по този закон, управлението и начинът на представителството ѝ.

(4) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице в срок до 14 дни от издаването на заповедта по ал. 2 вписва ОУТР в Националния туристически регистър и издава удостоверение за вписаните обстоятелства.

Чл. 30. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Промените в устава, приети от общото събрание, се одобряват от министъра на туризма в 14-дневен срок от получаването им от изпълнителния директор.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) В 14-дневен срок от одобряване на промените министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице вписва в регистъра по чл. 29, ал. 1 обстоятелствата по чл. 29, ал. 3, които влизат в сила след вписването им.

Чл. 31. Трудовите правоотношения, здравното и социалното осигуряване на

работещите в ОУТР лица се уреждат в съответствие с действащото законодателство.

Чл. 32. Органи на ОУТР са:

1. общото събрание;
2. управителният съвет;
3. контролният съвет;
4. (нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) изпълнителният директор.

Чл. 33. (1) Общото събрание е върховен орган и включва всички членове на ОУТР.

(2) Туристическо сдружение участва в общото събрание чрез лицето, което има право да го представлява, или от изрично упълномощено лице.

(3) Общините се представляват в общото събрание чрез кмета на общината или оправомощено от него длъжностно лице.

Чл. 34. (1) Общото събрание:

1. изменя и допълва устава на организацията;
2. определя размера на членския внос;
3. избира и освобождава председателя и членовете на управителния съвет и двама от членовете на контролния съвет;
4. приема стратегическите документи на туристическия район, включително маркетинговата стратегия на района;
5. приема годишен план за дейността на ОУТР и отчета за изпълнението му;
6. приема бюджета и отчета за изпълнението му;
7. взема и други решения, предвидени в устава.

(2) В общото събрание участват представители на всички членове. Редът за определяне на представителите се урежда в устава.

(3) Всеки член има право на един глас в общото събрание.

Чл. 35. (1) Общото събрание е редовно и извънредно. Редовното общо събрание се провежда ежегодно в седалището на ОУТР.

(2) Редовното общо събрание се свиква от управителния съвет.

(3) Извънредно общо събрание се свиква по решение на управителния съвет или по писмено искане на една трета от членовете на общото събрание.

(4) В случая по ал. 3 управителният съвет свиква извънредно общо събрание в 14-дневен срок от постъпване на искането. Ако управителният съвет не свика извънредно общо събрание в посочения срок, то се свиква от контролния съвет.

(5) Поканата за редовно или извънредно общо събрание съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и по чия инициатива то се свиква.

(6) Поканата се публикува на интернет страницата на организацията най-малко един месец преди насрочената дата.

Чл. 36. (1) Общото събрание е законно, ако присъстват повече от половината от всички членове. При липса на кворум събранието се отлага с един час по-късно на същото място и при същия дневен ред и може да се проведе независимо от броя на присъстващите.

(2) Общото събрание взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове, освен ако за решаването на отделни въпроси в устава е предвидено друго.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Решенията по чл. 34, ал. 1 се вземат с квалифицирано мнозинство от две трети от всички членове на общото събрание.

Чл. 37. (1) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Управителният съвет се състои най-малко от петима членове, включително председател, и се избира за срок три години.

(2) Мандатът на член на управителния съвет се прекратява предсрочно:

1. при смърт;
2. при подаване на оставка;
3. при фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си в продължение на повече от 6 месеца;
4. ако не участва без основателна причина в повече от две последователни заседания на управителния съвет;
5. при заличаване на организацията, която представлява, от Националния туристически регистър.

(3) При предсрочно прекратяване на мандата на член на управителния съвет на негово място общото събрание избира друго лице от същата квота за срок до края на първоначалния мандат на освободения член.

(4) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Член на управителния съвет може да упълномощи свой представител за участие в заседания на управителния съвет.

Чл. 38. (1) Управителният съвет:

1. свиква общото събрание;
2. предлага на общото събрание промени в устава на организацията;
3. приема и изключва членовете на организацията;
4. одобрява логото и слогана на туристическия район;
5. избира и освобождава изпълнителния директор и определя размера на възнаграждението му;
6. организира дейността и одобрява организационната структура на организацията;
7. предлага на общото събрание за приемане стратегическите документи на туристическия район;
8. предлага на общото събрание за приемане годишния план за дейността на организацията, както и отчета за изпълнението му;
9. предлага на общото събрание за приемане проекта на бюджет и отчета за изпълнението му;
10. взема решения за разпореждане с имуществото на организацията при спазване изискванията на устава;
11. взема решения за участие и за прекратяване на участие в други организации;
12. избира представителя на организацията в Националния съвет по туризъм;
13. изпълнява и други функции, предвидени в устава или по решение на общото събрание.

(2) Редът за свикване и правилата за работа и вземане на решения от управителния съвет се определят в устава.

Чл. 39. Председателят на управителния съвет:

1. представлява ОУТР;
2. организира изпълнението на решенията на общото събрание и на управителния съвет;
3. свиква и ръководи заседанията на управителния съвет и предлага дневния им ред;
4. сключва договора за управление с изпълнителния директор;
5. определя член на управителния съвет, който при негово отсъствие да ръководи заседанията на съвета;
6. решава и други въпроси, предвидени в устава.

Чл. 40. Изпълнителният директор:

1. организира, управлява и ръководи текущата дейност на организацията в съответствие с решенията на общото събрание, управителния съвет и устава;

2. (изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) организира и осъществява взаимодействие с Министерството на туризма и с други органи и организации;

3. изготвя ежемесечни и годишни справки, отчети, доклади и информации по въпроси от компетентността на организацията;

4. разпорежда се с движимото имущество на организацията;

5. сключва и прекратява трудовите договори със служителите;

6. изготвя и представя пред управителния съвет документите по чл. 38, ал. 1, т. 5 - 9;

7. представя отчет за изпълнението на бюджета пред управителния съвет след становище на контролния съвет;

8. решава и други въпроси, предвидени в устава.

Чл. 41. (1) Контролният съвет е орган за контрол на финансовата дейност на ОУТР.

(2) Контролният съвет се състои от трима членове. Членовете на контролния съвет не могат да бъдат членове на управителния съвет или служители на организацията.

(3) Членовете на контролния съвет са:

1. двама представители, избрани от общото събрание;

2. (изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) един представител на Министерството на туризма, определен от министъра на туризма.

Чл. 42. (1) Контролният съвет:

1. контролира изпълнението на бюджета;

2. (изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) следи за законосъобразността на извършваните разходи и при констатиране на нарушения уведомява управителния съвет и министъра на туризма;

3. проверява дейността на управителния съвет и докладва за резултатите пред общото събрание;

4. дава становище по бюджета и по отчета за изпълнението му;

5. свиква общото събрание в случаите по чл. 35, ал. 4, изречение второ;

6. решава и други въпроси, предвидени в устава.

(2) Редът за свикване, кворумът и вземането на решения от контролния съвет се уреждат в устава.

Раздел III

Бюджет

Чл. 43. (1) Приходите по бюджета на ОУТР се формират от:

1. членски внос;

2. приходи от стопанска дейност и предоставяне на платени услуги;

3. средства от участие в европейски, международни и други донорски програми;

4. дарения от физически и юридически лица;

5. други източници.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Организацията за управление на туристически райони може да се подпомагат финансово от бюджета на Министерството на туризма при условия и по ред, определени от министъра на туризма.

Раздел IV

Прекратяване и ликвидация на ОУТР

Чл. 44. (1) Организацията за управление на туристическия район може да бъде

прекратена по решение на общото събрание, взето с мнозинство от две трети от гласовете на всички членове.

(2) Общото събрание се свиква по искане на най-малко две пети от членовете му в едномесечен срок от постъпването му. При бездействие на управителния съвет искането може да се отнесе пред надзорния орган, който свиква общото събрание или овластява членовете да го свикат.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Организацията за управление на туристическия район се прекратява със заповед на министъра на туризма при:

1. депозирано решение на общото събрание;
2. извършване на дейност, която противоречи на закона.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Заповедта по ал. 3 се издава по искане на всяко заинтересовано лице в случаите по ал. 3, т. 1 или служебно от министъра на туризма в случаите по ал. 3, т. 2 – при констатирани нарушения от упражнен контрол по реда на чл. 46.

Чл. 45. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Едновременно с приемането на решението за прекратяване на ОУТР общото събрание назначава един или няколко ликвидатори. Ако ликвидаторът не е назначен от общото събрание, той се назначава от министъра на туризма.

(2) Ликвидаторите трябва да бъдат одобрени от надзорния орган и вписани в Националния туристически регистър едновременно с решението за прекратяване на ОУТР.

(3) Имуществото на ОУТР, което остава след удовлетворяване на кредиторите, се разпределя по решение на общото събрание, взето с обикновено мнозинство, доколкото в този закон не е предвидено друго. Ако решението не е било взето до прекратяването, то се взема от ликвидатора.

(4) Ликвидаторите са длъжни да приключат текущите сделки на ОУТР и да предприемат необходимите фактически и правни действия за извършване на ликвидацията и за заличаване на ОУТР от Националния туристически регистър.

(5) За неуредени случаи се прилагат съответно разпоредбите на Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Раздел V

Контрол

Чл. 46. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Министърът на туризма упражнява контрол върху дейността на ОУТР, като:

1. оказва предвиденото в закона съдействие при учредяването на ОУТР;
2. одобрява устава на ОУТР, съответно на промените в него;
3. изисква устни или писмени доклади, преписки и други документи, свързани с дейността на ОУТР;
4. възлага извършването на проверки на място;
5. назначава при необходимост одиторски контрол за годишен преглед на счетоводните документи на ОУТР;
6. нарежда на управителния съвет да свика общо събрание, ако действията на ОУТР противоречат на закона;
7. свиква общото събрание, в случай че управителният съвет не изпълни нареждането по т. 6;

8. оповестява пред общото събрание резултатите от направените проверки и финансови ревизии;

9. отстранява членовете на управителния съвет при доказано виновно неизпълнение на правомощията им и свиква общо събрание за избор на нов управителен съвет;

10. извършва и други действия, определени с този закон.

Глава четвърта

ТУРИСТИЧЕСКИ СДРУЖЕНИЯ

Чл. 47. (1) Туристическите сдружения по смисъла на този закон се учредяват, регистрират, управляват, преобразуват и прекратяват по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Туристическите сдружения се вписват в предназначения за това регистър, който се води в Министерството на туризма. Регистърът е публичен и е част от Националния туристически регистър.

(3) Предметът на дейност на туристическите сдружения включва дейности за координиране действията при формирането и маркетинга на туристическия продукт и информационното обслужване на туристите, по разработване и реализиране на инициативи и проекти в областта на туризма, дейности за защита на интересите и представителство на членовете в предвидените по този закон случаи, както и други дейности за развитието на туризма.

Чл. 48. Туристическите сдружения могат да бъдат:

1. регионални или местни;
2. браншови;
3. продуктови;
4. професионални.

Чл. 49. Туристическите сдружения могат да членуват в ОУТР, на чиято територия е седалището им.

Чл. 50. Туристическите сдружения в съответствие със своя устав:

1. представляват и защитават интересите на членовете си пред съответните държавни органи и териториални органи на изпълнителната власт и ОУТР;

2. (изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) участват в работните групи към Министерството на туризма при разработване на нормативни актове в областта на туризма;

3. изготвят анализи, експертизи и други и участват в разработването на стратегии и програми за развитието на туризма в национален мащаб, на територията на района или на общината и съдействат за тяхното изпълнение;

4. поддържат база данни на членовете на сдружението;

5. съдействат на членовете си за развитие на тяхната дейност чрез оказване на услуги, установяване на делови връзки, популяризиране на техните възможности, продукти, услуги и други;

6. набират и предоставят информация на своите членове за подпомагане на тяхната дейност;

7. съдействат за организиране и провеждане на професионално обучение, квалификация и преквалификация на своите членове и на кадрите в туристическия бранш;

8. оказват съдействие за доброволно уреждане на възникнали спорове между членовете си;

9. съдействат за маркетинга и рекламата на туристическия продукт на съответната територия;

10. съдействат за изграждането и функционирането на туристически информационни центрове или създават такива;

11. могат да участват с представители в ОЕККТО, НСТ и в консултативните съвети за развитие на туризма към кметовете на общини;

12. разработват етични кодекси, регламентиращи професионалната етика в туризма и недопускането на нелоялна конкуренция между и по отношение на своите членове;

13. информират компетентните органи за извършени нарушения на законодателството и етичните кодекси;

14. сътрудничат със сродни организации в страната и в чужбина и участват в дейността на европейски и други международни органи и организации;

15. участват в регионални, национални и международни проекти и програми;

16. извършват и други дейности, които са регламентирани в устава и не противоречат на закона.

Чл. 51. (1) Държавните органи и териториалните органи на изпълнителната власт оказват съдействие на туристическите сдружения за реализиране на техните цели.

(2) Общините могат да членуват в туристически сдружения след решение на общинския съвет.

Чл. 52. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) (1) Вписването на сдружения в Националния туристически регистър се извършва със заповед на министъра на туризма въз основа на заявление-декларация по образец. Заявление-декларацията се подава от лице, което има право да представлява сдружението, или от негов упълномощен представител.

(2) В заявление-декларацията се декларира най-малко следните обстоятелства:

1. наименованието на сдружението (с изписване с български и латински букви) седалище и адрес; телефон/факс и адрес на електронна поща, ако разполага с такива, в противен случай се изписват имената на упълномощеното лице и неговите телефон/факс и адрес на електронна поща;

2. видът на организацията по Закона за юридическите лица с нестопанска цел;

3. обстоятелства, свързани с предмета и целите на организацията по чл. 47, ал. 3 и изискванията по чл. 50;

4. видът на сдружението по чл. 48.

(3) Към заявление-декларацията се прилагат:

1. списък на всички членове на сдружението – колективни и/или индивидуални, с информация за платения членски внос за предходната година, ако е приложимо, заверен с подпис на представляващия и печат на сдружението;

2. изрично пълномощно в оригинал, когато заявление-декларацията се подава от пълномощник.

(4) Преписи от съдебното решение за регистрация, информация за актуалното състояние на заявителя и уставът на сдружението се набавят по служебен път.

(5) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице в 14-дневен срок, считано от датата на подаването на заявление-декларацията заедно с документите по ал. 3, издава заповед за вписване на сдружението, вписва го в Националния туристически регистър и издава удостоверение за вписаните обстоятелства.

(6) В случай на констатирани нередовности на представените документи и/или по искане на министъра на туризма за представяне на допълнителни данни и документи във

връзка с обстоятелствата по ал. 2 и 3 заявителят се уведомява писмено, като се определя 14-дневен срок от датата на получаването на уведомлението за отстраняването на нередовностите и представяне на допълнителни данни и документи.

(7) В случаите по ал. 6 срокът за произнасяне по ал. 5 започва да тече от датата на отстраняването на нередовностите и/или на представянето на допълнителни данни и документи.

(8) В случай че в срока по ал. 6 заявителят не отстрани констатираните нередовности и/или не представи изисканите допълнителни данни и документи, министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице отказва със заповед вписване в Националния туристически регистър. Отказът се съобщава на заинтересованите лица в тридневен срок.

(9) Ежегодно до 31 май представляващият сдружението или упълномощено от него лице подава в Министерството на туризма официална декларация по образец, утвърден със заповед на министъра на туризма, съдържаща списък на действителния брой членове, информация за платения от тях членски внос за предходната година и доказателства за редовен организационен живот съгласно устава на сдружението.

Чл. 53. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед заличава туристическо сдружение от Националния туристически регистър и обезсилва издаденото удостоверение при:

1. (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) непредставяне в срок на декларацията по чл. 52, ал. 9 и/или непредставяне на доказателства за редовен организационен живот на сдружението;

2. промяна на основния предмет на дейност на сдружението извън обхвата на чл. 47, ал. 3;

3. прекратяване на дейността на сдружението;

4. (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) писмено заявление-декларация на лицето, представляващо туристическото сдружение.

(2) Заповедта по ал. 1, т. 1 и 2 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Ново вписване на заличено от Националния туристически регистър туристическо сдружение се допуска след изтичане на едногодишен срок от датата на влизане в сила на заповедта за заличаването му.

Чл. 54. (1) Браншови туристически сдружения може да се създават в следните сектори:

1. "хотелиерство и ресторантьорство";

2. "туроператорска и туристическа агентска дейност".

(2) Наименованието на браншовото туристическо сдружение трябва да съдържа ясно означение, че представлява обединение на лица на браншови принцип, както и да не въвежда в заблуждение и да не накърнява добрите нрави.

Чл. 55. (1) Браншово туристическо сдружение в сектор "хотелиерство и ресторантьорство" могат да учредят лица, извършващи дейност в категоризирани по този закон туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3.

(2) Браншово туристическо сдружение в сектор "туроператорска и туристическа агентска дейност" могат да учредят лица, регистрирани по този закон за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност.

Чл. 56. При разработване на проекти на нормативни актове, свързани с административното регулиране и административния контрол на туристическите дейности,

компетентните държавни органи изискват становища от съответните браншови туристически сдружения. В случай че в срок 14 дни от получаване на искането не постъпи становище, се смята, че браншовото туристическо сдружение няма бележки по проекта.

Глава пета

ТУРИСТИЧЕСКИ ИНФОРМАЦИОННИ ЦЕНТРОВЕ. НАЦИОНАЛНА МРЕЖА НА ТУРИСТИЧЕСКИТЕ ИНФОРМАЦИОННИ ЦЕНТРОВЕ

Чл. 57. (1) Туристически информационен център се нарича мястото, където се извършва дейността по ал. 2.

(2) Туристическите информационни центрове се създават с цел информационно обслужване на туристите, реклама и популяризиране на туризма на съответната територия.

Чл. 58. (1) Туристическите информационни центрове се свързват в национална мрежа, функционираща въз основа на единни стандарти.

(2) Включването на туристическите информационни центрове в националната мрежа по ал. 1 е доброволно и се извършва при условията и по реда на наредбата по ал. 4, независимо от статута и правноорганизационната форма на лицата, извършващи дейността по чл. 57, ал. 2 в туристическите информационни центрове.

(3) Само центрове, които са част от националната мрежа по ал. 1, могат да се обозначават като "туристически информационен център".

(4) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Единните стандарти по ал. 1 и организацията на дейността на националната мрежа се определят с наредба на министъра на туризма.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Информация за туристическите информационни центрове, включени в националната мрежа, се публикува в предназначения за това регистър, който се води в Министерството на туризма. Регистърът е публичен и е част от Националния туристически регистър.

Глава шеста

ФИНАНСОВО ПОДПОМАГАНЕ НА РАЗВИТИЕТО НА ТУРИЗМА

Чл. 59. (1) Държавата подпомага финансово устойчивото развитие на туризма чрез осигуряване на средства за:

1. национален туристически маркетинг и реклама;
2. единната система за туристическа информация;
3. дейността на ОУТР;
4. проучвания и анализи на туристическото развитие;
5. стратегическо и продуктово планиране на туризма на национално ниво;
6. контрол върху качеството на туристическите дейности и услуги;
7. участия в проекти по международни програми;
8. изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма - държавна собственост;
9. повишаване на енергийната ефективност и въвеждане на екологични технологии в

областта на туризма;

10. изграждане и поддържане на туристическите атракции, базирани на културните ценности по Закона за културното наследство, културните институти по Закона за закрила и развитие на културата, защитените територии по Закона за защитените територии.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) По бюджета на Министерството на туризма се администрират следните приходи:

1. (изм. – ДВ, бр. 43 от 2016 г.) субсидия от държавния бюджет, определяна със закона за държавния бюджет за съответната година;

2. такси за регистрация на туристически дейности, категоризация и сертификация на туристически обекти;

3. приходи от глоби и имуществени санкции, наложени по този закон, с изключение на приходите от наложените глоби и имуществени санкции от кметовете на общини;

4. лихви;

5. средства по международни програми и споразумения;

6. дарения и помощи;

7. други източници, определени с нормативен акт.

(3) Средствата по ал. 1, т. 10 се осигуряват целево ежегодно в бюджета на Министерството на културата и по бюджетите на общините за управляваните от тях културни ценности и културни институти.

Чл. 60. (1) Средствата за развитието на туризма в общините се набират от:

1. средства, предоставени за изпълнение на целеви програми и проекти;

2. средствата, събрани от туристическия данък;

3. дарения и помощи, средства по международни програми и споразумения, когато не е предвидено те да постъпят в държавния бюджет.

(2) Средствата по ал. 1, т. 2 се разпределят само за мероприятията по чл. 11, ал. 2.

Глава седма

ТУРОПЕРАТОРСКА И ТУРИСТИЧЕСКА АГЕНТСКА ДЕЙНОСТ

Раздел I

Условия и ред за извършване на туроператорска и туристическа агентска дейност

Чл. 61. (1) Туроператорската и туристическата агентска дейност подлежат на контрол от държавата с цел защита и гарантиране сигурността и правата на потребителите на туристически услуги, както и с цел предотвратяване възникването на опасност от увреждане на държавни и обществени интереси в туризма.

(2) Туроператорска и/или туристическа агентска дейност на територията на Република България се извършва от регистрирано по този закон лице, с изключение на случаите по чл. 62, което:

1. (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) е търговец по смисъла на Търговския закон или юридическо лице, което има право по силата на друг закон да извършва стопанска дейност, включително по законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз, и на държава – страна по Споразумението за Европейското

икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, или

2. (доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) е лице, което има право да извършва такава дейност по законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз и на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, и

3. (доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) има помещение и/или онлайн платформа за извършване на дейността, персонал с изискуемото образование и езикова квалификация, като за управленския персонал се изисква и стаж;

4. има валидна застраховка, покриваща отговорността му за причинени вреди вследствие на неразплащане със своите контрагенти, включително при неплатежоспособност и несъстоятелност;

5. (нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) не е обявено в несъстоятелност и не се намира в производство по несъстоятелност или ликвидация.

(3) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Физическото лице – собственик, съответно членовете на управителните и на контролните органи на туроператор и/или на туристически агент, както и лицата с функции по управление на туроператорската и/или туристическата агентска дейност трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да не са осъждани на лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани;

2. да не са лишавани от право да заемат материалноотговорна длъжност;

3. през последните три години преди определената от съда начална дата на неплатежоспособността да не са били членове на управителен или на контролен орган или неограничено отговорни съдружници в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., предишна ал. 3, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Регистрацията на лицата по ал. 2 се извършва от министъра на туризма или от оправомощено от него длъжностно лице чрез вписване в Регистъра на туроператорите и туристическите агенти - част от Националния туристически регистър. Регистърът е публичен.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., предишна ал. 4, изм., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) На вписаните в регистъра по ал. 4 лица министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице издава удостоверение за регистрация.

(6) (Предишна ал. 5, изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Удостоверението за регистрация по ал. 5 се издава за извършване на следните дейности:

1. туроператорска дейност;

2. туристическа агентска дейност;

3. туроператорска и туристическа агентска дейност.

Чл. 62. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) В случаите на свободно предоставяне на услуги на територията на Република България от туроператор или туристически агент, той уведомява предварително министъра на туризма по реда на този раздел.

(2) Когато свободното предоставяне на услуги по ал. 1 се извършва за първи път на територията на Република България, уведомяването следва да се извърши в срок три месеца преди започване предоставянето на услугите.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Информация за лицата по ал. 1 и за срока на предоставяне на услугите се публикува в регистъра на туроператорите и туристическите агенти.

Чл. 63. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) (1) За вписване в регистъра на туроператорите и туристическите агенти лицата по чл. 61, ал. 2, т. 1 подават до министъра на туризма заявление-декларация за извършване на туроператорска дейност, включително когато дейността ще се извършва само по електронен път. Заявление-декларацията трябва да отговаря на следните изисквания:

1. в заявление-декларацията се декларират най-малко следните обстоятелства:

а) наименованието на лицето (с български и латински букви) седалище и адрес; телефон/факс и адрес на електронна поща, ако разполага с такива, в противен случай се изписват имената на упълномощеното лице и неговите телефон/факс и адрес на електронна поща;

б) ЕИК на заявителя или основанието, въз основа на което заявителят има право да извършва стопанска дейност по реда на специален закон, включително по законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз, и на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;

в) броят, местоположението, пригодността и оборудването на помещението за извършване на дейността освен в случаите, когато лицето желае да извършва дейността само по електронен път;

г) образованието, езиковата квалификация и стажът на персонала, който ще бъде зает в осъществяването на дейността;

д) че лицето не е свързано лице с търговец, чиято регистрация за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност е заличена, с изключение на случаите на заличаване по искане на регистрираното лице;

е) че не е бил търговец, обявен в несъстоятелност, и не се намира в производство по несъстоятелност или ликвидация;

ж) че не са налице обстоятелствата по чл. 61, ал. 3, които за българските граждани се установяват служебно;

з) обстоятелства, свързани със собствеността на помещението за извършване на дейността, или данни от договора за наем или от друг документ, от който произтича правото на заявителя да ползва помещението за извършване на дейността, и/или документ, удостоверяващ собствеността на интернет адреса в съответния домейн;

2. към заявление-декларацията се прилагат:

а) документ, удостоверяващ липсата на обстоятелствата по чл. 61, ал. 3 – за чуждестранни граждани;

б) копие на документите, удостоверяващи завършено образование, стаж и езикова квалификация на лицето, осъществяващо функции по управление на дейността;

в) копие на предварителен договор за застраховка по чл. 97, ал. 1;

г) изрично пълномощно в оригинал, когато заявление-декларацията се подава от пълномощник;

д) копие на документа, удостоверяващ правото на заявителя да извършва съответната туристическа дейност съгласно законодателството на държава – членка на Европейския съюз, и на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария.

(2) За вписване в регистъра на туроператорите и туристическите агенти лицата по чл. 61, ал. 2, т. 1 подават до министъра на туризма заявление-декларация по образец за извършване на туристическа агентска дейност, включително когато дейността ще се извършва само по електронен път. В заявление-декларацията се декларират най-малко обстоятелствата по ал. 1, т. 1 и се прилагат документите по ал. 1, т. 2 с изключение на буква "в".

(3) За вписване в регистъра на туроператорите и туристическите агенти лицата по чл. 61, ал. 2, т. 1 подават до министъра на туризма заявление-декларация по образец за извършване на туроператорска и туристическа агентска дейност, включително когато дейността ще се извършва само по електронен път. В заявление-декларацията се декларират най-малко обстоятелствата по ал. 1, т. 1 и се прилагат документите по ал. 1, т. 2.

(4) За вписване в регистъра на туроператорите и туристическите агенти лицата по чл. 61, ал. 2, т. 2 подават до министъра на туризма заявление-декларация по образец за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност, включително когато дейността ще се извършва само по електронен път. Заявление-декларацията трябва да отговаря на следните изисквания:

1. в заявление-декларацията се декларират най-малко обстоятелствата по ал. 1, т. 1, букви "в", "г" и "з";

2. към заявление-декларацията се прилага документът по ал. 1, т. 2, буква "г", както и:

а) копие на документа, удостоверяващ правото на заявителя да извършва съответната туристическа дейност съгласно законодателството на държавата, в която е установен, или посочване на нормативния акт и на съответното правно основание, по силата на което заявителят има право да извършва дейността;

б) копие на документ, удостоверяващ наличието на защита при неплатежоспособност или несъстоятелност във връзка с чл. 102.

(5) В случаите, когато туроператорска и/или туристическа агентска дейност се извършва само по електронен път, ал. 1 – 4 се прилагат и за операторите на интернет страници за групово пазаруване.

(6) Заявление-декларациите по ал. 1 – 3 и приложенията към тях се подават на български език.

(7) Документите по ал. 6 може да се представят и на всеки от официалните езици на Европейския съюз, придружени с официален превод на български език. В случай на противоречие между текста на документа и превода на български език предимство има преводът на български език.

Чл. 64. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Изискванията за местоположението, пригодността и оборудването на помещението за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност и за образованието, езиковата квалификация и стажа на персонала, който ще бъде зает в осъществяването на туристическата дейност, се определят с наредба на министъра на туризма.

Чл. 65. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Лицата по чл. 62, ал. 1 уведомяват предварително чрез писмена декларация министъра на туризма за вида и времетраенето на извършваната туристическа дейност.

(2) Декларацията по ал. 1 е валидна за срока на свободното предоставяне на услуги.

(3) В декларацията по ал. 1 лицата по чл. 62, ал. 1 посочват:

1. наименование и данни за контакт (адрес, телефон, адрес на електронна поща);

2. туристическите услуги, които желаят да предоставят на територията на Република България;

3. данни за наличие на застраховка или гаранция, покриваща отговорността на туроператора за причинени вреди вследствие на неразплащане със своите контрагенти, включително при неплатежеспособност и несъстоятелност.

(4) Към декларацията по ал. 1 се прилага копие на документа, удостоверяващ правото на заявителя да извършва съответната туристическа дейност съгласно законодателството на държавата, в която е установен, или се посочват нормативният акт и съответното правно основание, по силата на което заявителят има право да извършва дейността.

(5) В случай че липсва информация по ал. 3 или документ по ал. 4, лицето се уведомява писмено за отстраняване на непълнотата не по-късно от един месец от датата на получаване на уведомлението по ал. 1. До отстраняване на непълнотата и уведомяване на органа по ал. 1 лицето не може свободно да предоставя услуги на територията на Република България.

Чл. 66. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Експертната комисия по регистрация на туроператори и туристически агенти разглежда заявление-декларациите по чл. 63 с приложените към тях документи в двумесечен срок от датата на постъпването им и се произнася по тях с мотивирано предложение до министъра на туризма или до оправомощено от него длъжностно лице за извършване на регистрацията или за отказ за извършване на регистрацията.

(2) В случай на непълнота и/или нередовност на представените документи по ал. 1 ЕКРТТА в срок 10 работни дни от датата на заседанието писмено уведомява заявителя и определя 14-дневен срок за отстраняването им. Срокът по ал. 1 спира да тече до датата на отстраняване на непълнотата и/или нередовността.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице въз основа на предложението на ЕКРТТА извършва регистрацията и издава удостоверение за регистрация.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед отказва извършване на регистрация в следните случаи:

1. (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) заявление-декларацията за издаване на удостоверение за регистрация е подадено преди изтичането на една година от заповедта за отказ за издаване на удостоверение за регистрация за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност, освен ако заповедта за отказ е била отменена от съда като незаконосъобразна;

2. (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) заявление-декларацията за издаване на удостоверение за регистрация е подадено преди изтичането на две години от заповедта за заличаване на удостоверението за регистрация по реда на чл. 70, ал. 2 и 3, освен ако заповедта за заличаване е била отменена от съда като незаконосъобразна;

3. (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) заявление-декларацията за издаване на удостоверение за регистрация е подадено от свързано лице със заявителите по т. 1 и 2;

4. при неотстраняване на непълнотите и/или нередовностите в указания срок от получаване на уведомлението по ал. 2.

(5) Заповедта за отказ за извършване на регистрация подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) При липса на мотивиран отказ за

извършване на регистрацията след изтичане на срока по ал. 1 министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице извършва вписването в регистъра и издава удостоверение за регистрацията.

Чл. 67. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Удостоверението за регистрацията на туроператора и/или на туристическия агент се връчва на заявителя или на упълномощен от него представител след предоставяне на:

1. копие от сключен договор за застраховка по чл. 97, ал. 1 за упражняване на туроператорска дейност;

2. изрично пълномощно в оригинал, при необходимост.

Чл. 68. (1) Регистрацията е безсрочна.

(2) Правата по регистрацията не могат да се прехвърлят или преотстъпват освен в случаите по ал. 3.

(3) Правата по регистрацията могат да се прехвърлят или преотстъпват, когато регистрираното лице се е преобразувало чрез вливане, сливане, разделяне, отделяне, промяна на правната форма, при прехвърляне на търговско предприятие или наследяване, ако лицето, на което се прехвърлят или преотстъпват правата, отговаря на условията за вписване в регистъра.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Процедурата за отразяване на промяната в обстоятелствата при туроператорска и/или туристическа агентска дейност в случаите по ал. 3 се открива по заявление-декларация по образец, която се подава в 14-дневен срок от настъпването на промяната до министъра на туризма или до оправомощено от него длъжностно лице. Заявление-декларацията трябва да отговаря на следните изисквания:

1. в заявление-декларацията се декларират най-малко следните обстоятелства:

а) местоположението, пригодността и оборудването на помещенията за упражняване на туроператорска или туристическа агентска дейност, с изключение на случаите, когато дейността се упражнява само по електронен път;

б) образованието, езиковата квалификация и стажът за персонала, който ще бъде зает в осъществяването на туристическата дейност;

в) че заявителят не е свързано лице с търговец, чиято регистрацията за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност е заличена или му е отказана регистрацията в сроковете по чл. 66, ал. 4, т. 1 и 2;

г) общи условия за извършване на дейността в съответствие с изискванията на закона;

2. към заявление-декларацията се прилагат:

а) договор за преобразуване или план за преобразуване, съответно договор за прехвърляне на предприятие или удостоверение за наследници, от които да е видно съгласието за прехвърляне или преотстъпване на правата по регистрацията или поемането им;

б) копие на документите, удостоверяващи завършено образование, стаж и езикова квалификация на лицето, осъществяващо функции по управление на туроператорска или туристическа агентска дейност;

в) копие на сключения договор за застраховка по чл. 97, ал. 1 на името на заявителя – за туроператорите.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) При настъпване на промяна в обстоятелствата по чл. 63 лицето е длъжно в 14-дневен срок от настъпването да заяви промените за вписване в регистъра по чл. 61, ал. 4

и в издаденото му удостоверение, ако е необходимо. За изменение и/или допълване на удостоверението и вписване в регистъра се подава заявление-декларация до министъра на туризма и документи, удостоверяващи промяната.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) В случай на нередовности на документите по ал. 5 в 14-дневен срок от получаването им министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице писмено уведомява лицето да отстрани нередовностите в 7-дневен срок.

(7) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) След като установи, че заявление-декларацията по ал. 4 е редовно, министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице вписва лицето в регистъра по чл. 61, ал. 4 и при необходимост издава ново удостоверение за регистрация.

(8) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) При неотстраняване на нередовностите в срока по ал. 6 министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице отказва да отрази промяната. Отказът подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 69. (1) Удостоверението за регистрация се поставя на видно място в туристическия обект, съответно по подходящ начин на интернет страницата на лицето по чл. 63, ал. 3 и 4.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Когато регистрираното лице извършва туроператорска и/или туристическа агентска дейност в повече от едно помещение, на видно място във всеки от обектите се поставя заверено копие на удостоверението за регистрация от министъра на туризма или от оправомощено от него длъжностно лице.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) За разглеждането на документите, вписването в регистъра на туроператорите и туристическите агенти и за допълване и/или изменение в регистрацията се събират такси по тарифа, одобрена от Министерския съвет по предложение на министъра на туризма.

Чл. 70. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., доп., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед прекратява регистрацията на лицата по чл. 61, ал. 2, т. 1 и 2:

1. по писмено искане на регистрираното лице;
2. при смърт на физическото лице - едноличен търговец, по заявление на наследниците му;
3. при прекратяване на юридическото лице;
4. при прекратяване дейността на едноличния търговец или юридическото лице - по негово заявление;
5. (отм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.).

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) По мотивирано предложение на ЕКРТТА министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед заличава регистрацията, ако регистрираното лице:

1. е представило неверни данни или документи с невярно съдържание, които са послужили като основание за извършване на регистрацията или за вписване на промени в нея;
2. не е подало заявление в срока по чл. 68, ал. 4;
3. е в производство по несъстоятелност или ликвидация;
4. не е получило удостоверението за регистрация в срок два месеца от уведомяването му;

5. при осъществяване на дейността си е издало документ с невярно съдържание, когато това е установено по съдебен ред;

6. извършва дейност без валидна застраховка по чл. 97, ал. 1;

7. (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) е извършило повторно нарушение на изискванията на този закон или на наредбата по чл. 79, ал. 5;

8. не спазва приложената му принудителна административна мярка - временно затваряне на туристическия обект;

9. е извършило повторно нарушение на разпоредбите на чл. 4 от Закона за електронната търговия, ако са приложими;

10. е извършило системни нарушения на етичния кодекс и е постъпило мотивирано предложение на браншово туристическо сдружение;

11. (нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) в 14-дневен срок, считано от датата на изтичането на последния сключен договор за застраховка – при неизпълнение на задължението по чл. 98, ал. 2;

12. (нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) престане да отговаря на изискванията, както следва:

а) за лицата по чл. 61, ал. 2, т. 1 – на изискванията по чл. 61, ал. 2, т. 3 и 5 и ал. 3;

б) за лицата по чл. 61, ал. 2, т. 2 – на изискванията по чл. 61, ал. 2, т. 3 и 5.

(3) Със заповедта по ал. 2 се определя срок, не по-дълъг от две години, в който лицето не може да кандидатства за регистрация за същата дейност.

(4) Заповедите по ал. 2 подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Заповедите по ал. 2 подлежат на незабавно изпълнение. Обжалването на съответната заповед не спира нейното изпълнение, освен ако съдът постанови друго.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) При прекратяване или заличаване на регистрацията министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице предприема съответни действия за публично оповестяване на прекратяването или заличаването.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) В 7-дневен срок от получаването на заповедта по ал. 1 или 2 съответното лице е длъжно да предаде в Министерството на туризма оригинала на удостоверението и заверените копия, ако има такива.

Чл. 71. При извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност туроператорът и/или туристическият агент сключва договори със:

1. лица, удостоверили правото си да извършват туроператорска и/или туристическа агентска дейност по съответното национално законодателство;

2. лица, извършващи хотелиерство и ресторантьорство в категоризирани туристически обекти, отговарящи на изискванията на съответното национално законодателство;

3. лица, предоставящи туристически услуги в сертифицирани по този закон туристически обекти;

4. лицензирани застрахователи;

5. лицензирани превозвачи по съответното национално законодателство;

6. екскурзоводи, планински водачи, ски учители и други лица, предлагащи допълнителни туристически услуги, удостоверили правото си да извършват съответния вид дейност.

Чл. 72. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.)

Туроператорът предлага на туриста сключването на доброволна или задължителна застраховка "медицински разходи при болест и злополука на туриста" от името и за сметка на лицензиран застраховател при пътувания извън страната.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) Застраховката по ал. 1 може да не се сключи, когато туристът представи пред туроператора валидна полица за сключена дългосрочна застраховка "медицински разходи при болест и злополука на туриста", чийто период на валидност обхваща и периода на договора за конкретното пътуване.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) В случаите по ал. 2 туроператорът прилага копие от застрахователната полица към договора по чл. 84, ал. 1.

Чл. 73. (1) Туристическият ваучер се издава за вътрешен, входящ и изходящ туризъм само от регистриран туроператор.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) Туристическият ваучер се издава на туриста, когато се предоставя основна и/или допълнителна туристическа услуга или след сключване на договора за туристически пакет.

(3) Туристическият ваучер се издава в три екземпляра, освен когато е в електронен вид.

(4) За граждани на трети държави, за които се прилага визов режим от Република България, туристическият ваучер задължително се издава и на хартиен носител с подпис и печат на издателя.

(5) Туристическият ваучер съдържа следните задължителни реквизити:

1. номер и дата на издаването на ваучера;
2. фирма на туроператора - издател на ваучера;
3. регистрационен номер на удостоверението за регистрация на туроператора;
4. номер на удостоверението за регистрация за туристическа агентска дейност на лицето, представляващо туроператора, с изключение на случаите, когато ваучерът се издава пряко от туроператора;

5. имена на туристите;

6. (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) предплатената основна и/или допълнителна услуга или списък на предплатените услуги, включени в туристическия пакет;

7. (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) датата за изпълнение на услугата или датите за изпълнение на първата и последната услуга, включени в туристическия пакет;

8. контрагенти по изпълнение на услугата;

9. срок и начин на плащане;

10. име и подпис на служителя и печат на издателя - не се отнася за туристическите ваучери, издадени по електронен път, като в този случай се изписва само името на служителя.

Чл. 74. (1) Туристическият ваучер може да се предоставя на туриста и от туристически агент само от името и за сметка на регистриран туроператор.

(2) Туристическият агент няма право да издава собствен туристически ваучер.

Чл. 75. (1) (Изм. – ДВ, бр. 85 от 2017 г.) Туристическият ваучер може да се издава като електронен документ по смисъла на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги.

(2) Електронният туристически ваучер съдържа задължителните реквизити по чл. 73, ал. 5.

(3) За получаването на електронния туристически ваучер туристът или

туристическият агент е необходимо да потвърди получаването му чрез обратно съобщение с уведомление за постъпване на електронното съобщение с прикачен ваучер в електронната му пощенска кутия.

(4) В случай на онлайн резервация електронен туристически ваучер се издава автоматично от резервационната система на туроператора след успешно приемане на условията на туроператора по конкретната оферта и се изпраща на адрес на електронната поща, посочен от клиента.

(5) За да са гарантирани автентичността на произхода и ненарушеността на съдържанието на електронния туристически ваучер, туроператорът - издател на ваучера, създава подходяща защита на файла срещу промени.

Чл. 76. (1) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) За туристическа услуга, която не е част от туристически пакет или за която от доставчика на съответната услуга не се издава документ, който да съдържа информацията по ал. 3, т. 3 – 5, туристическият агент издава резервационна бланка. Бланката се издава след сключване на договора между туристическия агент и доставчика на съответната туристическа услуга.

(2) Резервационната бланка се издава в три екземпляра, освен когато е във вид на електронен документ.

(3) Резервационната бланка съдържа следните задължителни реквизити:

1. номер и дата на издаването;
2. фирма и номер на удостоверение за регистрация на туристическия агент;
3. имена на туристите;
4. вида на основната или на допълнителната туристическа услуга;
5. дата за изпълнение на услугата;
6. име и подпис на служителя и печат на издателя - не се отнася за електронните резервационни бланки, като в този случай се изписва само името на служителя.

(4) Изискванията по чл. 75 се прилагат и за издаването на електронна резервационна бланка.

Чл. 77. (1) (Отм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.).

(2) В туристическите обекти - недвижими културни ценности, туроператорска и/или туристическа агентска дейност се извършва при спазване изискванията на Закона за културното наследство.

Чл. 78. Когато се извършва туроператорска и/или туристическа агентска дейност по електронен път, интернет страницата трябва да съдържа информацията по чл. 4 от Закона за електронната търговия.

Раздел II

Договори за туристически пакети и свързани туристически услуги

(Загл. изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.)

Чл. 79. (Изм. - ДВ, бр. 68 от 2013 г., в сила от 2.08.2013 г., бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 79 от 2015 г., в сила от 1.08.2016 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.)

(1) Разпоредбите на този раздел уреждат условията и реда за осъществяване на туристически пакети и свързани туристически услуги.

(2) Разпоредбите на този раздел се прилагат за туристически пакети, които се предлагат за продажба или се продават от туроператори на пътуващи, включително чрез

туристически агенти, както и за свързани туристически услуги, предоставяни с помощта на търговци.

(3) Разпоредбите на този раздел се прилагат и за:

1. туристически пакети и свързани туристически услуги за деца и ученици, които се формират само от туроператор и се предлагат за продажба от него пряко и/или чрез туристически агенти;

2. детски и ученически туристически пакети и свързани туристически услуги в системата на предучилищното и училищното образование, които се провеждат въз основа на сключен договор между туроператор и директора на съответната институция по смисъла на Закона за предучилищното и училищното образование; договарът се сключва след одобряването му от началника на съответното регионално управление на образованието.

(4) Разпоредбите на този раздел и на раздел III не се прилагат по отношение на договори за:

1. туристически пакети и свързани туристически услуги, обхващащи период, по-кратък от 24 часа, освен ако в тях е включена нощувка;

2. туристически пакети и свързани туристически услуги, които се предлагат или организират не по занятие за ограничена група пътуващи и нямат за цел печалба;

3. туристически пакети и свързани туристически услуги, закупени въз основа на общо споразумение за организиране на служебно пътуване, сключено между търговец и различно от него физическо или юридическо лице, което действа за цели, свързани с неговата търговска, стопанска дейност, занаят или професия.

(5) Превозите на деца и/или ученици при детски и ученически туристически пакети или свързани туристически услуги се осъществяват при спазване на разпоредбите на Закона за автомобилните превози, като в договорите по ал. 3, т. 2 се съдържа задължение за туроператора или туристическия агент за извършване на пътуването в светлата част на денонощието и осигуряване на най-малко 10 часа почивка за едно денонощие в категоризирано място за настаняване. Конкретните условия и редът за осъществяване на детски и ученически туристически пакети или свързани туристически услуги, инициирани от съответната институция по смисъла на Закона за предучилищното и училищното образование, се определят с наредба, приета от Министерския съвет по съвместно предложение на министъра на туризма и министъра на образованието и науката.

(6) Детски и ученически туристически пакети или свързани туристически услуги, инициирани от лица извън системата на предучилищното и училищното образование, се провеждат въз основа на договор между туроператор и съответното лице. Конкретните условия и редът за осъществяване на детски и ученически туристически пакети или свързани туристически услуги, инициирани от лица извън системата на предучилищното и училищното образование, се определят с наредбата по ал. 5.

Чл. 80. (Отм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.).

Чл. 81. (Отм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.).

Чл. 82. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) Преди пътуващият да бъде обвързан от договор за туристически пакет или от всяка друга съответстваща оферта за туристически пакет, туроператорът, а в случаите, когато туристическият пакет се продава чрез туристически агент – и туристическият агент, предоставят на пътуващия стандартен формуляр за предоставяне на информация съгласно приложение № 1, когато е възможно използването на хиперлинкове, или в останалите случаи – стандартен формуляр за предоставяне на информация съгласно приложение № 2, както и следната информация

за туристическия пакет, когато е приложимо:

1. основните характеристики на туристическите услуги:

а) дестинацията/дестинациите на пътуването, маршрута и периодите на престой, с посочване на датите, а когато е включено настаняване, и броя на включените нощувки;

б) вида, характеристиките и категориите на средствата за превоз, местата, датите и часовете на отпътуване и връщане, продължителност на междинните спирания и местата, където те се правят, както и транспортните връзки; когато не е определен точен час, туроператорът и когато е приложимо – туристическият агент, уведомяват пътуващия за приблизителните часове на отпътуване и връщане;

в) местоположението, основните характеристики и когато е приложимо – туристическата категория на местата за настаняване, съгласно правилата на държавата, в която се намира мястото за настаняване;

г) предвидените хранения;

д) посещенията, екскурзията/екскурзиите или другите услуги, включени в общата цена, договорена за туристическия пакет;

е) когато от контекста не е ясно дали някои от туристическите услуги ще бъдат предоставени на пътуващия като част от група, и ако това е така, когато е възможно – приблизителния брой на групата;

ж) когато използването от пътуващия на други туристически услуги зависи от ефективната устна комуникация – езика, на който тези услуги ще бъдат извършени, и

з) дали пътуването или ваканцията като цяло са подходящи за лица с ограничена подвижност, както и при поискване от страна на пътуващия – точна информация дали пътуването или ваканцията са подходящи с оглед на потребностите на пътуващия;

2. наименование на туроператора и на туристическия агент, ако има такъв, седалище и адрес на управление, телефонните им номера и когато е приложимо – адресите на електронните им пощи;

3. общата цена на туристическия пакет, посочена и в български левове, включваща всички такси, плащания и други допълнителни разходи, или, когато тези разходи не могат да се изчислят в разумна степен преди сключването на договора – посочване на вида на допълнителните разходи, които може да се наложи да бъдат заплатени от пътуващия;

4. условията за плащане, включително сумата или процент от цената, която трябва да се заплати като първоначална вноска, и график за заплащане на останалата част от цената, или финансовите гаранции, които пътуващият трябва да заплати или да предостави;

5. минималния брой участници, необходим за провеждане на туристическия пакет, и крайния срок, посочен в чл. 89, ал. 7, т. 1, за евентуално прекратяване на договора преди започване на изпълнението на туристическия пакет, в случай че не е набран минималният брой участници;

6. обща информация за паспортните и визовите изисквания, включително приблизителни срокове за получаване на визи, и информация относно здравните изисквания на избраната за пътуване държава;

7. информация за възможността пътуващият да прекрати договора по всяко време преди започването на изпълнението на туристическия пакет, след като заплати съответните разходи за прекратяване на договора, или когато е приложимо – изискваните от туроператора стандартни разходи за прекратяване на договора, съгласно чл. 89, ал. 1 – 4;

8. информация за условията за сключване на договор за доброволна застраховка за покриване на разходите за прекратяване на договора за туристически пакет от страна на

пътуващия;

9. информация за условията за сключване на доброволен или на задължителен договор за застраховка за покриване на разходите за съдействие, включително репатриране на пътуващия в случай на злополука, болест или смърт.

(2) Когато договърът за туристически пакет се сключва по телефон, туроператорът, а когато туристическият пакет се продава чрез туристически агент – и туристическият агент, предоставят на пътуващия стандартен формуляр за предоставяне на информация съгласно приложение № 2 и информацията по ал. 1, т. 1 – 9.

(3) Преди пътуващият да бъде обвързан от договор или от всяка друга съответстваща оферта за туристически пакети по смисъла на § 1, т. 67, буква "б", подбуква "дд" от допълнителните разпоредби, туроператорът и търговецът, на които са предадени данните, предоставят на пътуващия информацията по ал. 1, т. 1 – 9, доколкото тази информация има отношение към предлаганите от тях туристически услуги за пътуване или ваканция. Туроператорът предоставя едновременно на пътуващия и стандартен формуляр за предоставяне на информация съгласно приложение № 3.

(4) Преди пътуващият да бъде обвързан от договор за свързана туристическа услуга или друга съответстваща оферта за свързана туристическа услуга, търговецът, който улеснява предоставянето на свързани туристически услуги, дори и в случаите, когато не е установен в държава – членка на Европейския съюз, но по всякакъв начин насочва своята дейност към държава – членка на Европейския съюз, информира пътуващия, че не може да се ползва от правата по този раздел, отнасящи се изключително за туристическите пакети, и че всеки доставчик на услуги отговаря единствено за точното изпълнение на предлаганата от него услуга по договора, както и че пътуващият се ползва от защитата по чл. 97, ал. 2.

(5) Търговецът, който улеснява предоставянето на свързана туристическа услуга, предоставя информацията по ал. 4 на пътуващия чрез стандартния формуляр за предоставяне на информация съгласно приложения № 4 – 8.

(6) Когато конкретният вид свързана туристическа услуга не съответства на нито един от стандартните формуляри за предоставяне на информация, предвидени в приложения № 4 – 8, търговецът, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, предоставя аналогична на съдържаща се в приложенията информация.

(7) Информацията по ал. 1 – 6 се предоставя на пътуващия по ясен, разбираем и видим начин и трябва да е изписана четливо, когато се предоставя в писмена форма.

(8) Когато предоставянето на свързана туристическа услуга е в резултат на договор, сключен между пътуващия и търговец, който не улеснява предоставянето на свързаната туристическа услуга, той уведомява търговеца, който улеснява предоставянето на свързаната туристическа услуга, за сключването на договора.

Чл. 83. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) Информацията по чл. 82, ал. 1, т. 1, 3, 4, 5 и 7 съставлява неразделна част от договора за туристически пакет и не може да се променя, освен ако договарящите се страни се споразумеят изрично за друго.

(2) Туроператорът и когато е приложимо – туристическият агент, уведомяват пътуващия за всяка промяна в преддоговорната информация по ясен, разбираем и видим начин преди сключването на договора за туристически пакет.

(3) Когато туроператорът и когато е приложимо – туристическият агент, не са

предоставили информация преди сключването на договора за туристически пакет за всички такси, плащания и допълнителни разходи, които може да се наложи да бъдат заплатени от пътуващия във връзка с изпълнението на туристическия пакет, той не дължи заплащане на тези такси и допълнителни разходи.

Чл. 84. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) Договорът за туристически пакет или потвърждението за сключване на договор за туристически пакет съдържа цялата информация по чл. 82, ал. 1, т. 1 – 9, както и информация за:

1. специфичните изисквания на пътуващия, приети от туроператора;

2. това, че туроператорът:

а) носи отговорност за надлежното изпълнение на всички туристически услуги, включени в туристическия пакет, съгласно чл. 90;

б) е задължен съгласно чл. 93 да окаже съдействие на пътуващия, в случай че той изпадне в затруднение;

3. наименование, седалище на управление, адрес и телефон на застрахователя, както и информация за наличие на застрахователен сертификат, удостоверяващ наличието на договор за застраховка по чл. 97, ал. 1 или 2, в която задължително се посочват застрахователното покритие, застрахователната сума, номерът и датата на застрахователната полица;

4. наименование, адрес, телефонен номер, адрес на електронната поща и когато е приложимо, номер на факса на местния представител на туроператора, на звено за контакт или на друга служба, които да позволят на пътуващия да осъществи бърза връзка и ефикасна комуникация с туроператора, да търси съдействие при затруднение или да подаде оплакване във връзка с установено несъответствие в хода на изпълнението на туристическия пакет;

5. това, че от пътуващия се изисква да съобщава за всяка липса на съответствие, която той забележи в хода на изпълнението на туристическия пакет, съгласно чл. 90, ал. 2;

6. информация, която позволява осъществяване на пряк контакт с непълнолетното лице или с отговорното за него лице в мястото на престой на непълнолетното лице в случаите, когато непълнолетни лица, непридружавани от родител или друго упълномощено лице, пътуват въз основа на договор за туристически пакет, включващ настаняване;

7. наличните процедури за разглеждане на жалби и за възможностите за алтернативно решаване на потребителски спорове (АРС) от органи за АРС съгласно Закона за защита на потребителите и когато е приложимо, информация за органа за АРС, в чийто обхват попада търговецът, и за платформата за онлайн решаване на спорове съгласно Регламент (ЕС) № 524/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно онлайн решаване на потребителски спорове и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО (ОВ, L 165/1 от 18 юни 2013 г.);

8. правото на пътуващия да прехвърли договора за туристически пакет на друг пътуващ съгласно чл. 86.

(2) Договорът за туристически пакет се изготвя на ясен и разбираем език. Когато договорът е изготвен в писмена форма, той трябва да бъде написан четливо.

(3) При сключването на договор за туристически пакет или без необосновано забавяне след неговото сключване туроператорът или туристическият агент предоставя на пътуващия екземпляр от договора или потвърждение за сключване на договора за туристически пакет на траен носител. Когато договорът за туристически пакет се сключва в присъствието на страните по договора, пътуващият има право на екземпляр от договора на хартиен носител.

(4) Когато договорът за туристически пакет се сключва извън търговския обект по смисъла на чл. 44 от Закона за защита на потребителите, туроператорът или туристическият агент предоставя на пътуващия екземпляр от договора или потвърждение за сключване на договора за туристически пакет на хартиен носител или, ако пътуващият се съгласи, се предоставя копие на друг траен носител.

(5) При туристически пакети съгласно § 1, т. 67, буква "б", подбуква "дд" от допълнителните разпоредби търговецът, на когото са предадени данните посредством свързани процеси за онлайн резервации, уведомява туроператора за сключването на договор, водещ до създаване на туристически пакет. Търговецът предоставя на туроператора информацията, която му е необходима за изпълнение на неговите задължения.

(6) В случаите по ал. 5 туроператорът е длъжен, веднага след като бъде уведомен от търговеца за създаването на туристически пакет, да предостави на пътуващия на траен носител информацията по ал. 1, т. 1 – 8.

(7) Информацията по ал. 1, 5 и 6 се предоставя по ясен, разбираем и видим начин.

(8) Туроператорът предоставя на пътуващия своевременно, преди започване на изпълнението на туристическия пакет, необходимите документи за ползване на туристическите услуги, включени в пакета, като разписки, ваучери, билети и други, както и информация за часовете на отпътуване по разписание и когато е приложимо – информация за крайния срок за регистрация за качване на борда на превозното средство, както и за часовете по разписание на междинните спирания, транспортните връзки и пристигането.

Чл. 85. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) Тежестта на доказване за спазване на задължението за предоставяне на информацията по чл. 82 – 84 във връзка с договорите за туристически пакети се носи от туроператора.

Чл. 86. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) Пътуващият има право да прехвърли сключения от него договор за туристически пакет на друго лице, което отговаря на всички изисквания, приложими към сключения договор, след като е отправил до туроператора предизвестие на траен носител в разумен срок преди започването на

изпълнението на туристическия пакет.

(2) Предизвестие, отправено не по-късно от 7 дни преди започването на изпълнението на туристическия пакет, се смята за извършено в разумен срок.

(3) Лицето, което прехвърля, и лицето, на което се прехвърля договорът за туристически пакет, са солидарно отговорни за заплащане на оставащата част от сумата по договора и на всички допълнителни такси, налози или други допълнителни разходи, произтичащи от прехвърлянето.

(4) Туроператорът информира лицето, което прехвърля туристическия пакет, за действителните разходи по прехвърлянето. Тези разходи не могат да са неоправдано високи и не могат да превишават действителните разходи, направени от туроператора във връзка с прехвърляне на договора за туристически пакет.

(5) Туроператорът предоставя на лицето, което прехвърля договора за туристическия пакет, доказателства за разходите, таксите или за другите допълнителни разходи, произтичащи от прехвърлянето на договора за туристически пакет.

Чл. 87. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) След сключването на договор за туристически пакет цената на туристическия пакет може да се увеличи само ако в договора изрично е предвидена такава възможност и ако е посочено, че пътуващият има право на намаление на цената съгласно ал. 6.

(2) В договора за туристически пакет задължително се посочва начинът, по който се изчислява промяната на цената на туристическия пакет, когато в него е предвидена такава възможност.

(3) Увеличението на цената на туристическия пакет е възможно само по изключение вследствие на промени във:

1. цената на превоза на пътници, което е вследствие на промяна в цената на горивото или на други източници на енергия;

2. размера на данъците или таксите върху включените в договора туристически услуги, наложени от трета страна, която не участва пряко в изпълнението на туристическия пакет, включително туристически такси, такси за кацане или такси за отвеждане към или за слизане от борда на пристанища и летища, или

3. обменните курсове, отнасящи се за туристическия пакет.

(4) Когато увеличението на цената по ал. 3 надхвърля 8 на сто от общата цена на туристическия пакет, се прилага чл. 88, ал. 2, 3 и 6.

(5) Независимо от неговия размер увеличението на цената на туристическия пакет е възможно само ако туроператорът е уведомил пътуващия по ясен и разбираем начин за него, заедно с обосновка за увеличението и изчисления, предоставени на траен носител, не по-късно от 20 дни преди започването на изпълнението на туристическия пакет.

(6) В случай че договорът за туристически пакет предвижда възможност за увеличение на цената, то тогава пътуващият има право на намаление на цената на туристическия пакет, съответстващо на всяко намаление на разходите по ал. 3, т. 1 – 3,

когато намалението е настъпило след сключването на договора до започване на изпълнението на туристическия пакет.

(7) В случай на намаление на цената туроператорът има право да приспадне направените от него административни разходи от сумата, която ще възстанови на пътуващия. При поискване туроператорът предоставя на пътуващия доказателства за направените административни разходи.

Чл. 88. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) Преди започването на изпълнението на туристическия пакет туроператорът не може да променя едностранно клаузи в договора за туристическия пакет, различни от цената, в съответствие с чл. 87, освен ако:

1. туроператорът си е запазил това право в договора;
2. промяната е незначителна;
3. туроператорът информира пътуващия за промяната по ясен, разбираем и видим начин на траен носител.

(2) Когато преди започването на изпълнението на туристическия пакет туроператорът е принуден да промени съществено някоя от основните характеристики на туристическите услуги по чл. 82, ал. 1, т. 1 или не може да изпълни някое от специфичните изисквания по чл. 84, ал. 1, т. 1, или предложи увеличение на цената на туристическия пакет с повече от 8 на сто, пътуващият има право в посочен от туроператора разумен срок:

1. да приеме предложената промяна, или
2. да прекрати договора, без да заплаща такса за прекратяване на договора.

(3) Когато пътуващият прекрати договора за туристически пакет, той може да приеме туристически пакет-заместител със същото или с по-високо качество, ако туроператорът предлага такъв.

(4) Туроператорът информира пътуващия без необосновано забавяне по ясен, разбираем и видим начин на траен носител за:

1. предложените промени в договора съгласно ал. 2 и за тяхното отражение върху цената на туристическия пакет съгласно ал. 5;
2. срока, в рамките на който пътуващият има право да уведоми туроператора за решението си, съгласно ал. 2;
3. последиците, ако пътуващият не реагира в рамките на срока по т. 2, и
4. когато е приложимо, за предложения туристически пакет-заместител и за неговата цена.

(5) Когато промените в договора за туристически пакет съгласно ал. 2 или за туристически пакет-заместител съгласно ал. 3 водят до по-ниски качество или стойност на туристическия пакет, пътуващият има право на съответно намаление на цената.

(6) Когато договърът за туристически пакет бъде прекратен съгласно ал. 2, т. 2 и пътуващият не приеме туристически пакет-заместител, туроператорът възстановява всички плащания, които е получил от пътуващия или от негово име, без необосновано забавяне и при всички случаи – не по-късно от 14 дни след прекратяването на договора.

(7) При прекратяване на договори за туристически пакети по ал. 6 се прилага съответно чл. 91, ал. 2 – 8.

Чл. 89. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) Пътуващият има право да прекрати договора за туристически пакет по всяко време преди започването на изпълнението на туристическия пакет.

(2) Когато пътуващият прекрати договора съгласно ал. 1, той може да бъде задължен да заплати на туроператора подходяща и обоснована такса за прекратяване на договора.

(3) В договора за туристически пакет могат да се предвидят разумни по размер такси за прекратяване на договора, изчислени въз основа на момента, в който се прекратява договърът преди започването на изпълнението на туристическия пакет, и на очакваните икономии на разходи и приходи от алтернативно извършване на туристическите услуги.

(4) Когато в договора за туристически пакет не са посочени такси за прекратяване на договора, размерът на таксата за прекратяване съответства на цената на туристическия пакет, от която се приспадат икономии на разходи и приходите от алтернативно извършване на туристическите услуги. По искане на пътуващия туроператорът представя обосновка за размера на таксите за прекратяване на договора.

(5) Пътуващият има право да прекрати договора за туристически пакет преди започването на изпълнението на туристическия пакет, без да заплаща никаква такса за прекратяване в случай на непреодолими и извънредни обстоятелства, настъпили или случващи се в мястото на дестинацията или в непосредствена близост до него, които засягат значително изпълнението на туристическия пакет или превоза на пътници до дестинацията.

(6) При прекратяване на договора за туристически пакет съгласно ал. 5 пътуващият има право на пълно възстановяване на всички направени плащания за туристическия пакет, но няма право на допълнително обезщетение.

(7) Туроператорът има право да прекрати договора за туристически пакет и да възстанови на пътуващия изцяло всички плащания, направени за туристическия пакет, без да дължи допълнително обезщетение, когато:

1. набраният брой участници за туристическия пакет е по-малък от минималния брой, посочен в договора, и туроператорът е уведомил пътуващия за прекратяването на договора в определения в договора срок, но не по-късно от:

а) 20 дни преди започването на изпълнението на туристическия пакет – в случай на пътувания с продължителност, по-голяма от 6 дни;

б) 7 дни преди започването на изпълнението на туристическия пакет – в случай на пътувания с продължителност от два до 6 дни;

в) 48 часа преди започването на изпълнението на туристическия пакет – в случай на пътувания с продължителност, по-малка от два дни, или

2. туроператорът е възпрепятстван да изпълни договора поради непреодолими и извънредни обстоятелства и е уведомил пътуващия за прекратяването на договора без необосновано забавяне преди започването на изпълнението на туристическия пакет.

(8) Туроператорът възстановява на пътуващия всички дължими суми по ал. 6 и 7, а при прекратяване на договора за туристически пакет възстановява всички плащания, направени за пакета от пътуващия или от негово име, след приспадане на съответните разходи по ал. 2 за прекратяване на договора. Дължимите суми или плащания се възстановяват на пътуващия без необосновано забавяне и при всички случаи не по-късно от 14 дни след прекратяването на договора за туристически пакет.

Чл. 90. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) Туроператорът носи отговорност за изпълнението на туристическите услуги, включени в договора за туристически пакет, независимо от това, дали тези услуги се изпълняват от него, или от други доставчици на туристически услуги.

(2) Пътуващият уведомява без необосновано забавяне туроператора за всяко несъответствие, установено при изпълнението на туристическата услуга, включена в договора за туристически пакет, като се отчитат конкретните обстоятелства за случая.

(3) Когато някоя от туристическите услуги не отговаря на предвиденото в договора за туристическия пакет, туроператорът е длъжен да отстрани несъответствието, освен когато:

1. това не е възможно, или

2. е свързано с непропорционално високи разходи предвид степента на несъответствието и стойността на засегнатите туристически услуги.

(4) Когато туроператорът не отстрани несъответствието извън случаите по ал. 3, т. 1 и 2, се прилага чл. 91.

(5) Извън изключенията по ал. 3, когато туроператорът не отстрани несъответствието в рамките на разумен срок, определен от пътуващия, последният може сам да направи това и да поиска от туроператора възстановяване на необходимите разходи.

(6) Когато туроператорът откаже да отстрани несъответствието или в случаите, когато е необходимо отстраняването на несъответствието да стане незабавно, пътуващият не е длъжен да определя срок на туроператора за неговото отстраняване.

(7) Когато значителна част от туристическите услуги не може да се изпълни съгласно предвиденото в договора за туристически пакет, туроператорът предлага на пътуващия, без това да е свързано с допълнителни разходи за него, други подходящи туристически услуги по възможност със същото или с по-високо качество в сравнение с тези, посочени в договора, за да продължи изпълнението на договора за туристическия пакет, включително когато връщането на пътуващия до началния пункт на пътуването не е предоставено, както е договорено.

(8) Когато предложените от туроператора други туристически услуги по ал. 7 за продължаване на изпълнението на договора водят до промяна в туристическия пакет в пакет с по-ниско качество от предвиденото в договора, туроператорът предлага на пътуващия подходящо намаление на цената.

(9) Пътуващият има право да откаже предложените от туроператора други туристически услуги за продължаване на изпълнението на договора само когато те не са сравними с предвиденото в договора за туристически пакет или когато предложеното намаление на цената не е подходящо.

(10) Когато несъответствието между договорените и действително предоставените услуги нарушава значително изпълнението на договора и туроператорът не отстрани несъответствието в разумен срок, определен от пътуващия, последният може да прекрати договора за туристически пакет, без да дължи разходи за прекратяване на договора, и да поиска намаление на цената и/или обезщетение за претърпените имуществени и неимуществени вреди.

(11) Когато не е възможно да се предложат други туристически услуги за продължаване на договора или когато пътуващият отхвърли предложените от туроператора услуги по ал. 9, пътуващият има право на намаляване на цената и/или на обезщетение за претърпените вреди в съответствие с чл. 91, без да се прекратява договорът за туристическия пакет.

(12) В случаите по ал. 10 и 11, когато договорът за туристически пакет включва и превоз на пътници, туроператорът осигурява връщането на пътуващия до началния пункт на пътуването с равностоен вид транспорт без необосновано забавяне и без допълнителни разходи за пътуващия.

(13) Когато поради непреодолими и извънредни обстоятелства не е възможно да се осигури завръщането на пътуващия, както е предвидено в договора за туристически пакет, туроператорът поема разходите за настаняването на пътуващия по възможност в равностойна категория място за настаняване за срок не повече от три нощувки. Когато в друг нормативен акт в областта на правата на пътниците са предвидени по-големи срокове по отношение на съответните транспортни средства за връщането на пътуващия, се прилагат тези срокове.

(14) Ограничаването на сроковете по ал. 13 не се прилага по отношение на лица с ограничена подвижност съгласно определението в чл. 2, буква "а" от Регламент (ЕО) № 1107/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно правата на хората с увреждания и на хората с ограничена подвижност при пътувания с въздушен транспорт, както и по отношение на придружаващите ги лица, бременните жени, непълнолетните лица без придружител, както и на лицата, нуждаещи се от специална медицинска помощ, при условие че туроператорът е бил уведомен за техните специфични нужди най-малко 48 часа преди започването на изпълнението на договора за туристически пакет.

(15) Туроператорът не може да се позовава на непреодолими и извънредни обстоятелства, за да ограничи своята отговорност по ал. 13, когато доставчикът на услуги за превоз не може да се позове на такива обстоятелства в съответствие с приложимото законодателство на Европейския съюз.

Чл. 91. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) Пътуващият има право на подходящо намаление на цената за времето, през което е имало несъответствие на предоставените услуги с договора за туристическия пакет, освен ако туроператорът докаже, че липсата на съответствие се дължи на пътуващия.

(2) Пътуващият има право да получи обезщетение от туроператора за всички имуществени и неимуществени вреди, претърпени в резултат на липсата на съответствие с договора за туристически пакет. Обезщетението се извършва без необосновано забавяне от страна на туроператора.

(3) Пътуващият няма право на обезщетение за претърпени вреди, когато туроператорът докаже, че липсата на съответствие се дължи на:

1. пътуващия;
2. трето лице, несвързано с предоставянето на включените в договора за туристически пакет туристически услуги, и не може да се предвиди или да се предотврати;
3. непреодолими и извънредни обстоятелства.

(4) Когато отговорността на доставчиците на туристически услуги, включени в договора за туристически пакет, се определя от международни договори, ратифицирани, обнародвани в "Държавен вестник" и влезли в сила за Република България, или когато тези международни договори ограничават размера на дължимото обезщетение от страна на доставчика, същите ограничения се прилагат и за туроператора.

(5) Когато отговорността на доставчиците на туристически услуги, включени в договора за туристически пакет, не се определя от международни договори, ратифицирани, обнародвани в "Държавен вестник" и влезли в сила за Република България, или когато тези международни договори не ограничават размера на дължимото обезщетение от страна на доставчика, договорът за туристически пакет може да предвиди горна граница на отговорността на туроператора за вреди, причинени на пътуващия вследствие на неизпълнение или на неточно изпълнение на договора. Уговорената в договора за туристически пакет горна граница на отговорността на туроператора не може да е по-малка от трикратния размер на цената на туристическия пакет.

(6) Разпоредбата на ал. 5 не се прилага в случаите на нанесена телесна повреда на пътуващия и в случаите на вреди, причинени умишлено или поради небрежност.

(7) Правата за обезщетение или за намаление на цената, предоставени на пътуващите по този закон не накърняват техните права, предоставени им по силата на Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 г. относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91, на Регламент (ЕО) № 1371/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт (ОВ, L 315/14 от 3 декември 2007 г.), на Регламент (ЕО) № 392/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно отговорността на превозвачите на пътници по море в случай на произшествия (ОВ, L 131/24 от 28 май 2009 г.), на Регламент (ЕС) № 1177/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно правата на пътниците, пътуващи по море или по вътрешни водни пътища, и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ, L 334/1 от 17 декември 2010 г.), на Регламент (ЕС) № 181/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. относно правата на пътниците в автобусния транспорт и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ, L 55/1 от 28 февруари 2011 г.), както и от съответните международни договори, ратифицирани, обнародвани в "Държавен вестник" и влезли в сила за Република България. Пътуващите могат да предявят рекламация за обезщетяване или за намаление на цената в съответствие с разпоредбите на този закон или на посочените регламенти на Европейския съюз, или на съответните международни договори.

(8) Обезщетението или намалението на цената, предоставени въз основа на този

закон, и обезщетението или намалението на цената, предоставени в съответствие с посочените регламенти на Европейския съюз и съответните международни договори, ратифицирани, обнародвани в "Държавен вестник" и влезли в сила за Република България, се приспадат взаимно, за да не се допусне свръхобезщетяване на пътуващите.

(9) Давностният срок за предявяване на правните претенции по този член е две години.

Чл. 92. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) Пътуващият може да отправя съобщения, искания или жалби във връзка с изпълнението на туристическия пакет до туристическия агент, от когото е закупил туристическия пакет. Туристическият агент изпраща без необосновано забавяне съобщенията, исканията или жалбите на пътуващия на туроператора.

(2) Датата на получаването на посочените в ал. 1 съобщения, искания или жалби от туристическия агент се смята за дата на получаване от страна на туроператора.

Чл. 93. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) Туроператорът е длъжен да окаже без необосновано забавяне подходящо съдействие на изпаднал в затруднение пътуващ, включително в случаите по чл. 90, ал. 13, и по-специално, като:

1. осигури полезна информация на пътуващия относно здравните услуги, местните власти и предоставянето на консулска помощ;

2. окаже съдействие на пътуващия да осъществи междуселищни и/или международни комуникации и да намери алтернативни туристически услуги.

(2) Когато затруднението на пътуващия е причинено умишлено или поради небрежност от самия него, туроператорът може да изисква заплащането на разумна такса от пътуващия за оказаното съдействие.

(3) Таксата по ал. 2 не може да надвишава действителните разходи, направени от туроператора за оказване на съдействие на пътуващия.

Чл. 94. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) Когато туроператорът или туристическият агент изплати обезщетение, предостави намаление на цената или изпълни други свои задължения, произтичащи от този закон, туроператорът, съответно туристическият агент, има право на регресен иск спрямо всяко трето лице, допринесло за събитието, станало причина за предоставяне на обезщетението, намаляването на цената или изпълнението на друго задължение.

Чл. 95. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) Разпоредбите на чл. 86 и чл. 89 – 93 се прилагат и по отношение на туристическите услуги, включени в предоставянето на свързани туристически услуги, когато търговецът, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, не е изпълнил задълженията си по чл. 82, ал. 4 – 6 и чл. 105.

Чл. 96. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) Търговците носят отговорност за всички грешки, допуснати в резултат на технически дефекти в системата за резервации, за които те са отговорни, както и когато са приели да уредят резервацията на туристически пакет или на туристически услуги, които са част от свързани туристически услуги – за грешките, допуснати в процеса на резервиране.

(2) Търговците не носят отговорност за грешки при резервацията, които се дължат на пътуващия или са причинени от непредотвратими и извънредни обстоятелства.

Раздел III

Отговорност на туроператорите и търговците, които

улесняват предоставянето на свързани туристически услуги при неплатежоспособност и несъстоятелност (Загл. изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.)

Чл. 97. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) Туроператорът, установен на територията на Република България, ежегодно сключва договор за задължителна застраховка "Отговорност на туроператора" със застраховател по смисъла на Кодекса за застраховането.

(2) Търговецът, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, установен на територията на Република България, ежегодно сключва договор за задължителна застраховка "Отговорност на търговеца, улесняващ предоставяне на свързани туристически услуги" със застраховател по смисъла на Кодекса за застраховането.

(3) При първоначална регистрация в регистъра на туроператорите и туристическите агенти договорът за застраховка по ал. 1 се сключва и се представя на министъра на туризма не по-късно от 7 дни от уведомяването за издаденото удостоверение за регистрация.

(4) Договорите по ал. 1 и 2 не може да съдържат клаузи, които изключват или ограничават правата на пътуващия, включително в резултат на неизпълнение на задължения от страна на туроператора или търговеца, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, определени в този раздел.

(5) Обезпечението по застрахователните договори по ал. 1 и 2 се предоставя безплатно за пътуващия, за да се гарантира репатрирането и при необходимост – финансирането на настаняването преди репатрирането.

Чл. 97а. (Нов – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) Туроператорите, туристическите агенти и търговците, улесняващи предоставянето на свързани туристически услуги, които не са установени в държава – членка на Европейския съюз, и които продават или предлагат за продажба туристически пакети или свързани туристически услуги в Република България или които по някакъв начин насочват подобни дейности към Република България, са задължени да отговарят на условията по този закон.

Чл. 97б. (Нов – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) Застраховките по чл. 97, ал. 1 и 2 са в полза на пътуващите независимо от местопребиваването им, мястото на заминаване или на продажба на туристическия пакет или свързаните туристически услуги, както и независимо от държавата членка, в която се намира лицето, което отговаря за защитата при неплатежоспособност или несъстоятелност на туроператора или търговеца, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги.

Чл. 97в. (Нов – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) За туристически услуги – част от туристически пакет, или за свързани туристически услуги, които не са били предоставени в резултат на неплатежоспособност или несъстоятелност, възстановяването на платените суми се извършва без необосновано забавяне по искане на пътуващия.

Чл. 97г. (Нов – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) Застраховките по чл. 97, ал. 1 и 2 покриват всички разумно предвидими разходи, в т.ч. размера на плащанията, извършени от пътуващия или от негово име по отношение на туристическите пакети и свързаните туристически услуги, като се отчита продължителността на периода между първоначалната вноска и последната вноска и изпълнението на туристическия пакет или

свързаните туристически услуги, както и очакваните разходи за репатриране на пътниците при неплатежоспособност или несъстоятелност.

Чл. 98. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) Договорите за застраховка по чл. 97, ал. 1 и 2 се сключват за срок от една година и се подновяват или се сключва нов договор не по-късно от 30 дни преди датата на изтичането му.

(2) Туроператорът и/или търговецът, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, представя на министъра на туризма копие от договора по чл. 97, ал. 1 или 2 в 14-дневен срок от сключването или подновяването му.

(3) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице публикува на интернет страницата на Министерството на туризма следната информация относно договорите за застраховка по чл. 97, ал. 2:

1. наименованието на търговеца (с български и латински букви), седалище и адрес на управление;

2. телефон/факс и адрес на електронна поща;

3. ЕИК на търговеца или основанието, въз основа на което търговецът има право да извършва стопанска дейност по реда на специален закон, включително по законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз, и на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;

4. номера и датата на сключения застрахователен договор по чл. 97, ал. 2, име на застрахователя, срока на валидност на застраховката и застрахователната сума.

(4) При предсрочно прекратяване на застрахователните договори по чл. 97, ал. 1 и 2 застрахователите, с които са сключени договорите, са длъжни незабавно да уведомят министъра на туризма.

(5) В случай на прекратяване на договорите по чл. 97, ал. 1 и 2 преди изтичането на срока им лицето е длъжно незабавно да сключи нов договор за застраховка и да го представи на министъра на туризма не по-късно от три дни от сключването му.

Чл. 98а. (Нов – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) Туроператорът или търговецът, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, задължително предоставя на пътуващия копие на застрахователния сертификат, удостоверяващ наличието на договор за застраховките по чл. 97, ал. 1 и 2.

(2) Копие на сертификата по ал. 1 се предоставя на пътуващия преди сключването на договора за туристически пакет или свързани туристически услуги или преди заплащането на цената или авансовото плащане от пътуващия, но не по-късно от 7 дни преди началото на пътуването.

Чл. 99. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) Туроператорът и/или търговецът, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, може след настъпването на застрахователното събитие да уведоми застрахователя и да му предостави информация за своите контрагенти,

доставчици и за потребителите на услугите им, както и да му окаже необходимото съдействие. Уведомяването и предоставянето на информацията се извършва писмено с копие до министъра на туризма.

(2) Застрахователят уведомява писмено министъра на туризма за настъпването на застрахователното събитие не по-късно от един ден от узнаването му.

(3) Веднага след настъпването на застрахователно събитие застрахователят е длъжен да предприеме необходимите мерки за осигуряване продължаването на изпълнението на туристическите пакети или свързаните туристически услуги или за репатрирането на пътуващите съгласно условията на сключения застрахователен договор.

Чл. 100. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) Определянето на застрахователното обезщетение от застрахователя не лишава пътуващия от правото му да претендира обезщетението по съдебен ред.

(2) Когато претенцията е предявена по съдебен ред, туроператорът или търговецът, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, е длъжен да иска привличането на застрахователя в процеса.

(3) Пътуващият може да предяви претенциите си директно срещу застрахователя.

Чл. 101. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) Застрахователните обезщетения по застраховките по този раздел се плащат от застрахователя, който е издал застрахователната полица, или от упълномощен негов представител.

(2) В случаите, когато имуществената отговорност на туроператора или на търговеца, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, се определя от съда, след влизането в сила на съдебното решение правоимащите задължително представят на застрахователите заверени преписи от влезлите в сила съдебни актове заедно с мотивите, както и заверени преписи от изпълнителните листове.

Чл. 101а. (Нов – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) Отговорността на застрахователя за плащане на обезщетение за вреди на един пътуващ се ограничава до размерите на уговорената отговорност между туроператора и пътуващия при условията на чл. 91, ал. 5 и 6.

Чл. 102. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) Всяка защита при неплатежоспособност и несъстоятелност, предоставена от туроператор или търговец, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, установен на територията на друга държава – членка на Европейския съюз, във връзка с предлагането на туристически пакети и свързани туристически услуги, се признава за валидна на територията на Република България.

Чл. 103. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) Застраховката по чл. 97, ал. 1 предоставя обезпечение за възстановяване на всички плащания по договор за туристически пакет, направени от пътуващите или от тяхно име, в случаите, когато съответните услуги не са били изпълнени напълно или частично в резултат на неразплащане с контрагенти, неплатежоспособност или несъстоятелност на туроператора.

(2) Когато в договора за туристически пакет е включен превоз на пътници, застраховката по чл. 97, ал. 1 покрива репатрирането на пътуващите.

(3) Застрахователят може да предложи на пътуващия продължаване на туристическия пакет, за което пътуващият не дължи допълнителни плащания извън тези, посочени в договора за туристическо пътуване. Когато дейностите по продължаването на туристическия пакет представляват организиране на отделен туристически пакет,

застрахователят ги извършва посредством туроператор.

(4) За осигуряване изпълнението на изискванията по ал. 2 и 3 в застрахователните договори се определят условията и начините за оказване на помощ при покриване на посочените рискове.

(5) Застраховката по чл. 97, ал. 1 покрива отговорността на туроператора за причинени вреди на пътуващите съгласно разпоредбите на този раздел по договори за туристически пакети, сключени и заплатени в периода на нейното действие, включително при прекратяването на договора за застраховка.

(6) При настъпването на застрахователно събитие в случаите, когато туристически агент е продал туристически пакет, организиран от туроператор, и е възстановил на потребителите сумите по ал. 1, туристическият агент встъпва в правата на потребителите на застрахователни услуги към застрахователя по договора за застраховка.

(7) Пътуващ, който иска да бъде обезщетен в случаите по чл. 103, ал. 1 и самостоятелно е покрил разходите си, е длъжен да представи на застрахователя доказателства за извършените от него разходи за транспорт, както и за подслон и храна за времето на принудителния му престой.

(8) Застрахователят има право да откаже да заплати разликата между действително направените разходи и двукратния размер на разходите, които потребителят би извършил, ако спазва условията, предвидени в договора за туристически пакет.

Чл. 104. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) Застрахователната сума по договорите по чл. 97, ал. 1 се определя на базата на декларирания от туроператора пред застрахователя оборот за предходната година и минималните нива съгласно приложение № 9.

(2) Декларираният оборот по ал. 1 включва само приходите от продажба на туристически пакети на пътуващи и не включва оборотите от продажба на туристически пакети към други туроператори.

(3) Туроператорът включва в декларирания оборот и стойността на организираните от него чартърни полети независимо от това, дали те се продават от други туроператори, или от туристически агенти.

(4) Декларирането на оборота се извършва чрез декларация по образец, утвърден от министъра на туризма.

(5) Към декларацията по ал. 4 застрахователят може да изиска прилагането на финансови данни за дейността на туроператора.

(6) Застрахователната сума по задължителната застраховка на туроператор, който предоставя туристически пакет с включен чартърен полет, не може да е по-малка от 500 000 лв.

Чл. 105. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила

от 1.07.2018 г.) (1) Застраховката по чл. 97, ал. 2 покрива отговорността на търговеца, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, за възстановяване на всички плащания, получени от пътуващите, доколкото туристическата услуга, която е част от свързана туристическа услуга, не се извършва в резултат на неразплащане с контрагенти, неплатежоспособност или несъстоятелност на търговеца, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги.

(2) В случаите, когато търговецът, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, е страна, отговорна за превоза на пътниците, застраховката покрива и тяхното репатриране.

(3) Застраховката по чл. 97, ал. 2 покрива отговорността на търговеца, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, съгласно разпоредбите на този раздел за плащания по свързани туристически услуги, получени в периода на нейното действие, включително при прекратяването на договора за застраховка.

Чл. 106. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) Минималната застрахователна сума по застрахователния договор по чл. 97, ал. 2 се определя като 10 на сто от оборота за предходната година от туристическите услуги, посочени в ал. 3.

(2) В случаите, когато търговецът, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, е страна, отговорна за превоз на пътници, размерът на застрахователната отговорност се определя като 20 на сто от годишния оборот на услуги по превоз на пътници, част от свързани туристически услуги, за които търговецът, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, отговаря.

(3) За целите на ал. 1 се взема предвид оборотът от свързани туристически услуги, за които търговецът, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, е получил плащане от пътуващия или от негово име и при които заплащането от търговеца, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, към доставчика на съответната туристическа услуга се извършва в срок, по-дълъг от един работен ден от получаването на плащането.

(4) Размерът на застрахователната сума по ал. 1 не може да е по-малък от 5000 лв., а по ал. 2 – от 10 000 лв.

(5) При сключването на застрахователния договор обстоятелствата по ал. 2 и 3 се доказват с писмена декларация от търговеца, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, по образец, утвърден от министъра на туризма.

Чл. 107. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) При настъпване на застрахователно събитие по застраховката по чл. 97, ал. 2 пътуващият има право да избере между:

1. възстановяване на заплатената сума за свързани туристически услуги;
2. предоставяне на свързаните туристически услуги, в случай че това е възможно, като застрахователят заплаща дължимите суми на доставчика на туристическата услуга.

(2) При настъпване на застрахователно събитие, ако туристическите услуги, включени в застрахователната сума по чл. 106, ал. 1, вече са предоставени на пътуващия, доставчикът на туристическите услуги встъпва в правата на пътуващия към застрахователя по договора за застраховка.

(3) Пътуващ, който иска да бъде обезщетен по застраховката по чл. 97, ал. 2, е

длъжен да представи на застрахователя доказателства за извършените от него плащания към търговеца, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги.

Чл. 108. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) За централно звено за контакт за улесняване на административното сътрудничество и надзора на туроператорите, туристическите агенти и търговците, които улесняват предоставянето на свързани туристически услуги, които работят в различни държави – членки на Европейския съюз, се определя Министерството на туризма.

(2) Централното звено за контакт към Министерството на туризма предоставя на централните звена за контакт на другите държави – членки на Европейския съюз, цялата необходима информация относно изискванията на този закон във връзка със защитата срещу рисковете от неплатежоспособност и несъстоятелност и за лицето, която отговаря за защита срещу рисковете от неплатежоспособност и несъстоятелност на отделни туроператори и търговци, улесняващи предоставянето на свързани туристически услуги, установени на територията на Република България.

(3) Централното звено за контакт към Министерството на туризма предоставя публичен достъп до регистъра на туроператорите и туристическите агенти, както и до информацията по чл. 98, ал. 4, включително онлайн, които съдържат информация относно изпълнението на задълженията по чл. 97, ал. 1 и 2.

(4) Централното звено за контакт към Министерството на туризма предоставя на централните звена за контакт на другите държави – членки на Европейския съюз, достъп до регистъра на туроператорите и туристическите агенти, както и до информацията по чл. 98, ал. 4, включително онлайн, които съдържат данни относно изпълнението на задълженията по чл. 97, ал. 1 и 2.

(5) При постъпило запитване от централно звено за контакт на друга държава – членка на Европейския съюз, във връзка със защитата срещу рискове от неплатежоспособност и несъстоятелност на туроператор и/или търговец, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, отговорът на запитването се изпраща възможно най-бързо в зависимост от спешността и сложността на въпроса, но не по-късно от 15 работни дни от получаването на искането.

Чл. 109. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) Декларирането от страна на туроператора на туристическия пакет или от страна на търговеца, улесняващ предоставянето на свързана туристическа услуга, че действа изключително като доставчик на туристическа услуга, като посредник или в каквото и да е друго качество не го освобождава от предвидените задължения по раздел II и по този раздел.

(2) Декларирането от страна на туроператора на туристическия пакет или от страна на търговеца, улесняващ предоставянето на свързана туристическа услуга, че даден туристически пакет или дадена свързана туристическа услуга не представлява туристически пакет или съответно свързана туристическа услуга не освобождава туроператора или търговеца, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, от задълженията, предвидени по раздел II и по този раздел.

(3) Всяка клауза в договор или изявление на пътуващ, които пряко или косвено водят

до отказ от права или до ограничаване на права на пътуващите, предоставени им по раздел II и по този раздел, или имащи за цел заобикаляне прилагането на разпоредбите на същите раздели, не са обвързващи за пътуващия.

Чл. 109а. (Нов – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) В случаите, в които туроператорът е установен извън Европейското икономическо пространство, туристическият агент, установен в някоя от държавите членки, е обвързан от задълженията, предвидени за туроператора в чл. 90 – 93 и по този раздел, освен ако не представи доказателства, че туроператорът е изпълнил тези задължения.

Раздел IV

Мерки за гарантиране правата на хората с увреждания и на хората с ограничена подвижност при пътувания с въздушен, автобусен и воден транспорт (Загл. доп. – ДВ, бр. 109 от 2013 г.)

Чл. 110. (1) Туроператорите и туристическите агенти предприемат или осигуряват предприемането на необходимите мерки в съответствие с Регламент (ЕО) № 1107/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно правата на хората с увреждания и на хората с ограничена подвижност при пътувания с въздушен транспорт, наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 1107/2006".

(2) Туроператорите и туристическите агенти предприемат или осигуряват предприемането на необходимите мерки в съответствие с Регламент (ЕС) № 181/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. относно правата на пътниците в автобусния транспорт и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ, L 55/1 от 28 февруари 2011 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 181/2011", по отношение на лица с увреждания или с ограничена подвижност с цел пътуване с автобус.

(3) (Нова – ДВ, бр. 109 от 2013 г.) Туроператорите и туристическите агенти предприемат или осигуряват предприемането на необходимите мерки в съответствие с Регламент (ЕС) № 1177/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно правата на пътниците, пътуващи по море или по вътрешни водни пътища, и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ, L 334/1 от 2010 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 1177/2010", по отношение на лица с увреждания или с намалена подвижност с цел пътуване по море или по вътрешни водни пътища.

(4) (Предишна ал. 3, доп. – ДВ, бр. 109 от 2013 г.) Когато предприетите мерки не са съобразени с регламента по ал. 1 или 3, лицата с увреждания или с ограничена подвижност могат да претендират обезщетение за причинените им вреди. Искът за обезщетение се предявява срещу туроператора или туристическия агент пред съответния съд.

Глава осма

ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЪОРСТВО

Раздел I

Хотелиерска и ресторантьорска дейност

Чл. 111. (1) Хотелиерство или ресторантьорство на територията на Република България се извършва само в категоризирани по този закон туристически обекти.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Категоризацията се извършва от министъра на туризма и от кметовете на общини или от оправомощени от тях длъжностни лица - за видовете обекти и категории, посочени в този закон.

(3) За предоставяне на туристически услуги на деца и ученици под формата на детски лагер категоризирани по този закон туристически обекти следва да спазват изискванията за детски лагер, посочени в наредбата по чл. 79, ал. 5.

Чл. 112. Разпоредбите на този раздел не се прилагат за:

1. (доп. – ДВ, бр. 75 от 2016 г.) хотелиерство, извършвано в ротели, ботели и флотели, с изключение на разпоредбите на чл. 116;

2. ресторантьорство, извършвано на борда на кораби, самолети или влакове.

Чл. 113. (1) Хотелиерство или ресторантьорство може да извършва лице, което:

1. (доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) е търговец по смисъла на Търговския закон или е юридическо лице, което има право по силата на друг закон да извършва стопанска дейност, включително по законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз, и на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;

2. не е в производство по несъстоятелност или в ликвидация;

3. има персонал с изискуемото образование и езикова квалификация, като за управленския персонал се изисква и стаж.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Хотелиерство в стаи за гости и къщи за гости може да извършва и лице, което не е търговец по смисъла на Търговския закон, когато те са част от обитаваното от него жилище в жилищна сграда.

Чл. 114. Лицата, извършващи хотелиерство и/или ресторантьорство в туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1, 2 и 3, са длъжни да:

1. предоставят туристически услуги в категоризиран туристически обект или в обект, на който е издадено временно удостоверение за открита процедура по категоризиране;

2. предоставят туристически услуги в туристически обект, който отговаря на изискванията за определената му категория съгласно наредбата по чл. 121, ал. 5;

3. поставят в близост до входа на туристическия обект табелата по чл. 132, ал. 1 и следната информация:

а) фирмата, седалището и адреса на управление на търговеца;

б) работното време на туристическия обект - за заведенията за хранене и развлечения;

в) имената на управителя на обекта с телефон за контакт.

Чл. 115. Лицата, извършващи хотелиерство, са длъжни да:

1. обявяват цените на нощувките и на другите предлагани от тях услуги чрез ценоразпис, поставен на видно за потребителите място в близост до рецепцията;

2. обявяват цените така, че те да бъдат лесно разбираеми, да са четливо изписани и да не въвеждат потребителите в заблуждение;

3. обявяват цените задължително в левове, а при необходимост и в друга валута, при спазване изискванията на чл. 3, ал. 4;

4. спазват българското законодателство, уреждащо престоя на туристи на територията на Република България.

Чл. 115а. (Нов – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Информацията по чл. 114, т. 3 и чл. 115, т. 1 – 3 се предоставя на български и на английски език.

Чл. 116. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 75 от 2016 г.) (1) Лицата, извършващи хотелиерство, водят регистър за настанените туристи със съдържание на данните, утвърдени от министъра на туризма и публикувани на интернет страницата на Министерството на туризма.

(2) Регистърът по ал. 1 се води:

1. чрез централизирана информационна система, поддържана от министъра на туризма, достъпна чрез публично уеб-базирано или друго приложение за онлайн достъп;

2. чрез избрана от лицето, извършващо хотелиерство, информационна система, отговаряща на изискванията на Закона за електронното управление;

3. на хартиен носител по образец, утвърден от министъра на туризма и публикуван на интернет страницата на Министерството на туризма.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) За местата за настаняване от клас "А" и клас "Б" регистърът по ал. 1 се води съгласно ал. 2, т. 1 или 2.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) За туристическите хижи, туристическите учебни центрове и туристическите спални, както и за обектите по чл. 112, т. 1, регистърът по ал. 1 се води съгласно ал. 2, т. 1, 2 или 3.

(5) В Единната система за туристическа информация се вписват следните данни от регистрите за настаняване:

1. за туристи – граждани на Република България, на държава – членка на Европейския съюз, на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария – брой на настанените туристи, дата на регистрацията и дата на отпътуване;

2. за туристи – граждани на държави, извън тези по т. 1 – брой на настанените туристи, идентифициращи данни за лицата съгласно чл. 28, ал. 3 от Закона за чужденците в Република България, дата на регистрацията и дата на отпътуване.

(6) Когато регистърът за настаняване се води съгласно:

1. алинея 2, т. 1 – данните по ал. 5 се отразяват автоматизирано в Единната система за туристическа информация;

2. алинея 2, т. 2 – лицата, извършващи хотелиерство, осигуряват автоматизиран оперативно съвместим обмен на данни между регистъра и Единната система за туристическа информация; обменът се осъществява по реда на Закона за електронното управление или чрез интерфейси за директна свързаност;

3. алинея 2, т. 3 – данните се въвеждат в Единната система за туристическа информация ежедневно чрез публично достъпен уеб или друг интерфейс и сигурна комуникационна сесия за свързаност; когато туристически обекти по ал. 4 се намират в труднодостъпни или отдалечени райони, за които липсва комуникационна свързаност, вписването се извършва веднъж седмично; районите се определят от министъра на туризма и се публикуват на интернет страницата на Министерството на туризма въз основа на данни от Комисията за регулиране на съобщенията.

(7) Данните по ал. 5 не са публични. Достъп до тях имат:

1. лицата, извършващи хотелиерство – за данните за настанените от тях лица;

2. съответната община – за данните за броя на настанените лица, тяхното гражданство и броя на реализираните нощувки на територията ѝ;

3. Националната агенция за приходите – за данните за броя на настанените лица, тяхното гражданство и броя на реализираните от тях нощувки на територията на цялата страна;

4. министърът на вътрешните работи – за всички данни по ал. 5;

5. Националният статистически институт – за обобщени статистически данни, въз основа на наличните данни в Единната система за туристическа информация, в обем, определен със закон.

(8) Лицата по ал. 7, т. 2 – 5 могат да получават данните в съответния обем от Единната система за туристическа информация по реда на Закона за електронното управление.

(9) Информация от Единната система за туристическа информация може да се предоставя със заличени лични данни за настанените лица и данни за конкретни места за настаняване в отворен машинночетим формат за нуждите на повторно използване на информация от обществения сектор по реда на Закона за достъп до обществена информация.

Чл. 117. (1) Лицата, извършващи ресторантьорство, са длъжни да съставят ценоразписи - лист-меню за кухненската и сладкарската продукция и карт-меню за алкохолни и безалкохолни напитки със съответните продажни цени и грамажи.

(2) Лист-менюто и карт-менюто трябва да бъдат предоставени на всеки потребител преди поръчката и при представяне на сметката.

(3) Лист-менюто и карт-менюто задължително се изписват на български език и по желание или при необходимост - и на друг език.

(4) Обявените цени в лист-менюто и в карт-менюто са с еднакъв размер за всички туристи, определен при спазване изискванията на чл. 3, ал. 4.

(5) За всяка продажба на туристическа услуга задължително се издава фискален бон съгласно Закона за данък върху добавената стойност.

Чл. 118. Лицата, извършващи хотелиерство или ресторантьорство, могат да сключват договори с регистрирани туроператори и туристически агенти, с хотелиери и ресторанти, извършващи дейност в категоризирани туристически обекти, и с лицензирани превозвачи.

Раздел II

Категоризиране на места за настаняване и прилежащи към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелни заведения за хранене и развлечения, туристически хижи и прилежащите към тях заведения за хранене

Чл. 119. (1) Местата за настаняване и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелните заведения за хранене и развлечения, туристическите хижи, туристическите учебни центрове и туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене подлежат на категоризиране по този закон независимо от вида на тяхната собственост и начина на управлението им.

(2) На категоризиране по този закон подлежат и заведенията за хранене и развлечения, разположени върху понтони или върху закотвени в близост до брега плавателни съдове.

Чл. 120. Не подлежат на категоризиране по този закон:

1. заведения за хранене и развлечения, разположени в учебни и лечебни заведения, както и във ведомства и предприятия, предназначени за ползване само от техни служители

и за които няма осигурен свободен достъп за външни посетители;

2. заведения за бързо обслужване, чийто капацитет е до 12 места за сядане, или обособени с до 12 места за сядане части от търговски обекти;

3. обособени като места за хранене части от помещения или дворове на категоризирани къщи за гости, стаи за гости и хостели, където се предлага домашно приготвена храна само на гостите, вписани в регистъра на настанените туристи на съответния обект;

4. ловните бази по Закона за лова и опазване на дивеча: ловна резиденция, ловен дом, ловна хижа и ловен заслон.

Чл. 121. (1) Местата за настаняване са два класа - "А" и "Б". Местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения се категоризират в следните категории: "една звезда", "две звезди", "три звезди", "четири звезди" или "пет звезди".

(2) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Характеристиките на местата за настаняване и на заведенията за хранене и развлечения се определят с наредбата по ал. 5.

(3) На място за настаняване може да бъде определена само една категория, независимо от броя на сградите, които го образуват, и капацитета му.

(4) Заведенията за хранене и развлечения, прилежащи към местата за настаняване, може да получат категория, различна от тази на мястото за настаняване, като разликата между тях е не повече от една звезда.

(5) Изискванията към местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения и редът за определяне на категория, отказ, понижаване, спиране действието и прекратяване на определената им категория се определят с наредба, приета от Министерския съвет.

(6) Наредбата по ал. 5 съдържа и всички образци на заявления, формуляри и справки, които се отнасят за местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения.

Чл. 122. (1) Туристическите хижи, туристическите учебни центрове, туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене се категоризират в следните категории: "един еделвайс", "два еделвайса" и "три еделвайса".

(2) Видовете туристически хижи, туристически учебни центрове, туристически спални и прилежащите към тях заведения за хранене и техните характеристики се определят с наредбата по ал. 4.

(3) Заведенията за хранене, прилежащи към туристическите хижи, могат да получат категория, различна от тази на туристическата хижа, като разликата между тях е не повече от "един еделвайс".

(4) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Изискванията към туристическите хижи, туристическите учебни центрове, туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене и редът за определяне на категория, отказ, прекратяване и понижаване на определената им категория се определят с наредба на министъра на туризма.

(5) Наредбата по ал. 4 съдържа и всички образци на заявления, формуляри и справки, които се отнасят за туристически хижи и прилежащите към тях заведения за хранене.

Чл. 123. (1) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Типовете места за настаняване, определени по класове, са:

1. клас "А" – хотели, мотели, апартаментни туристически комплекси, вилни селища, туристически селища и вили;

2. клас "Б" – семейни хотели, хостели, пансиони, почивни станции, къщи за гости, стаи за гости, апартаменти за гости, бунгала и къмпинги.

(2) (Предишна ал. 1 – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Местата за настаняване клас "А" се категоризират в следните категории:

1. хотели - "една звезда", "две звезди", "три звезди", "четири звезди" или "пет звезди";
2. мотели - "една звезда", "две звезди" или "три звезди";
3. апартаментни туристически комплекси - "две звезди", "три звезди", "четири звезди" или "пет звезди";
4. вилни селища - "три звезди", "четири звезди" или "пет звезди";
5. туристически селища - "две звезди", "три звезди" или "четири звезди";
6. вили - "три звезди", "четири звезди" или "пет звезди".

(3) (Предишна ал. 2 – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Местата за настаняване клас "Б" се категоризират в следните категории:

1. семейни хотели - "една звезда", "две звезди" или "три звезди";
2. хостели - "една звезда", "две звезди" или "три звезди";
3. пансиони - "една звезда" или "две звезди";
4. почивни станции - "една звезда", "две звезди" или "три звезди";
5. стаи за гости - "една звезда", "две звезди" или "три звезди";
6. апартаменти за гости - "една звезда", "две звезди" или "три звезди";
7. къщи за гости - "една звезда", "две звезди" или "три звезди";
8. бунгала - "една звезда", "две звезди" или "три звезди";
9. къмпинги - "една звезда", "две звезди" или "три звезди".

(4) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Видовете хотели се определят, както следва:

1. според периода на експлоатация:
  - а) целогодишен хотел;
  - б) сезонен хотел;
2. според териториалното си разположение:
  - а) морски хотел;
  - б) планински хотел;
  - в) градски хотел;
  - г) извънградски хотел;
3. според предназначението и функциите им:
  - а) апартаментен (студиен) хотел;
  - б) хотел резиденс;
  - в) бизнес хотел;
  - г) балнеохотел – хотел със сертифициран балнео (медикъл СПА) център по реда на наредбата по чл. 138, ал. 3;
  - д) СПА хотел – хотел със сертифициран СПА център по реда на наредбата по чл. 138, ал. 3;
  - е) уелнес хотел – хотел със сертифициран уелнес център по реда на наредбата по чл. 138, ал. 3;
  - ж) таласотерапевтичен хотел – хотел със сертифициран таласотерапевтичен център по реда на наредбата по чл. 138, ал. 3.

Чл. 124. (1) (Предишен текст на чл. 124 – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Прилежащите към места за настаняване и самостоятелните заведения за хранене и развлечения се категоризират в следните категории:

1. ресторанти - "една звезда", "две звезди", "три звезди", "четири звезди" или "пет звезди";

2. заведения за бързо обслужване - "една звезда", "две звезди" и "три звезди";
3. питейни заведения - "една звезда", "две звезди", "три звезди" или "четири звезди";
4. кафе-сладкарници - "една звезда", "две звезди", "три звезди", "четири звезди" или "пет звезди";

5. барове - "една звезда", "две звезди", "три звезди", "четири звезди" или "пет звезди".

(2) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Типовете заведения за хранене и развлечения (самостоятелни и прилежащи към места за настаняване) са:

1. ресторанти;
2. заведения за бързо обслужване;
3. питейни заведения;
4. кафе-сладкарници;
5. барове.

(3) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Видовете ресторанти са:

1. класически ресторант;
2. специализиран ресторант:
  - а) за риба, птици, дивеч или други;
  - б) за барбекю, грил или скара;
  - в) ресторант-пицария;
3. ресторант с национална кухня:
  - а) ресторант с българска кухня;
  - б) ресторант с чуждестранна кухня;
4. ресторант-клуб;
5. атракционнo-тематичен ресторант.

(4) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Видовете заведения за бързо обслужване са:

1. снeкбар;
2. бистро;
3. бързо хранене;
4. закусвалня.

(5) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Видовете питейни заведения са:

1. кафе-аперитив;
2. винарна;
3. пивница/кръчма;
4. бирария.

(6) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Видовете кафе-сладкарници са:

1. кафе-сладкарница;
2. сладкарница;
3. сладоледен салон;
4. кафене;
5. кафе-клуб;
6. кафетерия;
7. чайна.

(7) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Видовете барове са:

1. коктейл бар;
2. кафе-бар;

3. бар-конгресен център;
4. бар-спортен център (басейн, тенис, фитнес, боулинг и други);
5. бар-фоайе (лоби бар);
6. дискотека;
7. бар-клуб;
8. пиано-бар;
9. бар-казино или заведение с барово обслужване в казино зала;
10. бар-вариете;
11. нощен бар.

Чл. 125. (1) Туристическите хижи се категоризират в следните категории: "един еделвайс", "два еделвайса" и "три еделвайса".

(2) Туристическите учебни центрове се категоризират в следните категории: "два еделвайса" и "три еделвайса".

(3) Туристическите спални се категоризират в следните категории: "един еделвайс", "два еделвайса" и "три еделвайса".

Чл. 126. Прилежащите към туристически хижи, туристически учебни центрове и туристически спални заведения за хранене се категоризират в следните категории:

1. туристическа столова - категория "един еделвайс" и "два еделвайса";
2. туристически бюфет - категория "един еделвайс" и "два еделвайса";
3. туристическа столова със сервитьорско обслужване - категория "два еделвайса" и "три еделвайса".

Чл. 127. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице по предложение на ЕККСТО определя категорията на:

1. местата за настаняване:
  - а) хотели - категория "три звезди", "четири звезди" и "пет звезди", и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения;
  - б) (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) апартаментни туристически комплекси - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 2, т. 3;
  - в) (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) вилни селища - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 2, т. 4;
  - г) (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) туристически селища - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 2, т. 5;
  - д) (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) вили - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 2, т. 6;
2. самостоятелните заведения за хранене и развлечения - категория "четири звезди" и "пет звезди";
3. туристическите хижи, туристическите учебни центрове, туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене - всички категории, съгласно чл. 125 и 126.

Чл. 128. Кметът на общината или оправомощено от него длъжностно лице по предложение на ОЕККТО определя категорията на:

1. местата за настаняване, както следва:
  - а) хотели - категория "една звезда" и "две звезди", и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения;
  - б) (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) мотели - всички категории, и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения, съгласно чл. 123, ал. 2, т. 2;
  - в) (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) семейни хотели - всички

категории, съгласно чл. 123, ал. 3, т. 1;

г) (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) хостели - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 3, т. 2;

д) (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) пансиони - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 3, т. 3;

е) (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) почивни станции - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 3, т. 4;

ж) (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) стаи за гости - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 3, т. 5;

з) (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) апартаменти за гости - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 3, т. 6;

и) (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) къщи за гости - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 3, т. 7;

к) (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) бунгала - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 3, т. 8;

л) (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) къмпинги - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 3, т. 9;

2. самостоятелните заведения за хранене и развлечения - категория "една звезда", "две звезди" и "три звезди";

3. заведенията за хранене и развлечения, разположени върху понтони или върху закотвени в близост до брега плавателни съдове - всички категории за съответния вид, съгласно чл. 124.

Чл. 129. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) (1) Лицето, което ще извършва хотелиерство или ресторантьорство в места за настаняване и в заведения за хранене и развлечения, или упълномощено от него лице подава до съответния категоризиращ орган заявление-декларация за категоризиране. Заявление-декларацията трябва да отговаря на следните изисквания:

1. в заявление-декларацията се декларират най-малко:

а) наименованието на лицето, както и името на местата за настаняване и на заведенията за хранене и развлечения (с изписване с български и с латински букви), и адрес; телефон/факс и адрес на електронна поща, ако разполага с такива; в противен случай се изписват имената на упълномощеното лице и неговите телефон/факс и адрес на електронна поща;

б) ЕИК и/или основанието, на което лицето има право по силата на друг закон да извършва стопанска дейност, включително по законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз, и на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;

в) че лицето не е в ликвидация – за лицата, които не са търговци;

г) професионалната и езиковата квалификация на персонала в обекта;

д) обстоятелства, свързани с образованието или с професионалната квалификация, стаж в туризма и езиковата квалификация на управителя на туристическия обект съгласно

изискванията на наредбата по чл. 121, ал. 5;

е) обстоятелства, свързани с документите за собственост на обекта, в случаите, когато има налична информация в Агенцията по вписванията; в противен случай обстоятелствата се удостоверяват при проверка на място;

2. към заявление-декларацията се прилагат:

а) копие от договора за наем или от друг договор, от който е видно, че са налице условия лицето да извършва съответната туристическа дейност в обекта;

б) документ, удостоверяващ въвеждането на обекта в експлоатация, или друг документ, удостоверяващ законността на обекта, при спазване изискванията на Закона за устройство на територията, съответно на разрешението за ползване на повърхностен воден обект и свидетелство за годност – за заведенията за хранене и развлечения, разположени върху понтони или върху закотвени в близост до брега плавателни съдове;

в) изрично пълномощно в оригинал, когато заявление-декларацията се подава от пълномощник.

(2) Лицето, което ще извършва настаняване в стаи за гости, апартаменти за гости или в къщи за гости, или упълномощено от него лице подава до кмета на общината заявление-декларация по образец. Заявление-декларацията трябва да отговаря на следните изисквания:

1. в заявление-декларацията се декларира най-малко:

а) наименованието на лицето, както и името на местата за настаняване в стаи за гости, апартаменти за гости или в къщи за гости (с изписване с български и с латински букви), и адрес; телефон/факс и адрес на електронна поща, ако разполага с такива; в противен случай се изписват имената на упълномощеното лице и неговите телефон/факс и адрес на електронна поща;

б) обстоятелства, свързани с документите за собственост на обекта, в случаите, когато има налична информация в Агенцията по вписванията; в противен случай обстоятелствата се удостоверяват при проверка на място;

2. към заявление-декларацията се прилагат:

а) копие от договора за наем или от друг договор, от който е видно, че са налице условия лицето да извършва съответната туристическа дейност в обекта – в случай че това лице е различно от собственика на обекта;

б) изрично пълномощно в оригинал, когато заявление-декларацията се подава от пълномощник;

в) документ с подписи на повече от 50 на сто от собствениците в сградата,

удостоверяващ съгласието им за извършване на туристическата дейност – при категоризиране на "стаи за гости" и "апартаменти за гости".

(3) Лицето, което ще извършва хотелиерство или ресторантьорство в туристически хижи, туристически учебни центрове, туристически спални и прилежащи към тях заведения за хранене, или упълномощено от него лице подава до министъра на туризма заявление-декларация за категоризиране по образец. Заявление-декларацията трябва да отговаря на следните изисквания:

1. в заявление-декларацията се декларират най-малко:

а) наименованието на лицето, както и името на туристическите хижи, и/или на туристическите учебни центрове, и/или на туристическите спални и прилежащи към тях заведения за хранене (с изписване с български и с латински букви) и адрес; телефон/факс и адрес на електронна поща, ако разполага с такива; в противен случай се изписват имената на упълномощеното лице и неговите телефон/факс и адрес на електронна поща;

б) ЕИК и/или основанието, на което лицето има право по силата на друг закон да извършва стопанска дейност, включително по законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз, и на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;

в) че лицето не е в ликвидация – за лицата, които не са търговци;

г) обстоятелства, свързани с документите за собственост на обекта, в случаите, когато има налична информация в Агенцията по вписванията; в противен случай обстоятелствата се удостоверяват при проверка на място;

д) (изм. – ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 18.01.2019 г.) обстоятелства, свързани с данните от публичния регистър на спортните обекти по чл. 9, ал. 1, т. 3 от Закона за физическото възпитание и спорта;

2. към заявление-декларацията се прилагат:

а) копие на договор за наем или на друг договор, от който е видно, че са налице условията за лицето да извършва съответната туристическа дейност в обекта;

б) изрично пълномощно в оригинал, когато заявление-декларацията се подава от пълномощник.

(4) Заявления-декларациите по ал. 1, 2 и 3 и приложенията към тях се подават на български език.

(5) Документите по ал. 5 може да се представят и на всеки от официалните езици на Европейския съюз, придружени с официален превод на български език. В случай на противоречие между текста на документа и превода на български език предимство има преводът на български език.

Чл. 130. (1) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Съответната ЕККТО разглежда заявления-декларациите и приложенияте към тях документи в 14-дневен срок от датата на постъпването им и след като констатира, че представените документи съответстват на изискванията на чл. 129, ал. 1, 2 или 3, се произнася по тях с мотивирано предложение до съответния категоризиращ орган или до оправомощено от него длъжностно лице да открие процедурата по категоризиране на туристическия обект и да издаде временно удостоверение за откритата процедура по категоризиране.

(2) В случай на констатирана непълнота или нередовност на представените документи по чл. 129, ал. 1, 2 и 3 съответната експертна комисия по категоризация на туристически обекти в срок 10 работни дни от датата на заседанието писмено уведомява заявителя и определя 14-дневен срок от получаване на уведомлението за отстраняването им. Срокът по ал. 1 спира да тече до датата на отстраняване на непълнотата и/или нередовността.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Ако в указания срок по ал. 2 непълнотите и/или нередовностите не бъдат отстранени, съответният категоризиращ орган със заповед отказва определяне на вид и категория на обекта.

(4) Временното удостоверение за открита процедура по категоризиране, с изключение на случаите по чл. 131, е със срок на валидност, както следва:

1. (изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) за туристически обекти, подлежащи на категоризиране от министъра на туризма, с изключение на обектите по чл. 3, ал. 2, т. 3 - четири месеца;

2. за туристическите хижи, туристическите учебни центрове, туристическите спални и прилежащите заведения за хранене към тях - 6 месеца;

3. (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) за туристически обекти, подлежащи на категоризиране от кметовете на общини - три месеца.

(5) В срока по ал. 4 на временните удостоверения по решение на съответната ЕККТО се определя експертна работна група за проверка на място в обекта за съответствието му с изискванията за заявената категория.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) За резултата от проверката по ал. 5 се съставя констативен протокол, който отразява всички установени факти и обстоятелства от проверката и предложение до съответната ЕККТО, за:

1. определяне на вида и категорията на туристическия обект, които са заявени или които са установени от експертна работна група при проверката на място в обекта, или

2. отказ за определяне на вида и категорията на туристическия обект.

(7) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Категоризиращият орган или оправомощено от него длъжностно лице въз основа на предложението на съответната ЕККТО със заповед:

1. определя вида и категорията на обекта и издава удостоверение за определена категория – в случаите по ал. 6, т. 1;

2. мотивирано отказва определянето на вида и категорията на туристическия обект – в случаите по ал. 6, т. 2.

(8) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Определянето на вида и категорията се извършва в сроковете по ал. 4.

(9) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) В случаите по чл. 174, ал. 2 срокът за определяне на вида и на категорията на туристическия обект и издаването на удостоверение за определена категория се смята съответно за продължен, но не с повече от сроковете по чл. 174, ал. 3.

(10) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) В случаите по ал. 9 административният орган уведомява заявителя за удължаването на срока и прилага констативния протокол по чл. 174, ал. 2.

(11) (Предишна ал. 9, изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Заповедите по ал. 3 и 7 се изпращат на заявителя и подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Обжалването не спира изпълнението.

(12) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) При издаване на заповед за отказ за определяне на вида и категорията на обекта заявителят няма право да подаде ново заявление-декларация по чл. 129 в срок 6 месеца от влизането в сила на заповедта за отказ.

Чл. 131. (1) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Когато в срока на издаденото временно удостоверение за открита процедура по категоризиране на обекта не е извършена проверка на място за съответствието му с изискванията за заявената категория, по причина, която не се дължи на хотелиера или ресторантьора, срокът на временното удостоверение може да бъде еднократно удължен.

(2) Съответната ЕККТО преценява срока по ал. 1 конкретно за всеки случай.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Категоризиращият орган или оправомощено от него длъжностно лице по предложение на съответната ЕККТО със заповед определя срока по ал. 1 и издава ново временно удостоверение с актуален срок на валидност.

Чл. 132. (1) На категоризираните места за настаняване и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелни заведения за хранене и развлечения, туристически хижи, туристически учебни центрове и туристически спални и прилежащите към тях заведения за хранене се издава категорийна символика в зависимост от техния вид и категория, включваща удостоверение и табела, които се поставят на видно място в обекта.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Категорийната символика по ал. 1 е унифицирана и се издава по образец, утвърден от министъра на туризма.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Категорийната символика се получава лично или чрез упълномощен представител от заявителя след заплащане на такса за вписване в Националния туристически регистър съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

(4) Надписите за вида, наименованието и категорията на туристическите обекти по ал. 1 не трябва да въвеждат в заблуждение туриста.

(5) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) За разглеждането на документите за категоризиране, за вписването в Националния туристически регистър и за вписване на промени в обстоятелствата се събират такси съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

Чл. 133. (1) Категорията на местата за настаняване и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелните заведения за хранене и развлечения, туристическите хижи, туристическите учебни центрове, туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене се определя на базата на съответствие с минималните задължителни изисквания за изграждане, обзавеждане и оборудване, обслужване, предлагани услуги и професионална и езикова квалификация на персонала, посочени в наредбата по чл. 121, ал. 5, съответно в наредбата по чл. 122, ал. 4.

(2) Срокът на издаденото удостоверение за определена категория на туристическите обекти по ал. 1 е 5 години с изключение на срока на удостоверението за обектите, разположени върху понтон, което е със срок, съответстващ на срока на действие на разрешителното.

(3) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) В срок до три месеца преди изтичането на 5-годишния срок лицето следва да подаде заявление-декларация за потвърждаване на категорията на обекта или да получи категория, различна от определената му до момента, както и да заплати такса за извършване на проверка на място в туристическия обект съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3. Категорията на обектите се прекратява с изтичането на срока.

(4) В случай че съответното лице не предприеме действията по ал. 3 в указания му срок, категорията на обекта се прекратява с изтичането на срока. В този случай за същия обект нова категория може да бъде определена по реда на чл. 129 и 130.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Заявление-декларацията за категорията на обекта по ал. 3 се подава до съответния категоризиращ орган на място, по пощата или по електронен път.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., доп., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Служители на Министерството на туризма, съответно на общината, извършват проверка на място в туристическия обект за цялостно съответствие на обекта с изискванията за декларираната категория. При констатирано съответствие на обекта в тримесечния срок по ал. 3 се продължава срокът на досегашната категория на обекта или се определя нова категория за нов 5-годишен срок.

(7) За определената категория на обекта по ал. 6 се издава ново удостоверение, което се получава от лицето след връщане на предходно издаденото.

(8) В случай на промяна на категорията на обекта новата табела по чл. 132, ал. 1 се получава след връщане на предходно издадената.

Чл. 134. (1) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Лицето, което извършва хотелиерство или ресторантьорство в категоризиран туристически обект, или упълномощено от него лице може да подаде до съответния категоризиращ орган заявление-декларация за промяна на категорията на туристическия обект в по-висока от определената му по реда на чл. 129.

(2) На лицето по ал. 1 не се издава временно удостоверение за открита процедура по категоризиране.

(3) Издаденото удостоверение запазва своето действие до издаването на новото удостоверение за категория.

(4) При получаване на новото удостоверение лицето по ал. 1 връща предходно издаденото.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) В случай че лицето по ал. 1 заяви промяна на категорията на туристическия обект в по-ниска от определената му категория и към заявление-декларацията по ал. 1 приложи декларация, с която да удостовери, че вписаните данни в Националния туристически регистър за него и за обекта не са променени, в 30-дневен срок от постъпването на заявление-декларацията по предложение на съответната ЕККТО на лицето се издава ново удостоверение за категория съгласно искането му.

(6) За промяната по ал. 5 се събира такса съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

Чл. 135. (1) Категорията на местата за настаняване и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелните заведения за хранене и развлечения, туристическите хижи и прилежащите към тях заведения за хранене се понижава при неизпълнение на изискванията за определената категория.

(2) Понижаването на категорията на обекта е принудителна административна мярка и се прилага със заповед на категоризиращия орган по решение на ЕККСТО, съответно на

ОЕККТО.

(3) Заповедта на категоризиращия орган по ал. 2 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Обжалването на заповедта не спира нейното изпълнение, освен ако съдът определи друго.

Чл. 136. (1) Действието на удостоверение за определена категория на местата за настаняване може да бъде спряно по заявление на лицето, извършващо дейност в обекта, за определен срок, в рамките на съответната година.

(2) Заявлението по ал. 1 се подава до съответния категоризиращ орган.

(3) Срокът по ал. 1 не може да бъде по-дълъг от 6 месеца и по-кратък от един месец.

(4) Причините и срокът, за който се иска спирането, се посочват в заявлението по ал. 1.

(5) Срокът на спирането на действието на удостоверение за категория се отразява в Националния туристически регистър.

(6) За периода на спиране на действието на удостоверение за категория съответното лице няма право да извършва дейност в обекта.

Чл. 137. (1) Категорията на местата за настаняване, заведенията за хранене и развлечения, туристическите хижи, туристическите учебни центрове, туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене се прекратява:

1. с изтичането на срока на определената категория;

2. по искане на собственика или на лицето, извършващо дейност в туристическия обект - с подаване на заявлението;

3. при смърт на физическото лице, съответно при прекратяване на юридическото лице, извършващо дейност в туристическия обект;

4. (доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) ако в тримесечен срок от уведомяването за издаването на категорийната символика на туристическия обект лицето, извършващо дейност в него, не се яви за получаването ѝ, а за сезонните обекти - в едномесечен срок;

5. (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) при подаване на заявление-декларация за промяна на категорията на обекта - с получаване на новото удостоверение;

6. при откриване на производство по несъстоятелност или ликвидация на хотелиера или ресторанта;

7. при промяна на вида на туристическия обект;

8. при реконструкция, основен ремонт или преустройство на туристическия обект по смисъла на Закона за устройство на територията;

9. при повторно нарушение на изискванията за определената категория;

10. (изм. – ДВ, бр. 75 от 2016 г.) при неизпълнение на задълженията по чл. 116, ал. 1 и 6.

(2) В случаите по ал. 1 категорията на туристическите обекти се прекратява със заповед на съответния категоризиращ орган или на оправомощено от него длъжностно лице.

(3) След прекратяване на категорията на туристически обект издаденото удостоверение се обезсилва. Нова категория на обекта се определя по реда на чл. 129.

(4) Заповедта на категоризиращия орган по ал. 2 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Обжалването на заповедта не спира нейното изпълнение, освен ако съдът постанови друго.

(5) При прекратяване категорията на обекта категоризиращият орган предприема

съответни действия за публично оповестяване на прекратяването чрез средствата за масово осведомяване.

Глава девета

(В сила от 27.09.2013 г. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.)

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СПА И УЕЛНЕС УСЛУГИ. СЕРТИФИЦИРАНЕ НА БАЛНЕОЛЕЧЕБНИ (МЕДИКЪЛ СПА), СПА, УЕЛНЕС И ТАЛАСОТЕРАПЕВТИЧНИ ЦЕНТРОВЕ

Чл. 138. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице издава сертификат на прилежащите към места за настаняване и самостоятелните центрове в курортна и градска среда, изградени, оборудвани и обзаведени за предоставяне на балнеолечебни, СПА, уелнес и таласотерапевтични услуги, по реда на този закон.

(2) Право да използват в наименованието си абривиатурата "СПА", съответно обозначенията "балнеолечебен (медикъл СПА)", "уелнес" и "таласотерапия" или да предоставят услуги, обединени под наименованията "балнеолечебни" или "СПА/уелнес услуги", посочени в рекламни брошури, листовки или на интернет страници, имат само лицата, извършващи дейност в сградите или помещенията, получили сертификат за "балнеолечебен (медикъл СПА) център", "СПА център", "уелнес център" или "таласотерапевтичен център" по реда на този закон.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Условието и редът за сертифициране на центрoвете по ал. 2, изискванията към персонала и към лицето с функции по управление на съответния център се определят с наредба, издадена съвместно от министъра на туризма и министъра на здравеопазването.

(4) Центровете по ал. 2 получават съответния сертификат при съответствие с минималните задължителни изисквания за изграждане, обзавеждане и оборудване, обслужване, предлагани услуги и професионална и езикова квалификация на персонала, посочени в наредбата по ал. 3.

(5) Наредбата по ал. 3 съдържа и всички образци на заявления и справки, които се отнасят за центрoвете по ал. 2.

Чл. 139. Сертифицирането на центрoвете по чл. 138, ал. 1 се извършва с цел удостоверяване пригодността на центъра за предлагане на балнеолечебни (медикъл СПА), СПА, уелнес и таласотерапевтични услуги, повишаване качеството на предлаганите услуги и гарантиране на правата и повишаване сигурността на потребителите на тези услуги.

Чл. 140. (1) Предоставянето на балнеолечебни (медикъл СПА), СПА, уелнес и таласотерапевтични услуги в сертифицирани по този закон центрoве се извършва от лице, което:

1. (доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) е търговец по смисъла на Търговския закон или е юридическо лице, което има право по силата на друг закон да извършва стопанска дейност, включително по законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз, и на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;

2. не е в производство по несъстоятелност или в ликвидация;

3. има персонал с изискуемото образование, професионална, езикова квалификация и стаж;

4. има управител с изискуемото образование, професионална, езикова квалификация и стаж;

5. е осигурило подходящи помещения, обзавеждане и оборудване и условия за предоставяне на съответните услуги съгласно изискванията на наредбата по чл. 138, ал. 3.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Лицето по ал. 1 или негов пълномощник подава заявление-декларация по образец до министъра на туризма. Заявление-декларацията трябва да отговаря на следните изисквания:

1. в заявление-декларацията се декларира най-малко:

а) пълното наименование на лицето и на балнеолечебния (медикъл СПА), СПА, уелнес и таласотерапевтичен център (с изписване с български и с латински букви) и адрес; телефон/факс и адрес на електронна поща, ако разполага с такива; в противен случай се изписват имената на упълномощеното лице и неговите телефон/факс и адрес на електронна поща;

б) ЕИК и/или основанието, на което лицето има право по силата на друг закон да извършва стопанска дейност, включително по законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз, и на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;

в) че лицето не е в ликвидация – за лицата, които не са търговци;

г) обстоятелства, свързани с документите за собственост на обекта, в случаите, когато има налична информация в Агенцията по вписванията; в противен случай обстоятелствата се удостоверяват при проверка на място;

д) образованието, професионалната и езиковата квалификация и стажът на лицето – управител на обекта, съгласно изискванията на наредбата по чл. 138, ал. 3;

е) професионалната и езиковата квалификация на персонала;

ж) че лицето е осигурило подходящи помещения, обзавеждане, оборудване и условия за предоставяне на съответните услуги за заявления за сертифициране обект съгласно изискванията на наредбата по чл. 138, ал. 3;

2. към заявление-декларацията се прилагат:

а) копие от договора за наем или от друг договор, от който е видно, че на лицето са предоставени права за ползване върху помещенията;

б) документ, удостоверяващ въвеждането на обекта в експлоатация;

в) изрично пълномощно в оригинал, когато заявление-декларацията се подава от

пълномощник.

Чл. 141. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) (1) Заявление-декларацията заедно с приложените документи се разглеждат на първото възможно заседание на ЕККСТО, при условие че документите са постъпили в 5-дневен срок преди заседанието ѝ.

(2) В случай че ЕККСТО констатира, че представените документи съответстват на изискванията на чл. 140, в 7-дневен срок от датата на заседанието се произнася с мотивирано предложение до министъра на туризма или до оправомощено от него длъжностно лице да открие процедурата по сертифициране на обекта.

(3) В случай на констатирани нередовности на представените документи по чл. 140 ЕККСТО в срок от 7 работни дни от датата на заседанието уведомява писмено заявителя и определя 7-дневен срок от получаване на уведомлението за отстраняването им.

(4) Срокът за произнасяне по ал. 2 започва да тече от датата на отстраняване на нередовностите и/или от представянето на допълнителни данни и документи.

(5) Когато в указания срок по ал. 3 нередовностите не се отстранят, министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице отказва със заповед сертифициране на обекта.

(6) Временното удостоверение по ал. 2 за открита процедура по сертифициране е със срок на валидност три месеца.

(7) В срока по ал. 6 по решение на ЕККСТО се определя комисия за проверка на място в обекта за съответствието му с изискванията за сертифициране за заявения вид център, в която се включват и представители на съответните регионални здравни инспекции по местонахождението на центъра.

(8) За проверката по ал. 7 се съставя констативен протокол, който съдържа предложение за сертифициране или за отказ за сертифициране на съответния вид център.

(9) Констативният протокол се представя на следващото заседание на ЕККСТО.

(10) След разглеждането на констативния протокол от ЕККСТО в 7-дневен срок от датата на заседанието комисията се произнася с мотивирано предложение или с отказ за издаване на сертификат.

(11) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице въз основа на предложението на ЕККСТО в 7-дневен срок сертифицира със заповед съответния център, вписва го в Националния туристически регистър и издава сертификат или мотивирано отказва сертифицирането.

(12) Заповедите по ал. 5 и 11 се изпращат на заявителя и подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(13) Когато в Министерството на туризма са постъпили заявления-декларации за категоризиране на места за настаняване и сертифициране на съответен прилежащ център и едновременно са открити процедурите по категоризиране и сертифициране на туристическите обекти, проверките на място се извършват в рамките на едно и също посещение.

Чл. 141а. (Нов – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) (1) За туристически обекти със сезонен режим на работа, когато в срока на издаденото временно удостоверение за открита процедура за сертифициране на обекта не е извършена проверка на място за съответствието му с изискванията за съответния вид център по причина, която не се дължи на лицето, срокът на временното удостоверение може да се удължи еднократно.

(2) Експертната комисия по категоризация и сертификация на туристически обекти преценява срока по ал. 1 конкретно за всеки отделен случай.

(3) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице по предложение на ЕККСТО определя със заповед срока по ал. 1 и издава ново временно удостоверение с актуален срок на валидност.

Чл. 142. (1) На сертифицираните центрове се издава категорийна символика в зависимост от техния вид, включваща сертификат и табела, които се поставят на видно място в обекта.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Категорийната символика по ал. 1 е унифицирана и се издава по образец, утвърден от министъра на туризма.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Категорийната символика се получава лично или чрез упълномощен представител от заявителя след заплащане на такса за вписване в Националния туристически регистър съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

(4) Надписите за вида, наименованието и категорията на туристическите обекти по ал. 1 не трябва да въвеждат в заблуждение туриста.

(5) Сертификатът е валиден за срок 5 години, считано от датата на издаването му.

(6) Подновяване на сертификата се допуска преди изтичане на срока по ал. 5.

(7) Сертифицираните центрове, както и лицата, предоставящи услуги в тях, се вписват в предназначения за това регистър. Регистърът е публичен и е част от Националния туристически регистър.

(8) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) При промяна на вписаните обстоятелства в регистъра по ал. 7, които налагат издаването на нов сертификат, той се издава по заявление-декларация на вписаното лице, което се подава в 14-дневен срок от настъпване на промяната.

(9) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) За разглеждането на документите за сертифициране, за вписване в Националния туристически регистър и за вписване на промени в обстоятелствата се събират такси съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

Чл. 143. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Сертифицираният обект и лицето, извършващо дейност в него, се заличават от регистъра и сертификатът се обезсилва със заповед на министъра на туризма или на оправомощено от него длъжностно лице при:

1. изтичане на срока;
2. по искане на лицето, извършващо дейност в туристическия обект;
3. прекратяване на юридическото лице, извършващо дейност в туристическия обект;
4. откриване на производство по несъстоятелност или ликвидация на лицето,

извършващо дейност в туристическия обект;

5. промяна на вида на туристическия обект;

6. системни нарушения на изискванията за съответния вид обект, посочени в наредбата по чл. 138, ал. 3;

7. (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) неподаване в срок на заявление-декларацията по чл. 142, ал. 8.

(2) След прекратяване действието на сертификата нов сертификат се издава по реда на чл. 140 и 141.

(3) Заповедта по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Заповедта подлежи на незабавно изпълнение. Обжалването на заповедта не спира нейното изпълнение, освен ако съдът постанови друго.

Глава десета

(В сила от 27.09.2013 г. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.)

ПОДАВАНЕ НА ДОКУМЕНТИ ПО ЕЛЕКТРОНЕН ПЪТ

Чл. 144. (1) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Заявления-декларациите за регистрация за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност, за категоризиране на туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3 и за сертифициране на туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 5, заедно с приложените към тях сканирани документи, може да се подават и по електронен път.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Заявления-декларациите и уведомленията следва да са подписани с квалифициран електронен подпис от заявителя. За заявител се смята лицето, от името на което е извършено електронното изявление.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) На интернет страницата на Министерството на туризма и на интернет страницата на съответната община се публикува електронният адрес, на който могат да се изпращат заявления-декларациите.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Електронното изявление се смята за получено, ако от Министерството на туризма, съответно от общината, потвърдят получаването му. Потвърждаване на получаването се извършва в срок до 5 работни дни.

Глава единадесета

ИЗДАВАНЕ НА ДУБЛИКАТИ НА УДОСТОВЕРЕНИЯ И СЕРТИФИКАТИ

Чл. 145. (1) Дубликат на издадено удостоверение за регистрация за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност, на удостоверение за определен вид и категория на туристически обект по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3 и на сертификат за туристически обект по чл. 3, ал. 2, т. 5 се издава при унищожаване или загубване на първоначално издаденото удостоверение или сертификат по заявление по образец, подадено от съответните титуляри на изгубените документи.

(2) Към заявлението заявителят прилага декларация за обстоятелствата по ал. 1.

(3) За издаването на дубликат се заплаща такса съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

Глава дванадесета

(В сила от 27.09.2013 г. - ДВ, бр. 30 от 2013 г.)

ЕКСКУРЗОВОДИ, ПЛАНИНСКИ ВОДАЧИ И СКИ УЧИТЕЛИ

Чл. 146. (1) За упражняване на професиите "екскурзовод", "планински водач" и "ски учител" е необходимо съответното лице да притежава правоспособност за извършване на дейността и да бъде вписано в съответния регистър - част от Националния туристически регистър. Ски учителите упражняват професията си само чрез ски училището, към което са наети.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 68 от 2013 г., в сила от 2.08.2013 г., бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Министърът на туризма съгласувано с министъра на образованието и науката и министъра на младежта и спорта определя с наредби образованието, практическата подготовка и професионалната квалификация, необходими за придобиване на правоспособност за упражняване на професиите по ал. 1.

(3) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Правоспособност за упражняване на професиите "екскурзовод", "планински водач" и "ски учител" може да придобие всеки дееспособен български гражданин или гражданин на държава – членка на Европейския съюз, и на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария.

Чл. 146а. (Нов – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) (1) В случаите на упражняване на професията на територията на Република България от екскурзовод, планински водач или ски учител от държава – членка на Европейския съюз, или от държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или от Конфедерация Швейцария лицето уведомява писмено министъра на туризма не по-късно от един месец преди започване на предоставянето на услугите.

(2) Когато предоставянето на услуги от екскурзовод, планински водач или ски учител по ал. 1 се извършва за първи път на територията на Република България, писменото уведомяване се извършва в срок три месеца преди започването на предоставянето на услугите.

(3) Информация за лицата по ал. 1 и за срока на предоставяне на услугите се публикува в Регистъра на екскурзоводите, планинските водачи и ски учителите, който е част от Националния туристически регистър.

Чл. 147. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Лицата, придобили правоспособност за упражняване на професиите по чл. 146, ал. 1, подават заявление-декларация по образец до министъра на туризма за вписване в съответния регистър.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Заявление-декларацията по ал. 1 трябва да отговаря на следните изисквания:

1. в заявление-декларацията се декларират:

а) пълното име на лицата по ал. 1 (с изписване с български и с латински букви) и адрес; телефон/факс и адрес на електронна поща, ако разполага с такива; в противен случай се изписват имената на упълномощеното лице и неговите телефон/факс и адрес на електронна поща;

б) основанието, на което лицето има право по силата на друг закон да упражнява

професиите по чл. 146, ал. 1, включително по законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз, и на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;

в) професионалната и езиковата квалификация;

г) обстоятелства, свързани с образованието или с професионалната квалификация и стаж;

2. към заявление-декларацията се прилагат:

а) сертификат или друг документ, удостоверяващ владене на чужди езици, когато е приложимо;

б) декларация за свободно упражняване на професията и/или копие на договор за упражняването ѝ.

(3) Заявлението по ал. 1 заедно с приложените документи може да се подава и по електронен път по реда на чл. 144.

(4) В съответния регистър по чл. 146, ал. 1 се вписват:

1. имената и данните за контакт на екскурзовода, планинския водач, ски учителя;

2. езикът, на който ще се упражнява съответната професия;

3. начинът на упражняване на професията;

4. извършените промени във вписаните обстоятелства.

(5) При промяна на вписаните по ал. 4 обстоятелства съответните лица са длъжни в 7-дневен срок от настъпването ѝ да я заявят за отразяване в регистъра.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед заличава вписаното по ал. 1 лице от съответния регистър по чл. 146, ал. 1:

1. по искане на вписаното лице;

2. при подаване на неверни данни за вписване в регистъра;

3. при неупражняване на професията в продължение на две години.

(7) Заповедта по ал. 6, т. 2 и 3 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Заповедта подлежи на предварително изпълнение. Обжалването на заповедта не спира нейното изпълнение, освен ако съдът постанови друго.

(8) Лицата, заличени на основание ал. 6, т. 3 от съответния регистър по чл. 146, ал. 1, могат да заявят ново вписване, но не по-рано от 6 месеца от датата на заличаването им.

(9) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) За вписването в Националния туристически регистър и за вписване на промени в обстоятелствата се събират такси съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

Чл. 148. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице издава на вписаното в съответния регистър по чл. 146, ал. 1 лице съответна идентификационна карта.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Министърът на туризма утвърждава образците на идентификационните карти по ал. 1 за всяка от професиите по чл. 146, ал. 1. Картите трябва да дават възможност за ясна идентификация чрез снимка и най-малко две имена на съответния екскурзовод, планински водач или ски учител, а за ски учителя - и посочване на ски училището, в което е нает.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) При загуба или унищожаване на идентификационна карта министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице издава дубликат по заявление на лицето по чл. 146, ал. 1.

Чл. 149. Екскурзоводите, планинските водачи и ски учителите са длъжни при упражняване на професията да носят на видно място идентификационната си карта по чл.

148, ал. 1 по начин, който да осигурява във всеки един момент идентификацията по смисъла на чл. 148, ал. 2.

Чл. 150. Екскурзоводът, планинският водач и ски учителят носят имуществена отговорност за вредите, причинени от виновно неизпълнение на техните задължения, съгласно Закона за задълженията и договорите.

Глава тринадесета

СКИ ПИСТИ. ВИДОВЕ. ПОЛЗВАНЕ, ПОДДЪРЖАНЕ И ОБЕЗОПАСЯВАНЕ. ПРЕДОСТАВЯНИ ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ

Чл. 151. (1) Територията на ски пистите независимо от собствеността ѝ - държавна, общинска или частна, е общодостъпна и обучение по снежни спортове на нея могат да предлагат само ски училища с правоспособни ски учители, вписани в Националния туристически регистър.

(2) За части от територията на ски пистите достъпът може да бъде ограничен само в случаите, свързани с националната сигурност и отбраната на страната, опазването на защитени територии и обекти, при опасност за здравето или живота на хората, както и в други случаи, определени със закон.

(3) Ограничението по ал. 2 е допустимо и в случаите, когато това е необходимо за обработка на ски пистите, в извънработно време на лифтовите и влековите съоръжения, както и за провеждане на състезания или други мероприятия, които с оглед естеството си налагат ограничаване на ползването на ски пистата.

(4) На ски пистите не се допуска ползването на моторни превозни средства или други средства, които не са ски или сноуборд, с изключение на такива, които се използват от лицето по чл. 157, ал. 1 за обработка на пистите, за осигуряване на реда и безопасността по пистите или в извънредна ситуация, както и такива, които се използват от лицата, ангажирани с планинско спасяване и/или медицински екипи.

Чл. 152. (1) Ползването на туристическите обекти - ски писти, и предоставянето на туристически услуги на територията им трябва да бъде обезопасено и информационно обезпечено.

(2) Видовете ски писти по ал. 1 са:

1. за алпийски ски и сноуборд - обособен, сигнализиран и обезопасен наклонен планински терен за състезателно или любителско каране на ски и сноуборд;
2. за ски бягане - обособено, обезопасено и сигнализирано планинско трасе за практикуване на състезателно ски бягане на дистанции или любителско ски бягане;
3. детски ски зони;
4. снежни паркове.

Чл. 153. (1) Ски пистите могат да бъдат самостоятелни или организирани в ски зона с определени граници, която да обхваща ски писти с различна сложност и предназначение, връзките между тях, трасета и въжени линии за превоз на хора.

(2) Ски пътищата и маршрутите, представляващи връзка между ски пистите и участъци за придвижване на туристите, трябва да са обезопасени и информационно обезпечени.

Чл. 154. (1) Изискванията за обезопасеност и информационна обезпеченост по чл. 152, ал. 1 и чл. 153, ал. 2 са:

1. определяне степента на сложност на ски пистата според характера и профила на терена, която да е оповестена по подходящ начин на туристите:

- а) зелена - за начинаещи;
- б) синя - лека писта;
- в) червена - средна писта;
- г) черна - трудна писта;

2. поставяне на видно място на територията на ски пистата, както и в местата за настаняване, разположени в непосредствена близост до съответната писта, на задължителни правила за безопасно поведение на туристите скиори, определени с наредбата по чл. 159;

3. предотвратяване ползването на ски пистата едновременно за ски, шейни, туристи и други, както и за излитане и кацане на делтапланеристи и парапланеристи от необособени за целта места;

4. предотвратяване движението на превозни средства по пистите през времето, когато те са отворени, с изключение на превозните средства за поддържане на пистата и спасителни акции, при наличие на необходимата сигнализация;

5. поддържане на територията на ски пистата;

6. поддържане на интернет страница с информация за курорта, за ски пистите (описание, дължина, сложност, обслужване), за съоръженията (вид, дестинация и дължина), за услугите и атракциите и друга информация;

7. поставяне на информационни и предупредителни знаци и сигнали и указателни табели на територията на ски пистата съгласно изискванията на наредбата по чл. 159.

(2) Кметът на съответната община или съвместно кметовете на съответните общини, на чиято територия е планинският курорт, със заповед утвърждават правила за осигуряване спазването на обществения ред на територията на ски пистите - част от съответния курорт, и осигуряват контрол по спазването им.

(3) Контролът по ал. 2 се извършва и от ски патрул.

Чл. 155. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Министърът на туризма създава със заповед Комисия за определяне вида на ски пистите съгласно чл. 156, ал. 1, т. 1 и тяхната безопасност, наричана по-нататък "комисията".

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Дейността и организацията на работа на комисията се уреждат с правилник, издаден от министъра на туризма.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Със заповедта по ал. 1 се определя съставът на комисията, в която се включват представители на Министерството на туризма, на Българската федерация "Ски" и на Националното професионално сдружение на ски учителите и ски училищата.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) По преценка на министъра на туризма в състава на комисията може да бъдат включени и други експерти в областта на снежните спортове.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Комисията извършва проверки за определяне вида на ски пистите и тяхната безопасност след постъпило искане до министъра на туризма от собственика или от лицето, на което са предоставени права за ползване върху прилежащото към ски пистата съоръжение.

Чл. 156. Поддръжката на територията на ски писта по чл. 154, ал. 1, т. 5 включва извършване на следните дейности през летния, съответно зимния сезон:

1. рекултивация на терена: затревяване на оголени участъци, косене, почистване от храстовидна растителност, отстраняване на камъни, скални парчета, дънери, дупки и други

неравности, причинени от порои и ерозия, отводняване, дрениране, изграждане на укрепителни шкарпи;

2. снегоутъпкване, създаване на изкуствен сняг, поставяне на постоянни и временни ограждения, обезопасявания.

Чл. 157. (1) Собственикът или лицето, на което са предоставени права за ползване върху прилежащото към ски писта съоръжение - влек и/или лифт (кабинков или седалков), предоставя услугата ползване на въжени линии и е длъжно да изпълнява или да осигури изпълнението на изискванията на чл. 154.

(2) На територията на ски зона може да се предоставят следните допълнителни туристически услуги:

1. обучение по снежни спортове (ски училище);
2. наем на специализирана ски и сноуборд екипировка;
3. сервизно обслужване на екипировка;
4. занимания за деца в обособена детска ски зона и/или снежен парк.

(3) Заниманията за деца по ал. 2, т. 4 и използването на ски пистите и съоръженията към тях от деца се организират при спазване изискванията на наредбата по чл. 79, ал. 5.

Чл. 158. (1) На територията на ски пистите следва да бъде подсигурано извършването на спасителни дейности.

(2) В цената на картата за ползване на съоръжението може да се включи и планинска застраховка.

Чл. 159. Министерският съвет приема наредба за обезопасяването и информационната обезпеченост на ски пистите в Република България, както и за определяне правилата за безопасност върху територията на ски пистите и ски зоните и за организацията на работата на ски патрулите.

Глава четиринадесета

ПЛАЖОВЕ. ВИДОВЕ. ПОЛЗВАНЕ И

ОБЕЗОПАСЯВАНЕ

Чл. 160. (1) Ползването на туристическите обекти - плажове, и предоставянето на туристически услуги на територията им следва да бъде обезопасено, информационно осигурено и при спазване на съответните здравни изисквания.

(2) Плажовете по ал. 1 са:

1. плажове към естествени водни обекти: морски, речни и езерни;
2. плажове към изкуствени водни обекти: язовирни и към плувни басейни.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Собствениците или лицата, на които са предоставени права за ползване върху плажове, са длъжни да осигурят обезопасяването на плажа, информационната обезпеченост и спазването на здравните изисквания съгласно норми, предвидени в наредбите по чл. 34, ал. 2 и чл. 78а, ал. 2 от Закона за здравето.

Чл. 161. (Изм. - ДВ, бр. 68 от 2013 г., в сила от 2.08.2013 г., отм., бр. 40 от 2014 г.).

Чл. 162. (Отм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.).

Чл. 163. (Отм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.).

Чл. 164. Министерският съвет приема наредба за правилна и безопасна техническа експлоатация и поддръжка на елементите за вграждане, филтрацията и помпите към плувните басейни - самостоятелни или прилежащи към места за настаняване.

Глава петнадесета

НАЦИОНАЛЕН ТУРИСТИЧЕСКИ РЕГИСТЪР

(Загл. изм. – ДВ, бр. 75 от 2016 г.)

Чл. 165. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 75 от 2016 г.) (1) Министерът на туризма разработва и поддържа Националния туристически регистър като единна информационна система, която включва и Единната система за туристическа информация.

(2) Министерският съвет приема наредба за Националния туристически регистър по предложение на министъра на туризма.

Чл. 166. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) В Министерството на туризма се води и поддържа Национален туристически регистър, който съдържа информация за:

1. вписаните туроператори и туристически агенти:
  - а) номера на удостоверението за регистрация, съответно на документа, удостоверяващ правото да се извършва такава дейност;
  - б) вида на туристическите дейности;
  - в) фирмата, седалището и адреса на управление на вписаното лице;
  - г) адреса на офисите за упражняване на дейността, телефона, факса, електронната поща, интернет страницата;
  - д) (изм. – ДВ, бр. 75 от 2016 г.) електронния адрес на интернет страницата, съответно връзка за достъп към софтуерно приложение, за извършване на дейността по електронен път;
  - е) адреса за кореспонденция на територията на страната с всички държавни институции, както и телефона, факса, адреса на електронна поща;
  - ж) единния идентификационен код, данъчния или регистрационния код или друга идентификация, използвана в съответната държава - членка на Европейския съюз;
  - з) имената на лицето/лицата с право да управляват и/или представляват вписаното лице;
  - и) имената на лицето с функции по управление на туроператорската и/или туристическата агентска дейност;
  - к) (изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) номера на заповедта на министъра на туризма или на оправомощено от него длъжностно лице за регистрация, за прекратяване или за заличаване на регистрацията;
  - л) (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) номера и датата на сключения застрахователен договор по чл. 97, ал. 1, име на застрахователя, срок на валидност на застраховката и застрахователната сума;
  - м) приложените принудителни административни мерки и санкции по този закон;
  - н) номера на издания дубликат на удостоверението за регистрация;
2. категоризираните места за настаняване и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелните заведения за хранене и развлечения, туристическите хижи, туристическите учебни центрове, туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене и лицата, които извършват дейност в тях:
  - а) (доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) номера на удостоверението,

включително на временното удостоверение;

б) вида на обекта;

в) наименованието на обекта;

г) адреса на обекта, телефона, факса;

д) категорията на обекта;

е) капацитета на обекта - брой стаи/апартаменти/студиа и брой легла; съответно: брой места на открито и на закрито;

ж) фирмата/името и седалището/постоянния адрес на собственика на обекта;

з) единния идентификационен код, данъчния или регистрационния код или друга идентификация, използвана в съответната държава - членка на Европейския съюз, на собственика на обекта;

и) наименованието, седалището и адреса на управление, единния идентификационен код, данъчния или регистрационния код или друга идентификация, използвана в съответната държава - членка на Европейския съюз, на лицето, извършващо хотелиерство или ресторантьорство в обекта, телефона, факса, адреса на електронната поща;

к) датата, от която лицето извършва дейността в обекта; срока на валидност на категорията;

л) датата на спиране действието на удостоверението за категория и срока, за който се спира;

м) (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) входящия номер на заявление-декларацията за определяне на категория;

н) номера и датата на заповедта на категоризиращия орган за определяне на категорията, за отказ, за понижаване или прекратяване на категорията;

о) приложените принудителни административни мерки и санкции по този закон;

п) издадения дубликат на удостоверението за категория;

3. организациите за управление на туристическите райони:

а) (доп. – ДВ, бр. 75 от 2016 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) наименованието, седалището и адреса на организацията, телефона, факса, адрес на електронната поща, интернет страницата на ОУТР;

б) предмета на дейност;

в) имената, телефона, факса и адреса на електронната поща на лицата, представляващи организацията;

г) (изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) номера на заповедта на министъра на туризма за вписване на организацията в регистъра;

д) (нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) туристическия район, за който е учредена ОУТР;

е) (нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) органите на ОУТР и изпълнителния директор;

4. туристическите сдружения:

а) наименованието, седалището и адреса на сдружението, телефона, факса, адреса на електронната поща, интернет страницата;

б) вида на сдружението;

в) съд, номера на делото, партидата, регистъра, том и страница по съдебната регистрация на сдружението, единния идентификационен код, регистрационния номер в регистъра към Министерството на правосъдието, ако сдружението извършва дейност в обществена полза;

г) имената, телефона, факса и адреса на електронната поща на лицата,

представляващи сдружението;

- д) вида и поименния състав на управителния орган;
- е) броя на членуващите в сдружението организации и лица;

5. туристическите информационни центрове:

- а) правно-организационната форма;
- б) местонахождението на туристическия информационен център;
- в) имената на лицето, управляващо туристическия информационен център;
- г) телефона, факса и адреса на електронната поща на туристическия информационен център;

д) предлагани допълнителни туристически услуги;

6. сертифицираните балнеолечебни (медикъл СПА), СПА, уелнес и таласотерапевтични центрове:

- а) номера на сертификата;
- б) срока на сертификата;
- в) вида на обекта;
- г) наименованието на обекта;
- д) адреса, телефона, факса и адреса на електронната поща на обекта;

е) наименованието, седалището и адреса на управление, единния идентификационен код, съответно - името и постоянния адрес на собственика на обекта, телефона, факса, адреса на електронната поща;

ж) наименованието, седалището и адреса на управление, единния идентификационен код, съответно - името и постоянния адрес на лицето, на което са предоставени права за ползване върху обекта, телефона, факса, адреса на електронната поща;

з) (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) входящия номер на заявление-декларацията за получаване на сертификат;

и) (изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) номера на заповедта на министъра на туризма за издаване на сертификат, за отказ или за заличаване на сертификата;

к) наложените санкции по този закон;

л) издаден дубликат на сертификата;

7. (доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) правоспособните екскурзоводи, включително екскурзоводи от държави – членки на Европейския съюз, или от държави – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или от Конфедерация Швейцария по чл. 146а, включени в списък, съдържащ име, данни за контакт - адрес, телефон, адрес на електронна поща на съответния екскурзовод, езици, на които ще практикува професията си, начин на упражняване, номер на идентификационната му карта и заповед за заличаване;

8. (доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) правоспособните планински водачи, включително планински водачи от държави – членки на Европейския съюз, или от държави – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или от Конфедерация Швейцария по чл. 146а, включени в списък, съдържащ име, данни за контакт - адрес, телефон, адрес на електронна поща на съответния планински водач, начин на упражняване на професията, номер на идентификационната му карта и заповед за заличаване;

9. (доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) правоспособните ски учители, включително ски учители от държави – членки на Европейския съюз, или от държави – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или от

Конфедерация Швейцария по чл. 146а, включени в списък, съдържащ име, данни за контакт - адрес, телефон, адрес на електронна поща на съответния ски учител, ски училището, чрез което ще упражнява професията си, номер на идентификационната му карта и заповед за заличаване;

10. (нова – ДВ, бр. 75 от 2016 г.) вписванията в Единната система за туристическа информация.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) В Националния туристически регистър в отделен раздел се вписват лицата, подали заявления-декларации за регистрация, категоризация и за сертификация, и се описват броят и видът на приложените документи. Вписването се извършва по реда на подаване на заявления-декларациите и се отбелязва движението на преписката за вписване в регистъра и за издаване на удостоверение/сертификат.

(3) В Националния туристически регистър се водят всички изменения на вписаните обстоятелства.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2019 г.) Вписването в Националния туристически регистър се извършва при спазване изискванията за защита на личните данни.

Чл. 167. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 75 от 2016 г.) (1) Кметовете на общини или оправомощени от тях длъжностни лица водят и поддържат електронен регистър по реда на наредбата по чл. 165, ал. 2 за всички туристически обекти на територията на общината с издадени временни удостоверения и категоризирани от тях обекти.

(2) Регистрите по ал. 1 са интегрирани като неразделна част от Националния туристически регистър. Вписването се извършва чрез въвеждане на изискуемите данни по този закон чрез съответен интерфейс и сигурна комуникационна свързаност.

Чл. 168. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., доп., бр. 75 от 2016 г.) Вписванията в регистрите по чл. 166, ал. 1, т. 1 – 9 и чл. 167 се правят от министъра на туризма или от оправомощено от него длъжностно лице, съответно от кмета на общината или от оправомощено от него длъжностно лице служебно.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) При промяна на вписаните обстоятелства в регистрите по ал. 1 вписаното лице подава заявление по образец до министъра на туризма, съответно до кмета на общината, за отразяване на промяната в съответните законови срокове от настъпването ѝ.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 75 от 2016 г., изм., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Към заявлението по ал. 2 се прилагат документи, удостоверяващи настъпилата промяна.

Чл. 169. (1) При промяна на собствеността върху категоризирани места за настаняване и прилежащи към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелни заведения за хранене и развлечения, туристически хижи и прилежащите към тях заведения за хранене или при промяна на собствеността върху сертифицирани обекти лицето, придобило собствеността, подава заявление по образец и изискуемите документи до съответния категоризиращ или сертифициращ орган за отразяване на променените обстоятелства в съответните регистри.

(2) При промяна на лицето, извършващо дейност в категоризирани и сертифицирани туристически обекти по ал. 1, лицето, което ще извършва дейност, подава заявление по образец и изискуемите документи до съответния категоризиращ или сертифициращ орган за отразяване на променените обстоятелства в съответните регистри.

(3) В случаите по ал. 1 и 2 определената категория на туристическия обект, съответно

издаденият сертификат, се запазва.

Чл. 170. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице изисква оперативна статистическа информация за аналитични и прогнозни цели в туризма от лицата, регистрирани за извършване на туристически дейности, от лицата, упражняващи дейност в категоризирани туристически обекти, от държавните и общинските органи и туристическите сдружения, която те са длъжни да предоставят.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) При поискване от страна на лицата по ал. 1 министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице е длъжно да им предостави аналитична туристическа информация.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Министерството на вътрешните работи предоставя ежемесечно на Министерството на туризма гранична статистика за влизанията на чуждестранни граждани в Република България и за пътуванията на български граждани с цел туризъм в чужбина.

(4) Събирането на статистическата информация от страна на Главна дирекция "Гранична полиция" се извършва по служебен път, без да се изисква от преминаващите българската граница лица да попълват други документи или формуляри освен тези, свързани с митническия контрол.

Глава шестнадесета

КОНТРОЛ

Чл. 171. (1) Контролът по спазването на закона и по издадените въз основа на него нормативни актове се осъществява от:

1. (изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) министъра на туризма;
2. Комисията за защита на потребителите;
3. областните управители;
4. кметовете на общини;
5. председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощено от него длъжностно лице.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Органите по ал. 1, т. 1, 2 и 4 са длъжни да координират дейността си по този закон с контролни органи по други закони. При необходимост органите по ал. 1 си взаимодействат помежду си или с други държавни или общински органи.

Чл. 172. (1) (Изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г., предишен текст на чл. 172, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Длъжностни лица, оправомощени от органите по чл. 171, ал. 1, т. 1, 2, 4 и 5, имат право:

1. да извършват проверки на място и по документи;
2. на свободен достъп в подлежащите на контрол туристически обекти;
3. да изискват документи, данни, сведения, справки и други носители на информация от контролираните лица, като не разгласяват информацията, представляваща служебна или търговска тайна, станала им известна при или по повод изпълнение на служебните им задължения;
4. да дават задължителни предписания за отстраняване на несъответствията и нарушенията по закона и на издадените въз основа на него нормативни актове;
5. да привличат експерти в съответната област, когато за проверката се изискват специални знания или умения.

(2) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) При необходимост от съдействие компетентният орган преди започване на проверката писмено уведомява съответните органи за вида на изискваното съдействие, което може да е под формата на информация във връзка с проверката или за определяне на длъжностни лица, които да участват в проверката.

(3) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Органът, от когото е поискано съдействие по ал. 2, предоставя исканата информация и определя длъжностни лица за участие в проверката.

(4) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) При необходимост в случаите на възпрепятстване на дейността органите на Министерството на вътрешните работи оказват съдействие в рамките на правомощията си по опазване на обществения ред съгласно Закона за Министерството на вътрешните работи.

Чл. 173. (1) Длъжностни лица, оправомощени от председателя на Комисията за защита на потребителите, имат право:

1. (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) на достъп до всички документи, свързани пряко или косвено с нарушение на този закон или на законодателството на държавите - членки на Европейския съюз, въвеждащо изискванията на Директива (ЕС) 2015/2302 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. относно пакетните туристически пътувания и свързаните пътнически услуги, за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 90/314/ЕИО на Съвета (ОВ, L 326/1 от 11 декември 2015 г.), наричана по-нататък "Директива (ЕС) 2015/2302", независимо от формата на документа;

2. да разпоредят на всяко лице да предостави сведения за нарушения по т. 1, които са му известни.

(2) Комисията за защита на потребителите има право да:

1. разпорежи писмено на нарушителя да преустанови нарушението по ал. 1, т. 1;

2. изиска от нарушителя да декларира, че ще преустанови нарушението по ал. 1, т. 1 и ако е необходимо, да го задължи да направи декларацията обществено достояние;

3. разпорежи прекратяване или забрана на всяко нарушение по ал. 1, т. 1 и ако е необходимо, да направи разпореждането за прекратяване или забраната на нарушението обществено достояние.

Чл. 174. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) (1) По време на извършването на контрола от експертната работна група, свързан с определянето на категорията на туристически обект, длъжностни лица, оправомощени от министъра на туризма и от кметовете на общини, съставят констативен протокол.

(2) В констативния протокол се отразяват всички установени факти и обстоятелства от контрола по ал. 1 и при необходимост се дават задължителни предписания, като задължително се посочва срок за отстраняване на несъответствията.

(3) Максималният срок за изпълнение на задължителните предписания е 30 дни. При мотивирано предложение от страна на заявителя срокът може да се удължи с още 15 дни с решение на съответната ЕККТО.

(4) Констативният протокол задължително се връчва на отговорното лице по управление на туристическия обект.

(5) След изтичането на срока, определен по ал. 2, оправомощено длъжностно лице извършва проверка на място за установяване на изпълнението на предписанията.

(6) В случаите, когато задължителните предписания не са изпълнени, експертна работна група прави мотивирано предложение до ЕККТО за:

1. определяне на категорията, на която туристическият обект отговаря;

2. отказ за определяне на категорията на туристическия обект.

Чл. 175. (1) (Изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г., бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) При констатирани нарушения на изискванията на закона и на наредбите, приети и издадени по прилагането му, длъжностни лица, оправомощени от министъра на туризма, от председателя на Комисията за защита на потребителите, от кметовете на общини, съставят актове за установяване на извършено нарушение по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) За налагане на административни наказания министърът на туризма, председателят на Комисията за защита на потребителите, областните управители, кметовете на общини и председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор издават наказателни постановления по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 176. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) (1) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед:

1. заличава туроператор или туристически агент от Националния туристически регистър – в случаите по чл. 70, ал. 2;

2. понижава категорията на категоризираните от него туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 – 3 – в случаите по чл. 135, както и в случаите на неизпълнение на изискванията на чл. 114, т. 2 по предложение на Комисията за защита на потребителите; към предложението се прилага цялата административна преписка по установяване на съответното административно нарушение;

3. прекратява категорията на категоризираните от него туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 – 3 – в случаите по чл. 137, ал. 1, т. 8 – 10;

4. заличава от Националния туристически регистър сертифицираните обекти по чл. 3, ал. 2, т. 5 при системни нарушения на изискванията за съответния вид обект, посочени в наредбата по чл. 138, ал. 1.

(2) Определени от министъра на туризма длъжностни лица могат при получен сигнал да извършват проверки на лицата, които извършват туристически дейности, и на туристическите обекти за спазване на изискванията на закона.

(3) За установените при проверките по ал. 2 факти и обстоятелства се съставят констативни протоколи.

(4) Когато при проверките по ал. 2 се установят несъответствия с изискванията на закона, министърът на туризма уведомява Комисията за защита на потребителите и изпраща копие на протокола с установените факти и обстоятелства за осъществяване на последващ контрол и налагане на санкции.

Чл. 177. (1) Комисията за защита на потребителите извършва последващ контрол за спазване изискванията на закона с изключение на чл. 168, ал. 2 и чл. 169, ал. 2:

1. (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) на туроператорите, туристическите агенти и търговците, улесняващи предоставянето на свързани туристически услуги;

2. за категоризация на туристическите обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3;

3. за сертифициране на туристическите обекти по чл. 3, ал. 2, т. 5;

4. на лицата собственици или с предоставени права за ползване върху прилежащото към ски писта съоръжение;

5. на екскурзоводи, планински водачи и ски учители.

(2) Председателят на Комисията за защита на потребителите или оправомощени от него длъжностни лица в резултат на контрола по ал. 1:

1. прилага принудителна административна мярка "временно затваряне на туристически обект" по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3 и 7 при:

а) извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност без удостоверение за регистрация;

б) неключване на застрахователен договор "Отговорност на туроператора" от страна на туроператора;

в) предоставяне на туристически услуги в некатегоризиран туристически обект и в обект със спрета категория - в случаите по чл. 136;

г) предоставяне на туристически услуги в несертифициран туристически обект;

д) повторен отказ на достъп до проверявания туристически обект от лицето, извършващо дейността в обекта, или повторен отказ за предоставяне на изискваните за проверката документи;

2. (изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) уведомява министъра на туризма в случаите на системни нарушения на изискванията по този закон и на наредбите по прилагането му от страна на туроператори и туристически агенти;

3. уведомява категоризиращия орган в случаите по чл. 137, ал. 1, т. 7 - 10 за категоризираните туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3, както и при прилагане на принудителната мярка по ал. 1, т. 1;

4. (изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) уведомява министъра на туризма в случаите на системни нарушения на изискванията, посочени в наредбата по чл. 138, ал. 3, за сертифицираните туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 5;

5. уведомява категоризиращия орган в случаите на нарушения на изискванията на чл. 114, т. 2 за категоризираните туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3;

6. (изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) уведомява министъра на туризма в случаите на неизпълнение на задълженията по закона и наредбите по чл. 146, ал. 2 от страна на екскурзоводи, планински водачи и ски учители;

7. може да изисква сведения, документи и съдействие от други компетентни държавни органи и лица.

(3) Принудителната административна мярка по ал. 2, т. 1 се прилага до отстраняване на констатираното нарушение.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Председателят на Комисията за защита на потребителите в 7-дневен срок уведомява категоризиращия орган за приложената принудителна административна мярка по ал. 2, т. 1 за вписването ѝ в Националния туристически регистър.

(5) Комисията за защита на потребителите контролира изпълнението на задълженията на туроператорите и туристическите агенти по:

1. Регламент (ЕО) № 1107/2006 в качеството ѝ на национален орган, отговарящ за изпълнението му;

2. Регламент (ЕС) № 181/2011.

(6) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) В случаите по чл. 176, ал. 4 председателят на Комисията за защита на потребителите уведомява министъра на туризма за резултатите от последващия контрол и наложените санкции.

Чл. 178. (Отм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.).

Чл. 179. (1) Кметовете на общините извършват контрол за спазване изискванията на закона:

1. за категоризация на туристическите обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 и 2;

2. за категоризираните от тях туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 и 2;

3. (изм. – ДВ, бр. 75 от 2016 г.) по чл. 116, ал. 1 и 6 за всички места за настаняване на територията на общината;

4. за спазване на правилата по чл. 154, ал. 2.

(2) Кметовете на общини в резултат на контрола по ал. 1:

1. налагат глоби и имуществени санкции;

2. прекратяват категорията на категоризираните от тях туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 и 2 в случаите по чл. 137, ал. 1;

3. понижават категорията на категоризираните от тях туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 и 2 в случаите на неизпълнение на изискванията на чл. 114, т. 2;

4. (изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., бр. 75 от 2016 г.) уведомяват министъра на туризма в случаите на неизпълнение на задълженията по чл. 116, ал. 1 и 6 за категоризираните от него туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3;

5. могат да изискват сведения, документи и съдействие от други компетентни държавни органи и лица;

6. уведомяват председателя на Комисията за защита на потребителите в случаите на констатирани нарушения в туристическите обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3 за осъществяване на туристическа дейност в некатегоризиран туристически обект за прилагане на принудителната административна мярка "временно затваряне на туристически обект".

Чл. 180. (1) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор извършва контрол за спазване изискванията на наредбата по чл. 164.

(2) В резултат на контрола по ал. 1 председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор налага глоби и имуществени санкции и прилага принудителна административна мярка "временно затваряне на туристически обект" в случаите, когато нарушението застрашава живота и сигурността на потребителите.

(3) Принудителната административна мярка по ал. 2 се прилага до отстраняване на констатираното нарушение.

Чл. 181. Актовете за прилагане на принудителните административни мерки се издават, обжалват и изпълняват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Глава седемнадесета

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 182. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Който извършва туроператорска и/или туристическа агентска дейност без удостоверение за регистрация или в случаите по чл. 65, без да уведоми предварително министъра на туризма, се наказва с глоба в размер 5000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер 10 000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в размер 15 000 лв., а имуществената санкция е в размер 30 000 лв.

(3) Ако в резултат на нарушението по ал. 1 е причинена средна или тежка телесна повреда на потребителите на предоставените услуги или е настъпила смърт, установена с влязло в сила решение или присъда на компетентния съд, освен наказанието, съответно имуществената санкция по ал. 1 и 2, на виновните лица се налага забрана за упражняване на дейност по този закон за срок две години.

(4) Наказанието, съответно имуществената санкция по ал. 1, се налага и на лицето, което при организиране на групово или индивидуално туристическо пътуване фактурира с отделни фактури предоставените туристически услуги, посочени в § 1, т. 70 от допълнителната разпоредба, които обхващат непрекъснат период от време, или предоставените допълнителни туристически услуги в комбинация с пътуване и нощувка.

Чл. 183. (1) На туроператор или туристически агент, който извършва туристическа дейност в помещение, което не отговаря на изискванията по този закон, се налага имуществена санкция в размер 500 лв.

(2) За повторно нарушение имуществената санкция е в размер 1000 лв.

(3) Не е налице нарушение по ал. 1, в случай че лицето е получило удостоверение за регистрация за извършване на съответната дейност само по електронен път.

Чл. 184. (1) В случай че се извършва туроператорска дейност от лице с функции за управление на дейността, което не отговаря на изискванията на този закон за образование, стаж и езикова квалификация, на туроператора се налага имуществена санкция в размер 500 лв.

(2) За повторно нарушение имуществената санкция е в размер 1000 лв.

Чл. 185. На туроператор или туристически агент, който не постави удостоверението си за регистрация на видно място в туристическия обект, се налага имуществена санкция в размер 2000 лв.

Чл. 186. (1) (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) На туроператор или туристически агент, който при осъществяване на своята дейност сключи договор с лице, което няма право да извършва туроператорска или туристическа агентска дейност, с лице, извършващо туристическа дейност в некатегоризиран или несертифициран туристически обект, с нелицензиран превозвач или застраховател, с екскурзоводи, планински водачи и ски учители, се налага имуществена санкция в размер 2000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, имуществената санкция е в размер от 5000 лв.

Чл. 187. На туроператор, който не издаде или не предостави туристически ваучер на туриста, се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 2000 лв.

Чл. 188. На туристически агент, който не предостави туристически ваучер на туриста, се налага имуществена санкция в размер 1000 лв.

Чл. 189. На туристически агент, който издаде собствен туристически ваучер, се

налага имуществена санкция в размер 5000 лв.

Чл. 190. На туроператор, който издаде или предостави туристически ваучер, несъдържащ всички задължителни реквизити, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 1000 лв.

Чл. 191. На туристически агент, който не издаде или не предостави резервационна бланка на туриста, се налага имуществена санкция в размер от 250 до 500 лв.

Чл. 192. На туристически агент, който издаде или предостави резервационна бланка, несъдържаща всички задължителни реквизити, се налага имуществена санкция в размер от 100 до 300 лв.

Чл. 193. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) На туроператор или туристически агент, който не изпълни задължението по чл. 79, ал. 5 и 6, се налага имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв.

(2) При повторно нарушение се налага имуществена санкция в двоен размер.

Чл. 194. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) За неизпълнение на задълженията за предоставяне на информация на пътуващ по чл. 82, ал. 1 – 7, чл. 83, ал. 2 и 3 и чл. 84, ал. 1 – 4 на туроператора или на туристическия агент се налага имуществена санкция в размер от 500 до 3000 лв. за всеки отделен случай.

(2) За неизпълнение на задълженията по чл. 84, ал. 6 – 8, чл. 86, ал. 4 и 5 и чл. 87, ал. 2 на туроператора се налага имуществена санкция в размер от 500 до 3000 лв. за всеки отделен случай.

(3) При повторно нарушение по ал. 1 или 2 се налага имуществена санкция в двоен размер.

Чл. 195. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) За нарушение на разпоредбата на чл. 87, ал. 1 и за неизпълнение на задълженията по чл. 87, ал. 5 за уведомяване на пътуващия за увеличение на цената на туристическото пътуване на туроператора се налага имуществена санкция в размер от 500 до 3000 лв. за всеки отделен случай.

(2) При повторно нарушение се налага имуществена санкция в двоен размер.

Чл. 196. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) За нарушение на разпоредбите на чл. 88, ал. 1 и 4 на туроператора или на туристическия агент се налага имуществена санкция в размер от 500 до 3000 лв. за всеки отделен случай.

(2) При повторно нарушение се налага имуществена санкция в двоен размер.

Чл. 197. (Отм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.)

Чл. 198. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) На туроператор или туристически агент, който не изпълни задължението по чл. 93, ал. 1, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 1000 лв.

(2) При повторно нарушение се налага имуществена санкция в двоен размер.

Чл. 199. (Отм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.)

Чл. 200. (Отм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.)

Чл. 201. (Отм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.)

Чл. 202. (Отм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.)

Чл. 203. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., предишен текст на чл. 203, изм. и доп., бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) На туроператор или търговец, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, който не представи на министъра на туризма копие на договора за застраховка по чл. 97, ал. 1 или ал. 2 в сроковете по чл. 98, се налага имуществена санкция в размер 1000 лв.

(2) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) При повторно нарушение се

налага имуществена санкция в двоен размер.

Чл. 203а. (Нов – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) (1) На туроператор или търговец, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, който не изпълни задължението по чл. 98а, се налага имуществена санкция в размер 1000 лв.

(2) При повторно нарушение се налага имуществена санкция в двоен размер.

Чл. 204. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., изм. и доп., бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) На туроператор или търговец, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, който не уведоми писмено застрахователя с копие до министъра на туризма при настъпване на застрахователното събитие, се налага имуществена санкция в размер 3000 лв.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г., изм. и доп., бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) На туроператор или търговец, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги, който при настъпване на застрахователното събитие, не предостави на застрахователя с копие до министъра на туризма писмена информация за контрагентите и доставчиците си или не му оказва необходимото съдействие, се налага имуществена санкция в размер 2000 лв.

(3) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) При повторно нарушение по ал. 1 или 2 се налага имуществена санкция в двоен размер.

Чл. 205. (1) (Предишен текст на чл. 205 – ДВ, бр. 109 от 2013 г.) Налага се имуществена санкция в размер от 2000 до 10 000 лв. на:

1. туроператор или туристически агент, който не изпълни задълженията си по чл. 3 от Регламент (ЕО) № 1107/2006;

2. туроператор или туристически агент, който не изготви правила за безопасност и ограничения и с това наруши разпоредбата на чл. 4, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1107/2006;

3. туроператор или туристически агент, който не изпълни задължението си по чл. 4, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1107/2006;

4. туроператор или туристически агент, който не представи информация за нужда от оказване на помощ на лице с увреждане или с намалена подвижност на летищен оператор съгласно чл. 6 от Регламент (ЕО) № 1107/2006;

5. туроператор или туристически агент, който не изпълни задълженията си по чл. 5, чл. 9, чл. 10, параграфи 2 и 5, чл. 11, параграфи 3 и 5, чл. 14, параграфи 3 и 4 и чл. 15 от Регламент (ЕС) № 181/2011;

6. (нова – ДВ, бр. 109 от 2013 г.) туроператор или туристически агент, който не изпълни някое от задълженията си по чл. 7 от Регламент (ЕС) № 1177/2010 или допусне лицето, на което е поверил изпълнението на това задължение, да не го изпълни;

7. (нова – ДВ, бр. 109 от 2013 г.) туроператор или туристически агент, който не изпълни задължението си по чл. 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1177/2010 или допусне лицето, на което е изпълнението на това задължение, да не го изпълни;

8. (нова – ДВ, бр. 109 от 2013 г.) туроператор или туристически агент, който не осигури възможност на лице с увреждания или лице с намалена подвижност да упражни правото си на избор по чл. 8, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1177/2010 или допусне лицето, на което е поверил изпълнението на задължението, да извърши това;

9. (нова – ДВ, бр. 109 от 2013 г.) туроператор или туристически агент, който поиска

заплащане за превоза на лицето, което придружава лице с увреждания или лице с намалена подвижност, и по този начин наруши разпоредбата на чл. 8, параграф 4, изречение второ от Регламент (ЕС) № 1177/2010, или допусне лицето, на което е поверил изпълнението на свои задължения по Регламента, да извърши това;

10. (нова – ДВ, бр. 109 от 2013 г.) туроператор или туристически агент, който не изпълни или не изпълни в установения срок някое от задълженията си по чл. 8, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1177/2010 или допусне лицето, на което е поверил изпълнението на това задължение, да не го изпълни или да не го изпълни в установения срок;

11. (нова – ДВ, бр. 109 от 2013 г.) туроператор, който не изпълни задължението си по чл. 9, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1177/2010 или допусне лицето, на което е поверил изпълнението на това задължение, да не го изпълни;

12. (нова – ДВ, бр. 109 от 2013 г.) туроператор или туристически агент, който не изпълни някое от задълженията си по чл. 9, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1177/2010 или допусне лицето, на което е поверил изпълнението на това задължение, да не го изпълни;

13. (нова – ДВ, бр. 109 от 2013 г.) туроператор или туристически агент, който не изпълни някое от задълженията си по чл. 12, параграф 1 или 2 от Регламент (ЕС) № 1177/2010 или допусне лицето, на което е поверил изпълнението на това задължение, да не го изпълни.

(2) (Нова – ДВ, бр. 109 от 2013 г.) Глоба, съответно имуществена санкция в размера по ал. 1 се налага на лицето, на което туроператорът или туристическият агент е поверил изпълнението на някое от задълженията си по чл. 7, чл. 8, параграфи 2, 3, 4, изречение второ, и параграф 5, чл. 9, параграфи 3 и 4 и чл. 12, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) № 1177/2010.

Чл. 206. (1) Който предоставя туристически услуги в некатегоризиран туристически обект по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3, се наказва с глоба в размер от 500 до 5000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 10 000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в размер от 5000 до 8000 лв., а имуществената санкция - от 10 000 до 15 000 лв.

Чл. 207. (1) Който предоставя туристически услуги в място за настаняване с временно спряно действие на удостоверението за категория по чл. 136, ал. 1, се наказва с глоба от 500 до 5000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в размер от 5000 до 8000 лв., а имуществената санкция - от 10 000 до 15 000 лв.

Чл. 208. Хотелиер или ресторантьор, който в категоризиран туристически обект предоставя туристически услуги, които не съответстват на изискванията за определената категория, се наказва с глоба в размер от 200 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв.

Чл. 209. Който в категоризиран туристически обект по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3 не постави информацията по чл. 114, т. 3 или я постави не в указания вид, се наказва с глоба в размер от 100 до 500 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 500 до 1000 лв.

Чл. 210. Хотелиер, който не изпълнява задълженията си по чл. 115 или ги изпълнява не по указания начин, се наказва с глоба в размер от 200 до 2000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

Чл. 211. На ресторантьор, който не изпълнява задълженията си по чл. 117 или ги изпълнява не по указания начин, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

Чл. 212. На хотелиер или ресторантьор, който сключи договор с нерегистриран туроператор или туристически агент, с хотелиер или ресторантьор, който няма право да извършва съответната туристическа дейност или с нелицензиран превозвач, се наказва с глоба в размер 500 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер 3000 лв.

Чл. 213. (Изм. – ДВ, бр. 75 от 2016 г.) (1) Хотелиер, който не води регистър на настанените туристи по чл. 116, ал. 1, се наказва с глоба в размер 2000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер 7000 лв.

(2) Хотелиер, който не води регистъра по ал. 1 съгласно разпоредбите на чл. 116, се наказва с глоба в размер от 100 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 500 до 5000 лв.

(3) Който не осигури или не извършва обмен на данни по реда на чл. 116, ал. 6, т. 2 и 3 в Единната система за туристическа информация, се наказва с глоба в размер 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер 5000 лв.

Чл. 214. Който не постави временното удостоверение за открита процедура по категоризиране или категорийната символика за туристическия обект по чл. 3, ал. 2, т. 1, 2 и 3 на видно място в, съответно на територията на обекта, се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв.

Чл. 215. На лице, което предоставя туристически услуги в туристически обект по чл. 3, ал. 2, т. 1, 2 и 3 в нарушение на изискванията на чл. 4, се налага глоба в размер от 100 до 500 лв. или имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

Чл. 216. (1) На лице, което извършва дейност в несертифицирани обекти по чл. 3, ал. 2, т. 5, се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, имуществената санкция е в двоен размер.

Чл. 217. На лице, което не постави сертификата за туристическия обект по чл. 3, ал. 2, т. 5 на видно място в обекта, се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв.

Чл. 218. Който не изпълни задължението си за заявяване на настъпила промяна във вписаните в Националния туристически регистър обстоятелства, се наказва с глоба в размер от 100 до 300 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 200 до 500 лв.

Чл. 219. (1) На лицата, упражняващи професията "екскурзовод", "планински водач" и "ски учител", без да са вписани в Националния туристически регистър съгласно изискванията на този закон, се налага глоба в размер 1000 лв.

(2) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) На екскурзовод, планински водач или ски учител от държава – членка на Европейския съюз, или от държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или от Конфедерация Швейцария, който упражнява професията на територията на Република България без уведомяване по чл. 146а, се налага глоба в размер 1000 лв

(3) (Предишна ал. 2, доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) Когато нарушението по ал. 1 или 2 е извършено повторно, глобата е в размер 3000 лв.

Чл. 220. (1) На лицата, упражняващи професията "екскурзовод", "планински водач" и "ски учител", без да носят съответната идентификационна карта, се налага глоба в размер 500 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в размер 1000 лв.

Чл. 221. При недопускане на длъжностно лице от контролните органи в подлежащите на контрол обекти или при непредоставяне на контролните органи на изисквани документи или информация съответното лице, извършващо дейност в обекта, се наказва с глоба от 500 до 2000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв.

Чл. 222. На собственик или лице, на което са предоставени права за ползване върху прилежащото към ски пистата съоръжение, което не изпълнява задълженията по чл. 154, ал. 1, се налага имуществена санкция в размер от 1500 до 5000 лв.

Чл. 223. На собственик или на лице, на което са предоставени права за ползване върху прилежащото към ски пистата съоръжение, за нарушения на наредбата по чл. 159 се налага имуществена санкция в размер от 3000 до 5000 лв.

Чл. 224. Който след прилагане на принудителни административни мерки "временно затваряне на туристически обект" или "забрана за ползването на плажа" продължава да извършва съответната туристическа дейност в обекта, се наказва с глоба от 5000 до 10 000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 30 000 лв.

Чл. 225. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) За неизпълнение на задълженията за предоставяне на информация в Министерството на туризма по Единната система за туристическа информация се налага глоба от 100 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция в размер от 200 до 2000 лв.

Чл. 226. За неизпълнение на задълженията по чл. 3, ал. 4 се налага глоба от 100 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция в размер от 200 до 2000 лв.

Чл. 227. (1) Който не изпълни предписание на компетентните органи по този закон, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 250 до 500 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 500 до 1500 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 1500 лв., а при повторно нарушение - от 1500 до 3000 лв.

Чл. 228. (1) За нарушения на правилата по чл. 154, ал. 2 на виновните лица се налага глоба от 100 до 300 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция в размер от 500 до 1000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 на виновните лица се налага глоба, съответно имуществена санкция, в двоен размер.

Чл. 229. (1) На физическите лица, едноличните търговци и юридическите лица за нарушения на наредбите по прилагането на закона, за които не са предвидени санкции по

тази глава, се налага глоба, съответно имуществена санкция, в размер от 200 до 1000 лв.

(2) При повторно извършване на нарушението по ал. 1 се налага глоба, съответно имуществена санкция, в размер от 1000 до 3000 лв.

Чл. 230. (1) Длъжностно лице, което не изпълни задължение по този закон, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв.

(2) За повторно нарушение по ал. 1 глобата е в двоен размер.

Чл. 231. (Отм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.).

Чл. 232. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Актовете за установяване на административните нарушения се съставят от длъжностни лица, определени от министъра на туризма, от председателя на Комисията за защита на потребителите, от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или от длъжностни лица от общинската администрация, определени от кмета на съответната община.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Наказателните постановления се издават от министъра на туризма, председателя на Комисията за защита на потребителите, председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, областния управител и кмета на общината или от оправомощени от тях длъжностни лица.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(4) Актове за установяване на административни нарушения и наказателни постановления по смисъла на Закона за административните нарушения и наказания, както и индивидуални административни актове по смисъла на Административнопроцесуалния кодекс може да се връчват на всяко физическо лице, което се намира в туристическия обект и което е в граждански или трудови правоотношения с лицето, срещу което са издадени.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

(Загл. изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.)

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Турист" е посетител, чийто престой е най-малко 24 часа, като по този начин прекарва поне една нощ в посетената дестинация и целта на посещението е туризъм, отдих, спорт, лечебни процедури, бизнес, посещения на роднини и приятели, поклонничество, участие в културно, конгресно, конферентно или друго събитие. Не са туристи:

- а) хора, пътуващи по политически причини, бежанци;
- б) хора, пътуващи по политически/професионални причини - мигранти, членове на въоръжените сили, дипломати, персонал от посолствата;
- в) хора, пътуващи по политически/професионални причини - погранични работници, сезонни работници, куриери;
- г) хора, изпратени в чужбина от своята компания или от своето правителство като място на работа;
- д) транзитно преминаващи хора и перманентни имигранти.

2. "Екскурзиант" е посетител, чийто престой е под 24 часа. Екскурзианти са едnodневните посетители, круизните посетители и екипажите на превозни средства, но без

транзитно преминаващите пътници.

3. "Вътрешен туризъм" са пътувания в рамките на страната на лица, които са постоянно пребиваващи в нея.

4. "Входящ туризъм" са пътувания в страната, извършвани от лица, които не са постоянно пребиваващи в нея.

5. "Изходящ туризъм" са пътувания на лица, постоянно пребиваващи в страната, извън нея.

6. "Устойчив туризъм" е всяка форма на развитие, устройство или туристическа дейност, която съхранява и опазва дългосрочно природните, културните и социалните ресурси и допринася по положителен и балансиран начин за икономическото развитие и благоденствието на хората, които живеят, работят или пребивават в тези територии.

7. "Местно туристическо сдружение" е сдружение, което се създава за развитие и реклама на туризма на територията на една община и обединява лица, извършващи туристическа дейност или предоставящи допълнителни туристически услуги, както и други лица, желаещи да допринесат за развитието на туризма на съответната територия.

8. "Регионално туристическо сдружение" е сдружение, което се създава за развитие на туризма на територията на две и повече съседни общини и обединява местни туристически сдружения, както и други организации, желаещи да допринесат за развитието на туризма на съответната територия.

9. "Браншово туристическо сдружение" е сдружение, което се създава за развитие на туризма на национално ниво и обединява лица, извършващи определена туристическа дейност.

10. "Продуктово туристическо сдружение" е сдружение, което се създава за развитието на определен вид/видове туризъм на национално ниво и обединява туристически сдружения и лица, извършващи туристическа дейност.

11. "Професионално туристическо сдружение" е сдружение на физически лица, упражняващи определена професия в сектора на туризма, и на юридически лица, създадени за предоставяне на допълнителни туристически услуги.

12. "Доказателства за редовен организационен живот на сдружението" са документи и/или декларирани обстоятелства за извършване на ефективна обществена дейност за развитието на туризма, което се преценява в зависимост от предмета на дейност, съгласно устава на сдружението и чл. 50.

13. "Туристическа дестинация" е регламентирана съвкупност от икономически, социални и културно-екологични дейности, осъществявани в туристически обекти с реални граници, с цел създаване, реализация и потребление на стоки и услуги, формиращи атрактивността на туристическия продукт (пакет) с устойчива конкурентоспособност и ефективност.

14. "Туристически район" е природно-социална система с устойчива йерархична пространствена структура (кластери) и граници, с висока степен на концентрация на ресурси и материална база, в която се реализират конкурентоспособни, ефективни и ефикасни туристически политики.

15. "Туристическа атракция" е природен, културен или целенасочено създаден обект от туристически интерес, най-често свързан с природно, материално или нематериално културно наследство и/или историческо събитие, или изкуствено създаден обект с развлекателна цел, предоставящ услуги с познавателна или образователна цел и/или възможности за отдих или забавление.

16. "Национален курорт" е селищно образувание с национално значение, определено

за такова с решение на Министерския съвет, което задоволява възникнали курортни нужди с национално значение, и може да е разположен на територията на една или повече общини.

17. "Хотел" е сграда или функционално свързани сгради с минимум 15 стаи за настаняване, в която се предлагат основни и допълнителни туристически услуги, свързани с пребиваването на туристите. За хотели, изградени преди 1 юни 2003 г., и за хотели в населени места или в части от тях с историческо, археологическо, етнографско или архитектурно значение се допуска броят на стаите да е по-малък с 20 на сто. Хотелът разполага поне с едно заведение за хранене и развлечения.

18. "Мотел" е вид крайпътен хотел за пребиваване и обслужване на автотуристи, разположен извън населено място, до активен транспортен възел или автомагистрала. Мотелът разполага поне с едно заведение за хранене и развлечения.

19. "Апартаментен туристически комплекс" е:

а) жилищна сграда от апартаменти/студиа или апартаменти/студиа и стаи, които се предоставят на туристи за нощувка от компания за хотелски мениджмънт, или

б) самостоятелна териториално обособена група от сгради с апартаменти/студиа или апартаменти/студиа и стаи с изградена обща инженерна и туристическа инфраструктура, където се предлагат основни и допълнителни туристически услуги, или

в) самостоятелна териториално обособена група от апартаментен хотел/и и нискоетажни масивни сгради от апартаменти/студиа или апартаменти/студиа и стаи с изградена обща инженерна и туристическа инфраструктура, където се предлагат основни и допълнителни туристически услуги.

Апартаментният туристически комплекс, независимо от броя и вида на сградите, получава единна, обща категория за комплекса, като разлика в категорията на различните обекти в комплекса не се допуска. Апартаментният туристически комплекс разполага поне с едно заведение за хранене и развлечения.

20. "Вилно селище" е самостоятелна териториално обособена група от нискоетажни масивни вили с изградена обща инженерна и туристическа инфраструктура, в която се предлагат основни и разнообразни допълнителни туристически услуги. Обособява се от най-малко 5 вили и има поне едно заведение за хранене и развлечения.

21. "Туристическо селище" е самостоятелна териториално обособена група от места за настаняване с изградена обща инженерна и туристическа инфраструктура, където се предлагат основни и разнообразни допълнителни туристически услуги. Обособява се от най-малко 5 места за настаняване и има поне едно заведение за хранене и развлечения.

22. "Вила" е масивна сграда с ниска етажност, притежаваща минимум: преддверие, хол, две спални, кухненски бокс, трапезария, санитарен възел, тераса и места за паркиране.

23. "Семеен хотел" е сграда в архитектурен стил, съответстващ на облика на селището и/или обвързан с историята му, с капацитет от 5 до 20 стаи за настаняване на туристи, в която се извършва хотелиерска дейност. Обектът се стопанисва от домакини или от нает персонал, които предоставят персонално обслужване на гостите. Семейният хотел има поне едно заведение за хранене и развлечения.

24. "Хостел" е сграда за нискобюджетно настаняване, която е функционално обособена като общежитие със самостоятелни стаи и/или общи спални помещения - мъжки, женски и/или смесени. Споделено се ползват санитарен възел, всекидневна, обзаведена кухня с трапезария.

25. "Пансион" е сграда, в която настаняването обикновено е за по-продължителен период от време, обзаведена с най-необходимите мебелировка, съоръжения, съдове и

прибори за ползване и самостоятелно обслужване.

26. "Почивна станция" е самостоятелно място за настаняване с преобладаващи социални функции и с инфраструктура, предлагаща здравни, балнеоложки, спортни и други услуги.

27. (Доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) "Къща за гости" е жилищна сграда с ниска етажност в архитектурен стил, съответстващ на облика на селището и/или е обвързан с неговата история, която разполага с максимум 10 стаи за настаняване. Гостите ползват общи помещения, като: всекидневна, обзаведена кухня, трапезария или място за хранене и място за отдих в двора. Обектът се стопанисва от домакини, които живеят в същата жилищна сграда или в съседство и се грижат за обслужването и изхранването (минимум закуска) на гостите в условия, близки до домашните.

28. "Стаи за гости" са до 5 стаи - самостоятелни или в апартаменти, в една сграда, предоставяни на туристи за нощувка.

29. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) "Апартаменти за гости" са до 5 самостоятелни апартамента в една жилищна сграда, предоставяни на туристи за нощувка.

30. "Бунгало" е място за настаняване, изградено от строителни конструкции за сезонна или цялогодишна експлоатация, със санитарен възел, без задължително изискване за кухненски бокс.

31. "Къмпинг" е охраняван терен със съответната инфраструктура и с необходимите условия за пребиваване на туристи със собствена или наета палатка или каравана, както и за паркиране на автомобили и предлагане на туристически услуги. На територията на къмпинга може да се разполагат бунгала, каравани (временно стационарно подвижно (колесно) място за настаняване без задължително изискване за кухненски бокс и санитарен възел), други места за настаняване, хранене и търговия.

32. "Ресторант" е заведение, в което се предлагат кухненска и сладкарска продукция, алкохолни и безалкохолни напитки. Обслужването на клиентите е с квалифицирани сервитьори с използване на специални форми на сервиране.

33. "Заведение за бързо обслужване" е заведение, в което се предлага ограничен типизиран асортимент от кулинарна продукция и/или готови пакетирани стоки, десерти, напитки - безалкохолни и алкохолни. Има висока пропускателна способност. Самообслужването е основна форма на обслужване.

34. "Питейно заведение" е заведение, в което се предлага богат асортимент от алкохолни и безалкохолни напитки и закуски към тях.

35. "Кафе-сладкарница" е заведение за допълнително хранене, в което се предлагат сладкарска продукция, сладоледи, тестени изделия, безалкохолни и алкохолни напитки.

36. "Бар" е заведение, в което се предлагат богат асортимент алкохолни и безалкохолни напитки, коктейли, топли напитки, ядки, сладкарски и захарни изделия, ограничен асортимент кулинарна продукция.

37. "Туристическа хижа" е масивна сграда, предназначена за краткотраен отдих на туристи, в която се предлагат основни и допълнителни туристически услуги. Обзаведена и оборудвана с най-необходимата мебелировка, съоръжения, съдове и прибори за ползване и самостоятелно обслужване на туристи. Предлага туристическа, краеведска, екологическа и друга информация.

38. "Туристически учебен център" е сграда за настаняване с учебни функции. Представява масивна сграда във или край населени места и в планински райони, архитектурно и функционално изградена, обзаведена и оборудвана за провеждане на

специализирано обучение на кадри, обслужващи спортно-туристическите дейности, както и на професионално обучение по различни видове туризъм, алпинизъм, ориентиране, спелеология, водни ски и други спортове. Разполага с учебни и спортни зали, методически кабинети, библиотека и други. Има изградена инфраструктура със спортни площадки, терени, подходящо обозначени за обучение; маркирани и трасирани маршрути и турове, необходими за професионална подготовка на курсисти. Обзаведен е с подходящи съоръжения за обучение и с необходимата мебелировка, съдове и прибори за престой и самостоятелно обслужване на курсистите.

39. "Туристическа спалня" е сграда за настаняване за краткотрайно пребиваване на туристите. Представява масивна сграда, архитектурно и функционално изградена във или край населени места, в архитектурно-исторически и етнографски центрове, във възлови планински центрове, в крайморски зони за отдих, в изходни пунктове към планините, природни и културни забележителности. Обзаведена е с най-необходимата мебелировка за предлагане на основни и допълнителни туристически услуги. Предоставя туристическа, краеведска, екологическа и друга информация.

40. "Туристическа столова" е заведение за хранене със собствена храна или по заявка. Предлага се ограничен асортимент от кухненска продукция, сладкарски, тестени и други изделия, пиво, топли, студени, безалкохолни и други напитки. Самообслужването е основна форма на обслужване.

41. "Туристически бюфет" е заведение за хранене с ограничен асортимент от готови и пакетирани хранителни стоки, студени и топли сандвичи, тестени и захарни изделия, пиво, топли и студени напитки и други.

42. "Туристическа столова със сервитьорско обслужване" е заведение за хранене с разнообразен асортимент от кухненска и сладкарска продукция, безалкохолни и алкохолни напитки, пиво, топли напитки и други. Спазват се изискванията за обзавеждане и обслужване в ресторант (лист-меню, карт-меню, мека мебел, украса, гардероб и други).

43. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) "Балнеолечебен (медикъл СПА) център" е самостоятелен или изграден към място за настаняване център, намиращ се в градска или курортна среда, в който се прилагат терапевтични процедури, базирани на естествени лечебни фактори (минерална вода и/или лечебна кал). В центъра се предлагат разнообразни терапевтични програми, които се провеждат в специализирано оборудвани кабинети, зали и помещения, предназначени за осъществяване на диагностика, лечение, рехабилитация и профилактика. Центърът е лечебно заведение по смисъла на Закона за лечебните заведения.

44. "Балнеолечебни (медикъл СПА) услуги" са услуги, изискващи използването на естествени лечебни фактори - минерална вода и/или лечебна кал, за провеждането на процедури, допринасящи за възстановяване здравето на човека. Балнеолечебните услуги се изпълняват от медицински и немедицински специалисти, получили своето образование в акредитирано висше училище.

45. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) "СПА център" е самостоятелен или изграден към място за настаняване център, намиращ се в градска или курортна среда, в който се прилагат разнообразни процедури, програми и ритуали, включващи използването на вода - минерална, изворна и друга разрешена от закона, и/или лечебна кал и/или морска вода и/или други естествени природни фактори, чрез прилагане на класически и нетрадиционни методи на въздействие, целящи антистрес, релакс и психо-физическо възстановяване, както и насочени към красотата на човешкото тяло. В СПА зоната има минимум: вътрешен и/или външен басейн и спа капсула, а бюти зоната

има минимум два кабинета с хидромасажни процедури, турска баня или парна баня, сауна или инфрачервена кабина, зала за релакс.

46. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) "СПА услуги" са услуги, изискващи използването на вода (минерална, изворна, както и друга разрешена от закона), както и лечебна кал и/или морска вода, и/или други естествени природни фактори за класически и нетрадиционни методи на въздействие, целящи възстановяване на психо-емоционалното и физическото здраве, както и насочени към красотата на човешкото тяло. СПА услугите се изпълняват от персонал със специализирано в съответната област образование.

47. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) "Уелнес център" е самостоятелен или изграден към място за настаняване център, намиращ се в градска или в курортна среда, в който се предлагат разнообразни рекреативни и козметично-разкрасяващи процедури, програми и антистресови ритуали, както и холистични подходи за постигане на физическо, емоционално, духовно, интелектуално, професионално и социално благосъстояние на личността. Използването на вода и естествени природни фактори в центъра не е задължително.

48. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) "Уелнес услуги" са услуги, за предоставянето на които не се изисква използването на естествени природни фактори и които се изпълняват в оборудвани зали и помещения, които включват разнообразни процедури, целящи възстановяване на психо-емоционалното и физическото здраве и насочени към красотата на човешкото тяло. Уелнес услугите се изпълняват от персонал със специализирано в съответната област образование.

49. "Таласотерапевтичен център" е самостоятелен или изграден към място за настаняване център, намиращ се в градска или курортна среда в близост до морския бряг, в който се предлагат програми и ритуали, включващи използването на морска вода и/или естествени производни продукти, и/или лиманна кал, чрез класически и нетрадиционни терапевтични методи на въздействие, целящи възстановяване на психо-емоционалното и физическото здраве, както и насочени към красотата на човешкото тяло, които се провеждат в специализирано оборудвани кабинети, зали и помещения. Лечебната дейност се ръководи от лекар с придобита специалност по физикална и рехабилитационна медицина.

50. "Таласотерапевтични услуги" са услуги, изискващи използването на морска вода и производни продукти, както и лечебна кал и/или други естествени природни фактори за класически и нетрадиционни терапевтични методи на въздействие, целящи възстановяване на психо-емоционалното и физическото здраве, както и насочени към красотата на човешкото тяло. Таласотерапевтичните услуги се консултират и реализират от медицински и немедицински специалисти, получили своето образование в акредитирано висше училище.

51. "Ски писта" е общодостъпен, обособен и безопасен планински участък, на който се предлагат и потребяват туристически услуги, свързани с практикуване на ски спортове (ски алпийски дисциплини, сноуборд и ски бягане).

52. "Ротел" е подвижен хотел, представляващ вагон с единични и двойни стаи. През деня туристите се запознават с различни градове и техните забележителности, а нощуват във влака.

53. "Ботел" е неголям воден хотел (неплаващ), като такъв може да се използва оборудван по съответния начин плавателен съд.

54. "Флотел" е плаващ хотел, представляващ специално оборудван плавателен съд.

На туристите се предоставят комфортни стаи-каюти, услуги за активна почивка, зали за преговори, конференции, конгреси, средства за свръзка, барове и ресторанти.

55. "Хотелиерство" е предоставяне на настаняване и други услуги съобразно вида и категорията на обекта.

56. "Хотелиер" е лице, което извършва хотелиерство във всички видове категоризирани по закона или с издадено временно удостоверение за открита процедура за категоризиране места за настаняване, туристически хижи, туристически учебни центрове и туристически спални.

57. "Ресторантьорство" е предоставянето на туристически услуги при специфични форми на обслужване съобразно вида на туристическия обект.

58. "Ресторантьор" е лице, което извършва ресторантьорство във всички видове категоризирани по закона заведения за хранене и развлечения (самостоятелни и прилежащи към места за настаняване) и заведения за хранене, прилежащи към туристически хижи.

59. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) "Туроператорска дейност" е организирането на туристически пакети, предлагани за продажба, пряко или посредством туристически агент с цел туризъм, отдих, развлечения, бизнес, участие или посещение на прояви и събития с културен и опознавателен характер, на конгресни и делови събития или с друга цел.

60. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) "Туроператор" е лице, регистрирано по реда на този закон и вписано в регистъра на туроператорите и туристическите агенти за упражняване на туроператорска дейност, което изготвя туристически пакети и ги продава или предлага за продажба пряко или чрез посредничеството на друг търговец, или съвместно с друг търговец, или което предава данните на пътуващия на друг търговец в съответствие с § 1, т. 67, буква "б", подбуква "дд" от допълнителните разпоредби.

61. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) "Туристическа агентска дейност" е извършването на посредничество при: продажби на туристически пакети на крайни потребители; пасажерски авиационен, воден и автобусен превоз; резервационни, визови и други допълнителни туристически услуги, както и застраховки, свързани с туристическото пътуване.

62. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) "Туристически агент" е лице, регистрирано по реда на този закон и вписано в регистъра на туроператорите и туристическите агенти, различно от туроператор, което продава или предлага за продажба туристически пакети, изготвени от туроператор.

63. "Свободно предоставяне на услуги от туроператор и/или туристически агент" е налице, когато лице, което има правото да упражнява туроператорска и/или туристическа агентска дейност по законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз, ще извършва тази дейност временно или еднократно без установяване на територията на Република България.

64. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) "Туристически ваучер" е документ под отчет, удостоверяващ съществуването на договор между туроператора и туриста в качеството на пътуващ във връзка с договор за туристически пакет или на продажбата на основна/и и/или допълнителна/и туристическа/и услуга/и.

65. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) "Резервационна бланка" е документ под отчет, удостоверяващ съществуването на договор между туристическия агент и туриста като потребител на основна или допълнителна туристическа услуга, когато

не са част от договор за туристически пакет.

66. "Туристически продукт" е съвкупността от специфични стопански дейности и природни и антропогенни условия и ресурси в рамките на определена територия, предлагани и потребявани от туриста по време на неговото пътуване.

67. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) "Туристически пакет" е комбинация най-малко от два различни вида туристически услуги за целите на едно и също пътуване или ваканция, ако:

а) тези услуги са комбинирани от един търговец, включително по искане на или в съответствие с избора на пътуващия преди сключването на общ договор за тези услуги, или

б) независимо от това, дали се сключват самостоятелни договори с отделни доставчици за всяка туристическа услуга, тези услуги се:

аа) закупуват само от един пункт за продажби и са избрани, преди пътуващият да се съгласи да плати;

аб) предлагат, продават или начисляват на пакетна или на обща цена;

ав) рекламират или продават под наименованието "туристически пакет" или под друго подобно наименование;

аг) комбинират след сключването на договор, с който търговецът дава право на пътуващия да избере измежду различни видове избрани туристически услуги, или

ад) закупуват от отделни търговци посредством свързани процеси за онлайн резервации, при които името на пътуващия, информацията за плащането от негова страна и адресът на електронната му поща се предават от търговеца, с когото е сключен първият договор, на друг търговец или на търговци и не по-късно от 24 часа след потвърждаването на резервацията за първата туристическа услуга се сключи договор с този търговец или с тези търговци.

Не се смята за туристически пакет комбинация от туристически услуги, при която не повече от един вид туристическа услуга по смисъла на чл. 80, т. 1, букви "а", "б" или "в" е комбинирана с една или повече туристически услуги по смисъла на чл. 80, т. 1, буква "г", ако последните услуги не представляват значителен дял от стойността на комбинацията и не са обявени като представляващи съществена характеристика на комбинацията от туристически услуги или не представляват съществена характеристика на тази комбинация, или са избрани и закупени, след като е започнало изпълнението на туристическата услуга, посочена в чл. 80, т. 1, букви "а", "б" или "в".

68. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) "Започване на изпълнението на туристическия пакет" е началото на изпълнението на всяка от туристическите услуги, включени в туристическия пакет.

68а. (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) "Свързани туристически услуги" са най-малко два различни вида туристически услуги, закупени за целите на едно и също пътуване или ваканция, които не представляват туристически пакет и водят до сключване на самостоятелни договори с отделни доставчици на туристически услуги в случаите, когато търговецът улеснява:

а) отделния избор и отделното заплащане на всяка туристическа услуга в рамките на едно посещение или контакт с негов пункт за продажби, или

б) по целенасочен начин закупуването поне на една допълнителна туристическа услуга от друг търговец, когато договарят с другия търговец е сключен най-късно 24 часа

след потвърждаването на резервацията за първата туристическа услуга.

В случаите, когато е закупена само един вид туристическа услуга по смисъла на чл. 80, т. 1, букви "а", "б" или "в" и една или повече туристически услуги по смисъла на чл. 80, т. 1, буква "г", тези услуги не представляват свързана туристическа услуга, ако същите не представляват значителен дял от комбинираната стойност на услугите, не са обявени като представляващи съществена характеристика на пътуването или на ваканцията или не представляват съществена характеристика на пътуването или ваканцията.

68б. (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) "Търговец" е всяко физическо или юридическо лице независимо дали е частна, или държавна собственост, което действа включително чрез посредничеството на друго лице, извършващо дейност от негово име или за негова сметка, за цели, които влизат в рамките на неговата търговска или стопанска дейност, занаят или професия във връзка с договори за туристически пакети или свързани туристически услуги, независимо дали действа като туроператор, туристически агент, търговец, който улеснява предоставянето на свързана туристическа услуга, или като доставчик на туристическа услуга.

68в. (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) "Установяване" е осъществяване на стопанска дейност от доставчик съгласно чл. 49 от Договора за функциониране на Европейския съюз за неопределен период и чрез стабилна инфраструктура, от която се предоставя услугата.

68г. (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) "Траен носител" е всеки носител на информация, даващ възможност на пътуващия или на търговеца да съхранява информация, изпратена лично до него, който позволява лесното ѝ използване в бъдеще за период, съответстващ на целите, за които е предназначена информацията, и който позволява непромененото възпроизвеждане на съхранената информация. Такива носители са например хартия, устройства за съхранение на данни с USB интерфейс, CD-ROM дискове, DVD дискове, карти с памет, твърди дискове на компютрите, електронна поща и други. За траен носител се смятат и интернет сайтовете, които отговарят на следните условия: сайтът позволява на потребителя да запази получената информация, информацията може да се запази в продължение на достатъчно дълъг период и търговецът, предоставил информацията, не може да я променя.

68д. (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) "Непреодолими и извънредни обстоятелства" са обстоятелства, които са извън контрола на страната, която се позовава на тях, и последиците от които не биха могли да се избегнат, дори ако са били предприети всички разумни мерки за тяхното предотвратяване.

68е. (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) "Несъответствие" е неизпълнение или неточно изпълнение на туристическите услуги, включени в договора за туристически пакет.

68ж. (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) "Пункт за продажба" е всеки движим или недвижим търговски обект или интернет сайт на търговец, или подобна електронна платформа за онлайн продажби, в т.ч. случаите, когато интернет сайтовете на търговците или електронните платформи за онлайн продажби на дребно се представят на пътуващите като единна структура за продажба, включително телефонна услуга.

68з. (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) "Репатриране" е връщане на пътуващия до мястото на заминаване или до друго място, за което страните по договора са се споразумели.

69. "Основни туристически услуги" са настаняване, хранене и транспортиране.

70. "Допълнителни туристически услуги" са услуги, свързани с пътувания,

развлечения, прояви и други събития с културен и опознавателен характер, конгресни и делови прояви (организиране на срещи, конференции, семинари, обучения, презентации и други корпоративни събития), спортно-анимационни и водноатракционни услуги, здравни, спа и уелнес услуги, ползване на въжени линии, отдаване под наем на плажни съоръжения, ски екипировка, превозни средства и на плавателни средства за спорт, туризъм и развлечение, услуги, предоставяни от школи и клубове по танци, езда, ветроходство и други водни спортове, услуги, предоставяни от ски училища, и други услуги, предлагани и потребявани от туристите по време на тяхното пътуване и престой.

71. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) "Детски лагер" е форма на организиране и провеждане на детски и ученически туристически пакет, която се реализира при спазване на специални правила.

72. "Свързани лица" са:

а) съпрузите, роднините по права линия - без ограничения, по сребрена линия - до четвърта степен включително, и роднините по сватовство - до трета степен включително;

б) работодател и работник;

в) лицата, едното от които участва в управлението на дружеството на другото;

г) съдружниците;

д) дружество и лице, което притежава повече от 5 на сто от дяловете и акциите, издадени с право на глас в дружеството;

е) лицата, чиято дейност се контролира пряко или косвено от трето лице;

ж) лицата, които съвместно контролират пряко или косвено трето лице;

з) лицата, едното от които е търговски представител на другото;

и) лицата, едното от които участва в управление на дружество за извършване на същата дейност на същото място и с повече от половината от същите наети лица в продължение на две години от прекратяването на тази дейност на другото.

73. "Екскурзовод" е лице, вписано в Националния туристически регистър за упражняване на професията "екскурзовод", което при реализиране на програмата на туристи ги запознава с природно-географските особености, обществено-икономическото развитие и културното наследство на страната.

74. "Планински водач" е лице, вписано в Националния туристически регистър за упражняване на професията "планински водач", което води и придружава туристи в планинска и природна среда, като по време на осъществяването на избрания маршрут се грижи за сигурността на туристите и им дава информация за природно-географските особености и за забележителностите по него.

75. "Ски учител" е лице, вписано в Националния туристически регистър за упражняване на професията "ски учител", което обучава туристи в снежни спортове (ски, сноуборд, ски бягане и други) към ски училище.

76. "Ски училище" е юридическо лице - търговец по смисъла на Търговския закон, изискванията към дейността на което са уредени в съответната наредба по чл. 146, ал. 2.

77. "Детска ски зона" е обособена зона за практикуване на снежни спортове от деца до 6-годишна възраст. Същата е снабдена с уреди и пособия от сняг и други материали, подsigуряващи сигурно и безопасно практикуване на снежни спортове, съобразно възрастовите особености на децата.

78. "Снежен парк" представлява обособена зона за практикуване на ски и сноуборд свободен стил. Същият е изграден от различни уреди, направени от сняг и други материали, подредени в зони с различна конфигурация и степен на трудност. Осигурява сигурност и безопасност на практикуващите.

79. (Изм. – ДВ, бр. 59 от 2016 г., в сила от 1.08.2016 г.) "Документ, удостоверяващ владенето на езика" е диплома, свидетелство, сертификат или друг удостоверителен документ за успешно положен изпит по чужд език във висше училище, профилирана или професионална гимназия, средно училище или езиков курс.

80. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) "Детски и ученически туристически пакет" е туристически пакет, при който пътуващите са лица до 19-годишна възраст, придружавани от представител на институцията в системата на предучилищното и училищното образование.

81. "Светлата част на денонощието" включва периода от изгрева до залеза на слънцето по данни на националната метеорологична служба.

82. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) "Пътуващ" е всяко лице, което желае да сключи договор за туристически пакет или за свързани туристически услуги или което има право да пътува въз основа на такъв договор.

83. "Бранд" е уникалното съчетание от емоционални и рационални възприятия за една дестинация и типа продукт, който тя предлага, отличаващи я от конкурентните дестинации като най-подходяща за съответните целеви пазарни сегменти.

84. "Повторно" е нарушението, което е извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за същото по вид нарушение.

85. "Системно нарушение" е налице, когато в двугодишен срок са извършени три или повече административни нарушения на този закон.

86. "Повторен отказ" е отказ на лицето, извършващо туристическа дейност в обекта, да допусне за втори пореден път длъжностно лице от контролните органи в обекта или да предостави на контролните органи изисканите за втори пореден път документи и информация.

87. "Обитавано жилище" е жилището, в което лицето, извършващо хотелиерство, живее и то е неговият настоящ адрес по адресна регистрация.

88. "Непреодолима сила" е събитие по смисъла на чл. 306, ал. 2 от Търговския закон.

89. "Ски зона" е планинска територия с определени граници, която обхваща ски писти с различна сложност и предназначение, връзките между тях, трасета и въжени линии за превоз на хора.

90. (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) "Туристически услуги" са:

а) превоз на пътници;

б) настаняване, което не е неделима част от превоза на пътници и не е за жилищни нужди;

в) отдаване под наем на автомобили по смисъла на § 6, т. 12, букви "а" и "в" от допълнителните разпоредби на Закона за движението по пътищата, на други моторни превозни средства по смисъла на § 1, т. 11 от допълнителните разпоредби на Наредба № 60 от 24 април 2009 г. за одобряване типа на нови моторни превозни средства и техните ремаркета (обн., ДВ, бр. 40 от 2009 г.; изм., бр. 75 от 2012 г., бр. 77 от 2013 г., бр. 17 от 2015 г., бр. 69 от 2016 г. и бр. 1 от 2017 г.) или на мотоциклети, за които се изисква свидетелство за управление, валидно за категория А съгласно чл. 150а, ал. 2, т. 4 от Закона за движението по пътищата;

г) всяка друга туристическа услуга, която не е неразделна част от туристическата услуга по смисъла на букви "а", "б" или "в".

91. (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) "Търговец, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги" е всеки търговец, който оказва съдействие на пътуващия при сключване на самостоятелни договори за туристическа услуга с отделни доставчици на туристически услуги, които представляват свързани туристически услуги; търговци, улесняващи предоставянето на свързани туристически услуги, могат да са също и туроператорите, туристическите агенти или доставчиците на туристически услуги.

92. (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.) "Договор за туристически пакет" е договор, който включва всички услуги по туристическия пакет и съставлява едно цяло, или когато туристическият пакет се предоставя чрез самостоятелни договори – "договор за туристически пакет" са всички договори, обхващащи туристическите услуги, включени в туристическия пакет.

§ 1а. (Нов – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) За неуредени въпроси в глава седма, раздел II "Договори за туристически пакети и свързани туристически услуги" и раздел III "Отговорност на туроператорите и търговците, улесняващи предоставянето на свързани туристически услуги при неплатежоспособност и несъстоятелност" се прилагат разпоредбите на Закона за защита на потребителите.

§ 1б. (Нов – ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 1.07.2018 г.) Разпоредбите на глава седма, раздел II "Договори за туристически пакети и свързани туристически услуги" и раздел III "Отговорност на туроператорите и търговците, улесняващи предоставянето на свързани туристически услуги при неплатежоспособност и несъстоятелност" въвеждат изискванията на Директива (ЕС) 2015/2302.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Законът за туризма (обн., ДВ, бр. 56 от 2002 г.; изм., бр. 119 и 120 от 2002 г., бр. 39 от 2004 г., бр. 28, 39, 94, 99 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 80, 82 и 105 от 2006 г., бр. 42, 53 и 80 от 2007 г., бр. 31, 36 и 66 от 2008 г., бр. 19 и 82 от 2009 г. и бр. 15, 50 и 98 от 2010 г.) се отменя.

§ 3. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) В срок една година от влизането в сила на закона лицата, които упражняват професиите "екскурзовод", "планински водач" и "ски учител", привеждат дейността си в съответствие с изискванията му и представят в Министерството на туризма съответните документи за вписването им в Националния туристически регистър.

§ 4. (1) Регистрацията на туроператори и/или туристически агенти, извършена по отменения Закон за туризма, се запазва.

(2) Когато към датата на влизане в сила на закона има започната процедура за регистрация на туроператори и/или туристически агенти, процедурата се довършва по реда на отменения Закон за туризма.

§ 5. (1) Подновяването на категорията на категоризираните до влизането в сила на закона туристически обекти в изпълнение на срока по чл. 133, ал. 2 се извършва, както следва:

1. за категоризираните туристически обекти през 2004 и 2005 г. - през 2014 г.;
2. за категоризираните туристически обекти през 2006 и 2007 г. - през 2015 г.;
3. за категоризираните туристически обекти през 2008 и 2009 г. - през 2016 г.;

4. за категоризираните туристически обекти през 2010 г. - през 2017 г.;

5. за категоризираните туристически обекти през 2011 г. - през 2018 г.;

6. за категоризираните туристически обекти през 2012 г. - през 2019 г.

(2) Откритите процедури за издаване на удостоверения за определена категория на туристически обекти до влизането в сила на закона се довършват по реда, предвиден в него.

§ 6. (1) Промяната на вида на категоризираните до влизането в сила на закона туристически обекти от "самостоятелни стаи" в "стаи за гости" и от "къщи" в "къщи за гости" и получаването на новата категорийна символика се извършва в сроковете по § 5.

(2) Издадената до влизането в сила на закона категорийна символика за "самостоятелни стаи" и за "къща" е валидна до подновяването на категорията на съответния обект в сроковете по § 5.

§ 7. (1) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) Туристическите сдружения, вписани до влизането в сила на закона в Националния туристически регистър, в срок до 6 месеца от влизането му в сила привеждат дейността си в съответствие с изискванията му и представят в Министерството на туризма документите по чл. 52, ал. 1.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) При неизпълнение на изискванията на ал. 1 министърът на туризма заличава съответното сдружение от Националния туристически регистър.

(3) Зачленото по ал. 2 туристическо сдружение може да заяви ново вписване в Националния туристически регистър по реда на чл. 52, ал. 1.

§ 8. (1) Определените категории на плажове по отменения Закон за туризма се прекратяват с влизането в сила на закона.

(2) Неприклучилите процедури по категоризация на плажове по отменения Закон за туризма се прекратяват с влизането в сила на закона.

(3) Платените такси за разглеждане на заявленията по ал. 2 подлежат на възстановяване, ако в срок до три месеца от влизането в сила на закона е подадено искане за това от правоимащо лице.

§ 9. (1) Неприклучилите процедури по категоризация на ски писти по отменения Закон за туризма се прекратяват с влизането в сила на закона.

(2) Платените такси за разглеждане на заявленията по ал. 1 подлежат на възстановяване, ако в срок до три месеца от влизането в сила на закона е подадено искане за това от правоимащо лице.

§ 10. (1) В тримесечен срок от влизането в сила на закона Министерският съвет приема наредбите по чл. 79, ал. 5, чл. 99, ал. 4, чл. 121, ал. 5, чл. 159 и чл. 165, ал. 2 и тарифата по чл. 69, ал. 3.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) В тримесечен срок от влизането в сила на закона министърът на туризма издава наредбата по чл. 64.

(3) В 6-месечен срок от влизането в сила на закона Министерският съвет приема наредбата по чл. 164.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) В 6-месечен срок от влизането в сила на закона министърът на туризма издава наредбите по чл. 58, ал. 4 и чл. 122, ал. 4.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) В 6-месечен срок от влизането в сила на закона министърът на здравеопазването и министърът на туризма издават съвместно наредбата по чл. 138, ал. 3.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) В 6-месечен срок от влизането в сила на закона министърът на туризма съгласувано с министъра на образованието,

младежта и науката и министъра на физическото възпитание и спорта издава наредбите по чл. 146, ал. 2.

§ 11. (Изм. – ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.) В тримесечен срок от влизането в сила на закона министърът на туризма издава заповедта по чл. 16, ал. 3.

§ 12. Държавните и общинските органи, приели или издали нормативни актове, в които има класификация на видове места за настаняване и заведения за хранене и развлечения, са длъжни в срок до 6 месеца от влизането в сила на закона да направят произтичащите от него изменения в тях.

§ 13. (1) Националният съвет по туризъм, консултативните съвети по въпросите на туризма, Експертната комисия по регистрация на туроператори и туристически агенти, Експертната комисия по категоризация и сертификация на туристически обекти и общинската експертна комисия по категоризация на туристически обекти по закона се създават в срок до три месеца от влизането му в сила.

(2) Съветите и комисиите по отменения Закон за туризма се закриват със създаването на тези по ал. 1.

§ 14. Приетите и издадени на основание на отменения Закон за туризма нормативни актове се прилагат до издаването на съответните нови подзаконови нормативни актове, доколкото не противоречат на този закон.

§ 15. В Закона за данък върху добавената стойност (обн., ДВ, бр. 63 от 2006 г.; изм., бр. 86, 105 и 108 от 2006 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2007 г. - бр. 37 от 2007 г.; изм., бр. 41, 52, 59, 108 и 113 от 2007 г., бр. 106 от 2008 г., бр. 12, 23, 74 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 100 от 2010 г., бр. 19, 77 и 99 от 2011 г., бр. 54, 94 и 103 от 2012 г. и бр. 23 от 2013 г.) в § 1 от допълнителните разпоредби в т. 45 думите "по смисъла на т. 12" се заменят с "по смисъла на т. 70".

§ 16. В Закона за местните данъци и такси (обн., ДВ, бр. 117 от 1997 г.; изм., бр. 71, 83, 105 и 153 от 1998 г., бр. 103 от 1999 г., бр. 34 и 102 от 2000 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 28, 45, 56 и 119 от 2002 г., бр. 84 и 112 от 2003 г., бр. 6, 18, 36, 70 и 106 от 2004 г., бр. 87, 94, 100, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 36 и 105 от 2006 г., бр. 55 и 110 от 2007 г., бр. 70 и 105 от 2008 г., бр. 12, 19, 41 и 95 от 2009 г., бр. 98 от 2010 г. и бр. 19, 28, 31, 35 и 39 от 2011 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2012 г. - бр. 30 от 2012 г.; изм., бр. 53, 54 и 102 от 2012 г. и бр. 24 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 61р, ал. 3 думите "средствата за подслон и" се заличават.

2. В чл. 61с, ал. 1 думите "средствата за подслон и" се заличават.

3. В чл. 61г думите "по чл. 10, ал. 2" се заменят с "по чл. 11, ал. 2".

4. В § 1 от допълнителната разпоредба:

а) в т. 24, буква "а" думите "средствата за подслон и" се заличават;

б) точка 27 се изменя така:

"27. "Места за настаняване" са съответните туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 от Закона за туризма.";

в) в т. 29 думите "чл. 3, ал. 3, т. 3" се заменят с "чл. 3, ал. 2, т. 2";

г) в т. 34 думите "средствата за подслон и" се заличават.

5. В приложение № 4 към глава втора, раздел VI в т. 1 думите "Средства за подслон и" се заличават.

§ 17. В Закона за здравето (обн., ДВ, бр. 70 от 2004 г.; изм., бр. 46, 76, 85, 88, 94 и 103 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 59, 71, 75, 80, 81, 95 и 102 от 2006 г., бр. 31, 41, 46, 53, 59, 82 и 95 от 2007 г., бр. 13, 102 и 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 74, 82, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 41, 42, 50, 59, 62, 98 и 100 от 2010 г., бр. 8, 9, 45 и 60 от 2011 г., бр. 38, 40, 54, 60, 82, 101 и 102

от 2012 г. и бр. 15 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В § 1 от допълнителните разпоредби в т. 9:

а) буква "в" се изменя така:

"в) места за настаняване - хотели, мотели, апартаментни туристически комплекси, вилни селища, туристически комплекси, вили, семейни хотели, хостели, пансионни, почивни станции, стаи за гости, апартаменти за гости, къщи за гости, бунгала, къмпинги, както и туристически хижи, туристически учебни центрове и туристически спални;"

б) в буква "е" думите "СПА и уелнес центрове" се заменят с "балнеолечебни (медикъл СПА) центрове, СПА центрове, уелнес центрове и таласотерапевтични центрове".

2. В § 1а в буква "г" думите "средства за подслон" се заличават, а думите "чл. 3, ал. 3, т. 1, 2, 3 и 10" се заменят с "чл. 3, ал. 2, т. 1, 2 и 3".

§ 18. В Закона за защита на потребителите (обн., ДВ, бр. 99 от 2005 г.; изм., бр. 30, 51, 53, 59, 105 и 108 от 2006 г., бр. 31, 41, 59 и 64 от 2007 г., бр. 36 и 102 от 2008 г., бр. 23, 42 и 82 от 2009 г., бр. 15, 18 и 97 от 2010 г., бр. 18 от 2011 г., бр. 38 и 56 от 2012 г. и бр. 15 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 186, ал. 2, т. 2 думата "четвърта" се заменя със "седма".

2. В приложение № 1 към чл. 156, т. 1:

а) в част I, в т. 3.2 думите "средството за подслон, или" се заличават;

б) в част III навсякъде думите "средства за подслон или", "средствата за подслон или", "средство за подслон или" и "средството за подслон или" се заличават.

3. В приложение № 2 към чл. 156, т. 2, в част I в т. 4 в текста преди буква "а" думите "средството за подслон или" се заличават.

4. В приложение № 4 към чл. 156, т. 4, в част III навсякъде думите "средства за подслон или", "средство за подслон или" и "средството за подслон или" се заличават.

§ 19. В Закона за потребителския кредит (обн., ДВ, бр. 18 от 2010 г.; изм., бр. 58 от 2010 г. и бр. 91 от 2012 г.) в преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за потребителския кредит (ДВ, бр. 91 от 2012 г.) § 4 се изменя така:

"§ 4. Разпоредбите на този закон за изчисляване на ГПР по кредита при отчитане на допълнителните допускания съгласно т. 3 от приложение № 1 към чл. 19, ал. 2 не се прилагат за договори за потребителски кредит, сключени преди влизането му в сила."

§ 20. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на разпоредбите на глава девета, десета и дванадесета, които влизат в сила 6 месеца след обнародването на закона.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на 12 март 2013 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ЗАКОН

за изменение на Закона за туризма

(ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 3.02.2015 г.)

.....
§ 2. Навсякъде в закона думите "министъра на икономиката, енергетиката и туризма" и "министърът на икономиката, енергетиката и туризма" се заменят съответно с "министъра на туризма" и "министърът на туризма" и думите "Министерството на икономиката, енергетиката и туризма" се заменят с "Министерството на туризма".

.....
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение на Закона
за устройството на Черноморското крайбрежие
(ДВ, бр. 20 от 2016 г., в сила от 15.03.2016 г.)

.....
§ 26. Министерският съвет привежда подзаконовите нормативни актове в съответствие с разпоредбите на този закон в 6-месечен срок от влизането му в сила.

.....
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение на Закона за туризма
(ДВ, бр. 75 от 2016 г.)

§ 11. (1) В срок до 12 месеца от влизането в сила на този закон министърът на туризма осигурява интерфейси за съответен обмен на данни с Единната система за туристическа информация по реда на чл. 116, ал. 6, т. 2 и 3 и разработва и осигурява ползване на информационната система по чл. 116, ал. 2, т. 1.

(2) До осигуряване на условията за обмен на данни по ал. 1 лицата, извършващи хотелиерство, ежемесечно подават по електронен път данните по чл. 116, ал. 7, т. 2 до съответната община чрез справка-декларация по образец, утвърден от министъра на туризма и публикуван на интернет страницата на Министерството на туризма. До утвърждаване на образца информацията за броя на реализираните нощувки се подава по досегашния ред.

§ 12. В срок до 12 месеца от влизането в сила на този закон министърът на туризма осигурява условия за вписване в Националния туристически регистър по реда на чл. 167, ал. 2. До осигуряване на условията за вписване лицата по чл. 167, ал. 1 водят регистъра и изпращат информацията относно вписванията в него по досегашния ред.

§ 13. В срок до три месеца от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема наредбата по чл. 165, ал. 2.

.....
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение на Закона за туризма
(ДВ, бр. 37 от 2018 г., в сила от 4.05.2018 г.)

.....
§ 118. Започнатите до влизането в сила на този закон процедури по сертифициране, категоризация и регистрация се довършват по досегашния ред.

§ 119. В срок до три месеца от влизането в сила на този закон министърът на туризма утвърждава със заповед образците на заявления-декларации и на декларации.

§ 120. Подзаконовите нормативни актове се привеждат в съответствие с разпоредбите на този закон в 6-месечен срок от влизането му в сила.

§ 121. За категоризираните до 26 март 2013 г. туристически обекти документи за категоризация се подават през 2019 г.

§ 122. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 19 – 21, § 23 – 59, § 94 – 103, § 106, т. 9 – 17 и § 107 – 117, които влизат в сила от 1 юли 2018 г.

Приложение № 1
към чл. 82, ал. 1
(Ново – ДВ, бр. 37 от 2018 г.,
в сила от 1.07.2018 г.)

Стандартен формуляр за предоставяне на информация във връзка с договори за туристически пакети, когато е възможно използването на хиперлинкове

Предлаганата комбинация от туристически услуги представлява туристически пакет по 2015/2302.

Поради тази причина ще се ползвате от всички гарантирани в ЕС права, които се при Дружеството ХУ/дружествата ХУ ще носи/носят пълна отговорност за точното изпълнение на цяло.

В съответствие със законовите изисквания дружеството ХУ/дружествата ХУ е/са предмет на мерки за възстановяване на Вашите плащания и ако в туристическия пакет е включен транспортен репатриране в случай на несъстоятелност.

По-подробна информация за основните права по Директива (ЕС) 2015/2302 може да адрес: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32015L2302>

На посочения интернет адрес пътуващият ще получи следната информация:

Основни права съгласно Директива (ЕС) 2015/2302:

– Пътуващите ще получат цялата основна информация за туристическия пакет

преди сключването на договора за туристически пакет.

– Винаги има поне един търговец, който отговаря за точното изпълнение на

всички туристически услуги, включени в договора.

– На пътуващите се предоставя телефонен номер за спешни повиквания или данни

на звено за контакт, чрез което могат да се свържат с туроператора или с

туристическия агент.

– Пътуващите могат да прехвърлят туристическия пакет на друго лице след

предизвестие в разумен срок и евентуално заплащане на допълнителните разходи.

– Цената на туристическия пакет може да се увеличава единствено при

нарастване на специфични разходи (например цените на горивото), ако това е

изрично предвидено в договора, и във всеки случай не по-късно от 20 дни преди

започване на изпълнението на туристическия пакет. Когато увеличението на

цената надвишава 8 на сто от цената на туристическия пакет, пътуващият може

да прекрати договора. Когато туроператорът си запази правото да увеличава

цената, пътуващият има право на намаление на цената, ако има намаление на

съответните разходи.

– Пътуващите могат да прекратят договора, без да заплащат такса за

прекрътяване на договора, и да получат пълно възстановяване на всички

плащания при съществена промяна на някой от основните елементи на

туристическия пакет, различен от цената. Когато преди започване на

изпълнението на туристическия пакет отговорният за туристическия пакет

търговец анулира туристическия пакет, пътуващите имат право да получат

обратно платените от тяхно име суми и ако е подходящо – съответното

обезщетение.

– Преди започване на изпълнението на туристическия пакет пътуващите могат да

прекратят договора, без да плащат такса за прекрътяване на договора, при

настъпване на извънредни обстоятелства, като например сериозни проблеми със

сигурността на мястото на дестинацията, които биха могли да засегнат

туристическия пакет.

– Пътуващите могат по всяко време преди започване на изпълнението на

туристическия пакет да прекратят договора срещу подходяща и обоснована такса

за прекрътяване на договора.

– Когато след започване на изпълнението на туристическия пакет съществени

елементи от него не могат да бъдат предоставени съгласно договореното, на

пътуващия трябва да бъдат предложени подходящи алтернативни услуги без

допълнителни разходи. Пътуващите могат да прекратят договора, без да заплащат

такса за прекрътяването му, когато услугите не са предоставени в съответствие

с договора и това съществено засяга изпълнението на туристическия пакет, а

туроператорът не е отстранил проблема.

– Пътуващите имат право също и на намаление на цената и/или на обезщетение за

претърпените вреди, в случай че туристическите услуги не са

предоставени или

са предоставени лошо.

– Туроператорът трябва да окаже съдействие, ако пътуващият изпадне в

затруднение.

– Когато туроператорът изпадне в несъстоятелност, направените плащания ще

бъдат възстановени. Когато туроператорът или туристическият агент изпадне в

несъстоятелност след започване на изпълнението на туристическия пакет и в

него е включен превоз, репатрирането на пътниците е осигурено. Дружеството ХУ

се ползва със защита при несъстоятелност в YZ (образуването, отговарящо за

защита при несъстоятелност – застрахователно дружество).

Пътуващите могат да се обърнат към YZ образуване или когато е приложимо, към

компетентния орган (данни за контакт, включително наименование, седалище и

адрес на управление, адрес на електронната поща и телефонен номер), ако

изпълнението на услугите е отказано поради несъстоятелността на дружеството

ХУ.

Директива (ЕС) 2015/2302, както е транспонирана в националното

законодателство, можете да намерите като линк към Закона за туризма на

интернет страницата на Министерството на туризма.

Приложение № 2

към чл. 82, ал. 1

(Ново – ДВ, бр. 37 от 2018 г.,

в сила от 1.07.2018 г.)

Стандартен формуляр за предоставяне на информация във връзка с договори за туристически пакети в случаи, различни от тези, включени в приложение № 1 към чл. 82, ал. 1

Предлаганата комбинация от туристически услуги представлява туристически пакет по 2015/2302.

Поради тази причина ще се ползвате от всички гарантирани в ЕС права, които се при Дружеството ХУ/дружествата ХУ ще носи/носят пълна отговорност за точното изпълнение цяло.

В съответствие със законовите изисквания дружеството ХУ/дружествата ХУ е/са предп

мерки за възстановяване на Вашите плащания и ако в туристическия пакет е включен транспорт – Вашето репатриране, в случай на несъстоятелност.

Основни права съгласно Директива (ЕС) 2015/2302:

- Пътуващите ще получат цялата основна информация за туристическия пакет преди сключването на договора за туристическия пакет.
- Винаги има поне един търговец, който отговаря за точното изпълнение на всички туристически услуги, включени в договора.
- На пътуващите се предоставя телефонен номер за спешни повиквания или данни на звено за контакт, чрез което могат да се свържат с туроператора или с туристическия агент.
- Пътуващите могат да прехвърлят туристическия пакет на друго лице след предизвестие в разумен срок и евентуално заплащане на допълнителните разходи.
- Цената на туристическия пакет може да се увеличава единствено при нарастване на специфични разходи (например цените на горивото), когато това е изрично предвидено в договора, и във всеки случай не по-късно от 20 дни преди започване на изпълнението на туристическия пакет. Когато увеличението на цената надвишава 8 на сто от цената на туристическия пакет, пътуващият може да прекрати договора. Когато туроператорът си запази правото да увеличава цената, пътуващият има право на намаление на цената, ако има намаление на съответните разходи.
- Пътуващите могат да прекратят договора, без да плащат такса за прекратяването му, и да получат пълно възстановяване на всички плащания при съществена промяна на някой от основните елементи на туристическия пакет, различен от цената. Когато преди започване на изпълнението на туристическия пакет отговорният за туристическия пакет търговец анулира туристическия пакет, пътуващите имат право да получат обратно платените от тяхно име суми и ако е подходящо – съответно обезщетение.

– Преди започване на изпълнението на туристическия пакет пътуващите могат да

прекратят договора, без да плащат такса за прекратяване на договора, при

настъпване на извънредни обстоятелства, като например сериозни проблеми със

сигурността на мястото на дестинацията, които биха могли да засегнат

туристическия пакет.

– Пътуващите могат по всяко време преди започване на изпълнението на

туристическия пакет да прекратят договора срещу подходяща и обоснована такса

за прекратяване на договора.

– Когато след започване на изпълнението на туристическия пакет съществени

елементи от него не могат да бъдат предоставени съгласно договореното, на

пътуващия трябва да бъдат предложени подходящи алтернативни услуги без

допълнителни разходи. Пътуващите могат да прекратят договора, без да заплащат

такса за прекратяване на договора, когато услугите не са предоставени в

съответствие с договора и това съществено засяга изпълнението на

туристическия пакет, а туроператорът не е отстранил проблема.

– Пътуващият има право също на намаление на цената и/или обезщетение за

претърпените вреди, в случай че туристическите услуги не са предоставени или

са предоставени лошо.

– Туроператорът трябва да окаже съдействие, когато пътуващият изпадне в

затруднение.

– Когато туроператорът изпадне в несъстоятелност, направените плащания ще

бъдат възстановени. Когато туроператорът или туристическият агент изпадне в

несъстоятелност след започване на изпълнението на туристическия пакет и в

него е включен превоз, репатрирането на пътниците е осигурено.

Дружеството XY

се ползва със защита при несъстоятелност в YZ (образуването, отговарящо за

защита при несъстоятелност – застрахователно дружество).

Пътуващите могат да се обърнат към това образувание или когато е приложимо,

към компетентния орган (данни за контакт, включително наименование, седалище

и адрес на управление, адрес на електронната поща и телефонен номер), ако

изпълнението на услугите е отказано поради несъстоятелността на дружеството

ХУ.

Директива (ЕС) 2015/2302, както е транспонирана в националното

законодателство, можете да намерите като линк към Закона за туризма на

интернет страницата на Министерството на туризма.

Приложение № 3

към чл. 82, ал. 3

(Ново – ДВ, бр. 37 от 2018 г.,

в сила от 1.07.2018 г.)

Стандартен формуляр за предоставяне на информация във връзка с договори за туристически пакети, при които туроператорът на пакета предоставя информацията на друг търговец съгласно § 1, т. 67, буква "б", подбуква "дд" от допълнителните разпоредби

Когато сключите договор с дружество АВ, не по-късно от 24 часа след получаване на резервацията от дружеството ХУ, туристическата услуга, предоставена от ХУ и АВ, ще предимно означава на Директива (ЕС) 2015/2302.

Поради тази причина ще се ползвате от всички гарантирани в ЕС права, които се прилагат при Дружеството ХУ ще носи пълна отговорност за точното изпълнение на туристическия пакет и

В съответствие със законите изискванията дружеството ХУ е предприело необходимо възстановяване на Вашите плащания и ако в туристическия пакет е включен транспорт репатриране в случай на несъстоятелност.

По-подробна информация за основните права по Директива (ЕС) 2015/2302 може да се намери на адрес: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32015L2302>

На посочения интернет адрес пътуващият ще получи следната информация:

Основни права съгласно Директива (ЕС) 2015/2302:

– Пътуващите ще получат цялата основна информация за туристическите услуги

преди сключването на договора за туристически пакет.

– Винаги има поне един търговец, който отговаря за точното изпълнение на

всички туристически услуги, включени в договора.

– На пътуващите се предоставя телефонен номер за спешни повиквания или данни

на звено за контакт, чрез което могат да се свържат с туроператора или с туристическия агент.

– Пътуващите могат да прехвърлят туристическия пакет на друго лице след предизвестие в разумен срок и евентуално заплащане на допълнителните разходи.

– Цената на туристическия пакет може да се увеличава единствено при нарастване на специфични разходи (например цените на горивото), ако това е

изрично предвидено в договора, и във всеки случай не по-късно от 20 дни преди

започване на изпълнението на туристическия пакет. Когато увеличението на

цената надвишава 8 на сто от цената на туристическия пакет, пътуващият може

да прекрати договора. Когато туроператорът си запази правото да увеличава

цената, пътуващият има право на намаление на цената, ако има намаление на

съответните разходи.

– Пътуващите могат да прекратят договора, без да плащат такса за прекратяване

на договора, и да получат пълно възстановяване на всички плащания при

съществена промяна на някой от основните елементи на туристическия пакет,

различен от цената. Когато преди началото на изпълнението на туристическия

пакет отговорният за туристическия пакет търговец анулира туристическия

пакет, пътуващите имат право да получат обратно платените от тяхно име суми и

ако е подходящо – съответно обезщетение.

– Преди започване на изпълнението на туристическия пакет пътуващите могат да

прекратят договора, без да плащат такса за прекратяване на договора, при

настъпване на извънредни обстоятелства, като например сериозни проблеми със

сигурността на мястото на дестинацията, които биха могли да засегнат

туристическия пакет.

– Пътуващите могат по всяко време преди започване на изпълнението на

туристическия пакет да прекратят договора срещу подходяща и обоснована такса

за прекратяване на договора.

– Когато след започване на изпълнението на туристическия пакет съществени

елементи от него не могат да бъдат предоставени съгласно договореното, на

пътуващия трябва да бъдат предложени подходящи алтернативни услуги без

допълнителни разходи. Пътуващите могат да прекратят договора, без да заплащат

такса за прекратяване на договора, когато услугите не са предоставени в

съответствие с договора и това съществено засяга изпълнението на

туристическия пакет, а туроператорът не е отстранил проблема.

– Пътуващите имат право също на намаление на цената и/или обезщетение за

претърпените вреди, в случай че туристическите услуги не са предоставени или

са предоставени лошо.

– Туроператорът трябва да окаже съдействие, когато пътуващият изпадне в

затруднение.

– Когато туроператорът изпадне в несъстоятелност, направените плащания ще

бъдат възстановени. Когато туроператорът или туристическият агент изпадне в

несъстоятелност след започване на изпълнението на туристическия пакет и в

него е включен превоз, репатрирането на пътниците е осигурено. Дружеството XY

се ползва със защита при несъстоятелност в YZ (образуването, отговарящо за

защита при несъстоятелност – застрахователно дружество).

Пътуващите могат да

се обърнат към това образуване или когато е приложимо, към компетентния

орган (данни за контакт, включително наименование, седалище и адрес на

управление, адрес на електронната поща и телефонен номер), ако изпълнението

на услугите е отказано поради несъстоятелността на дружеството XY.

Директива (ЕС) 2015/2302, както е транспонирана в националното

законодателство, можете да намерите като линк към Закона за туризма на интернет страницата на Министерството на туризма.

Приложение № 4

към чл. 82, ал. 5
(Ново – ДВ, бр. 37 от 2018 г.,
в сила от 1.07.2018 г.)

Стандартен формуляр за предоставяне на информация, когато търговецът, улесняващ предоставянето на онлайн свързана туристическа услуга по смисъла на § 1, т. 68а, буква "а" от допълнителните разпоредби, е и превозвач, който продава двупосочен билет

Когато след избирането и заплащането на една туристическа услуга резервите допълн своето пътуване или ваканция чрез нашето дружество (XY), няма да се ползвате от туристически пакети съгласно Директива (ЕС) 2015/2302.

Следователно нашето дружество (XY) няма да носи отговорност за точното и туристически услуги. При проблеми се обърнете към съответния доставчик на услугата.

Когато обаче резервите допълнителни туристически услуги по време на същот резервации на нашето дружество XY (уебсайта за резервации на дружеството XY), туристиче свързана туристическа услуга. В този случай дружеството XY разполага в съответствие с из осигурена защита за възстановяване на Вашите плащания към дружеството XY за услуги, несъстоятелността на дружеството XY, и при необходимост – за Вашето репатриране. Моля осигурява възстановяване на плащания в случай на несъстоятелност на съответния доставчи внимание, че в случаите, когато плащането Ви е изпратено директно към съответния дост нашето дружество XY не носи отговорност за възстановяване извършеното плащане, в доставчика на услугата.

По-подробна информация за основните права по Директива (ЕС) 2015/2302 може да н адрес: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32015L2302>

На посочения интернет адрес пътуващият ще получи следната информация:

Дружеството XY се ползва със защита при несъстоятелност в YZ (образуването несъстоятелност – застрахователно дружество).

Пътуващите могат да се обърнат към това YZ образуване или когато е приложимо – к за контакт, включително наименование, седалище и адрес на управление, адрес на електронн ако изпълнението на услугите е отказано поради несъстоятелността на дружеството XY.

Забележка. Тази защита при несъстоятелност не обхваща договори с лица, различни от да се изпълняват въпреки несъстоятелността на дружеството XY.

Директива (ЕС) 2015/2302, както е транспонирана в националното законодателство, м към Закона за туризма на интернет страницата на Министерството на туризма.

Приложение № 5

към чл. 82, ал. 5
(Ново – ДВ, бр. 37 от 2018 г.,
в сила от 1.07.2018 г.)

Стандартен формуляр за предоставяне на информация, когато търговецът,

улесняващ предоставянето на онлайн свързана туристическа услуга по смисъла на § 1, т. 68а, буква "а" от допълнителните разпоредби, е различен от превозвач, който продава двупосочен билет

Когато след избирането и заплащането на една туристическа услуга резервите допълн за своето пътуване или ваканция чрез нашето дружество ХУ, няма да се ползвате от туристически пакети съгласно Директива (ЕС) 2015/2302.

Следователно нашето дружество ХУ няма да носи отговорност за точното изпълнен услуги. При проблеми се обърнете към съответния доставчик на услугата.

Когато резервите допълнителни туристически услуги по време на същото посещение нашето дружество ХУ/уебсайта за резервации на дружеството ХУ, туристическите услуги туристическа услуга. В този случай дружеството ХУ разполага в съответствие с изис осигурена защита за възстановяване на Вашите плащания към дружеството ХУ за услуги, несъстоятелността на дружеството ХУ. Моля обърнете внимание, че това не осигурява в случай на несъстоятелност на съответния доставчик на услугата. Моля обърнете внимание плащането Ви е изпратено директно към съответния доставчик на туристическа услуга, и отговорност за възстановяване извършеното плащане, в случай на несъстоятелност на доста

По-подробна информация за основните права по Директива (ЕС) 2015/2302 може да адрес: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32015L2302>

На посочения интернет адрес пътуващият ще получи следната информация:

– Дружеството ХУ се ползва със защита при несъстоятелност в YZ (образуването несъстоятелност – застрахователно дружество).

– Пътуващите могат да се обърнат към това образувание или когато е приложимо – към контакт, включително наименование, седалище и адрес на управление, адрес на електронни когато изпълнението на услугите е отказано поради несъстоятелността на дружеството ХУ.

Забележка. Тази защита при несъстоятелност не обхваща договори с лица, различни от да се изпълняват въпреки несъстоятелността на дружеството ХУ.

Директива (ЕС) 2015/2302, както е транспонирана в националното законодателство, и към Закона за туризма на интернет страницата на Министерството на туризма.

Приложение № 6

към чл. 82, ал. 5
(Ново – ДВ, бр. 37 от 2018 г.,
в сила от 1.07.2018 г.)

Стандартен формуляр за предоставяне на информация при предоставяне на свързани туристически услуги по смисъла на § 1, т. 68а, буква "а" от допълнителните разпоредби, когато договорите се сключват при едновременното физическо присъствие на търговец, улесняващ предоставянето на свързани туристически услуги (различен от превозвач, който продава двупосочен билет), и пътуващия

Когато след избирането и заплащането на една туристическа услуга резервите допълн своето пътуване или ваканция чрез нашето дружество ХУ, няма да се ползвате от туристически пакети съгласно Директива (ЕС) 2015/2302.

Следователно нашето дружество ХУ няма да носи отговорност за точното изпълнение на отпуснатите услуги. При проблеми се обърнете към съответния доставчик на услугата.

Когато резервите допълнителни туристически услуги по време на същото посещение или пътуване дружество ХУ, туристическите услуги ще станат част от свързана туристическа услуга. В този случай дружеството ХУ разполага в съответствие с изискванията на правото на ЕС с осигурена защита за възстановяване на Вашите плащания към дружеството ХУ за услуги, които не са изпълнени поради несъстоятелността на дружеството ХУ. Моля да обърнете внимание, че това не осигурява възстановяване на плащания в случай на несъстоятелност на съответния доставчик на услугата. Моля да обърнете внимание, че в случаите, когато плащането Ви е изпратено директно към съответния доставчик на услугата, нашето дружество ХУ не носи отговорност за възстановяване на извършеното плащане в случай на доставчика на услугата.

Дружеството ХУ се ползва със защита при несъстоятелност в YZ (образуването на несъстоятелност – застрахователно дружество).

Пътуващите могат да се обърнат към това образуване или когато е приложимо – към контакт, включително наименование, седалище и адрес на управление, адрес на електронна поща, когато изпълнението на услугите е отказано поради несъстоятелността на дружеството ХУ.

Забележка. Тази защита при несъстоятелност не обхваща договори с лица, различни от тези, които да се изпълняват въпреки несъстоятелността на ХУ.

Директива (ЕС) 2015/2302, както е транспонирана в националното законодателство, е публикувана на страницата на Закона за туризма на интернет страницата на Министерството на туризма.

Приложение № 7

към чл. 82, ал. 5
(Ново – ДВ, бр. 37 от 2018 г.,
в сила от 1.07.2018 г.)

Стандартен формуляр за предоставяне на информация, когато търговецът, улесняващ предоставянето на онлайн свързана туристическа услуга по смисъла на § 1, т. 68а, буква "б" от допълнителните разпоредби, е и превозвач, който продава двупосочен билет

Когато резервите допълнителни туристически услуги за вашето пътуване или пътуване чрез хиперлинк/хиперлинкове, няма да се ползват от правата, които се прилагат за туристически услуги по Директива (ЕС) 2015/2302.

Следователно нашето дружество ХУ няма да носи отговорност за точното изпълнение на отпуснатите туристически услуги. При проблеми моля да се обърнете към съответния доставчик на услугата.

Когато обаче резервите допълнителни туристически услуги чрез този/тези хиперлинк/хиперлинкове 24 часа след получаването на потвърдението за резервацията от нашето дружество ХУ, ще станат част от свързана туристическа услуга. В този случай дружеството ХУ разполага в съответствие с изискванията на правото на ЕС с осигурена защита за възстановяване на Вашите плащания към дружеството ХУ за услуги, които не са изпълнени поради несъстоятелността на ХУ, и при необходимост – за Вашето репатриране. Моля да обърнете внимание, че това не осигурява възстановяване на плащания в случай на несъстоятелност на съответния доставчик на услугата. Моля да обърнете внимание, че в случаите, когато плащането Ви е изпратено директно към съответния доставчик на услугата, нашето дружество ХУ не носи отговорност за възстановяване на извършеното плащане в случай на доставчика на услугата.

По-подробна информация за основните права по Директива (ЕС) 2015/2302 може да

адрес: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32015L2302>

На посочения интернет адрес пътуващият ще получи следната информация:

– Дружеството ХУ се ползва със защита при несъстоятелност в YZ (образуването несъстоятелност – застрахователно дружество). Пътуващите могат да се обърнат към то приложимо – към компетентния орган (данни за контакт, включително наименование, сед адрес на електронната поща и телефонен номер), когато изпълнението на услугите е отказан дружеството ХУ.

Забележка. Тази защита при несъстоятелност не обхваща договори с лица, различни от да се изпълняват въпреки несъстоятелността на дружеството ХУ.

Директива (ЕС) 2015/2302, както е транспонирана в националното законодателство, е към Закона за туризма на интернет страницата на Министерството на туризма.

Приложение № 8

към чл. 82, ал. 5
(Ново – ДВ, бр. 37 от 2018 г.,
в сила от 1.07.2018 г.)

Стандартен формуляр за предоставяне на информация, когато търговецът, улесняващ предоставянето на онлайн свързана туристическа услуга по смисъла на § 1, т. 68а, буква "б" от допълнителните разпоредби, е различен от превозвача, който продава двупосочен билет

Когато резервите допълнителни туристически услуги за вашето пътуване или хиперлинк/хиперлинкове, няма да се ползвате от правата, които се прилагат за туристически (ЕС) 2015/2302.

Следователно нашето дружество ХУ няма да носи отговорност за точното изпълнение на туристически услуги. При проблеми моля да се обърнете към съответния доставчик на услуга

Когато обаче резервите допълнителни туристически услуги чрез този/тези хиперлинк/ хиперлинкове, ще станат част от свързана туристическа услуга. В този случай дружеството ХУ разполага в съответствие с правото на ЕС с осигурена защита за възстановяване на Вашите плащания към дружеството ХУ изпълнени поради несъстоятелността на ХУ. Моля обърнете внимание, че това не осигурява защита в случай на несъстоятелност на съответния доставчик на услугата. Моля обърнете внимание, че Ви е изпратено директно към съответния доставчик на туристическа услуга, нашето дружество ХУ възстановяване извършеното плащане в случай на несъстоятелност на доставчика на услугата

По-подробна информация за основните права по Директива (ЕС) 2015/2302 може да се получи на адрес: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32015L2302>

На посочения интернет адрес пътуващият ще получи следната информация:

– Дружеството ХУ се ползва със защита при несъстоятелност в YZ (образуването несъстоятелност – застрахователно дружество).

– Пътуващите могат да се обърнат към това образувание или когато е приложимо – към компетентния орган (данни за контакт, включително наименование, географски адрес, електронната поща и телефонен номер), когато изпълнението на услугите е отказано поради несъстоятелността на дружеството ХУ.

Забележка. Тази защита при несъстоятелност не обхваща договори с лица, различни от

да се изпълняват въпреки несъстоятелността на дружеството ХУ.

Директива (ЕС) 2015/2302, както е транспонирана в националното законодателство, можете да към Закона за туризма на интернет страницата на Министерството на туризма.

Приложение № 9

към чл. 104, ал. 1

(Ново – ДВ, бр. 37 от 2018 г.,

в сила от 1.07.2018 г.)

Таблица за минималните лимити на отговорност при сключване на договор за задължителна застраховка по чл. 97, ал. 1

№ по ред	Деклариран оборот за предходната финансова година (в лв.)	Лимит на отговорност отговорност от всички срока на
1	2	
1.	От 0 до 50 000	
2.	От 50 001 до 100 000	
3.	От 100 001 до 200 000	
4.	От 200 001 до 300 000	
5.	От 300 001 до 400 000	
6.	От 400 001 до 600 000	
7.	От 600 001 до 800 000	
8.	От 800 001 до 1 000 000	
9.	От 1 000 001 до 1 500 000	
10.	От 1 500 001 до 2 000 000	
11.	От 2 000 001 до 2 500 000	
12.	От 2 500 001 до 3 000 000	1
13.	Над 3 000 000	1